

Vrednovanje zbirke knjižnične i informacijske znanosti u Knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku

Bugarski, Marija

Master's thesis / Diplomski rad

2012

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:142:914677>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-31**

Repository / Repozitorij:

[FFOS-repository - Repository of the Faculty of Humanities and Social Sciences Osijek](#)

Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku

Filozofski fakultet

Diplomski studij informatologije

Marija Bugarski

**Vrednovanje zbirke knjižnične i informacijske znanosti u
Knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku**

Diplomski rad

Mentor: izv.prof.dr.sc. Kornelija Petr Balog

Osijek, 2012.

Sažetak

Tema ovog diplomskog rada je vrednovanje zbirke knjižnične i informacijske znanosti u knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku. Vrednovanje zbirke je istraživanje slabih i jakih strana određene zbirke, a cilj ovog diplomskog rada je utvrditi zadovoljava li zbirka potrebe svojih korisnika, konkretno studenata s Odsjeka za informacijske znanosti. Zbog toga je bilo potrebno utvrditi broj naslova i primjeraka u zbirci, starost zbirke, zastupljenost jezika, koliko se financijskih sredstava izdvajalo za nabavu novih primjerka u 2009., 2010. i 2011. godini, kao i usporedba sa zbirkom knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu koja se smatra najizgrađenijom zbirkom u Republici Hrvatskoj.

Vrednovanje je provedeno analizom kvantitativnih pokazatelja uz pomoć kojih se došlo do podatka da zbirka sadrži 1049 naslova, od kojih najveći udio sačinjavaju monografske publikacije, njih 707 (67%). Ostale publikacije zastupljene su u znatno manjem postotku i to 89 (8%) naslova zbornika radova, 82 (8%) naslova referentnih publikacija, 60 (6%) naslova doktorskih disertacija i 4 (0,39%) naslova magistarskih radova, 43 (4%) naslova tiskanih časopisa i 19 (2%) naslova elektroničkih časopisa, dok se od ostale monografske građe u zbirci nalazi 45 (5%) naslova.

Usporedbom s jedinicama preporučene literature na preddiplomskom i diplomskom studiju utvrđeno je da od 894 jedinice literature knjižnica posjeduje 303 (34%) tiskane jedinice, dok ne posjeduje 275 (31%) tiskanih jedinica literature. 255 (29%) jedinica odnosi se na Internet izvore, dok pristup do 61 (7%) jedinice omogućen je studentima putem Moodla.

Za nabavu novih naslova 2009., 2010. i 2011. godine izdvojeno je 19 403,34 kuna (17%) što je pozicionira na četvrto mjesto u odnosu na iznos financijskih sredstva izdvojenih za nabavu novih naslova na ostalim odsjecima.

Usporedba sa zbirkom knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu pokazala je da zbirka po broju naslova pokriva samo 18,70% literature iz područja informacijskih znanosti.

Podatci iz ovog istraživanja mogu pomoći knjižničarima u dobivanju uvida u slabe i jake strane zbirke knjižnične i informacijske znanosti.

Ključne riječi: visokoškolske knjižnice, kvantitativno vrednovanje, zbirka knjižnične i informacijske znanosti; Knjižnična zbirka Filozofskog fakulteta u Osijek

Sadržaj

1. Uvod	5
1.1. Visokoškolske knjižice.....	6
1.2. Knjižnične zbirke u visokoškolskim knjižnicama.....	10
1.3. Važnost vrednovanja zbirke u visokoškolskim knjižnicama.....	14
1.4. Metode vrednovanja knjižničnih zbirki.....	19
2. Vrednovanje zbirke knjižničnih i informacijskih znanosti Knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku	25
2.1. Cilj/svrha istraživanja.....	25
2.2. Hipoteze istraživanja.....	26
2.3. Uzorak istraživanja.....	27
2.4. Instrument istraživanja.....	27
2.5. Metodologija istraživanja.....	31
3. Rezultati istraživanja	33
3.1. Broja naslova unutar zbirke knjižnične i informacijske znanosti.....	33
3.2. Monografske publikacije.....	35
3.2.1. Analiza zbirke knjižnične i informacijske znanosti prema UDK skupinama.....	36
3.2.2. Jezici u zbirci knjižnične i informacijske znanosti.....	40
3.2.3. Starost zbirke.....	41
3.2.4. Mjesta izdanja.....	42
3.2.5. Posuđeni naslovi.....	43
3.2.6. Referentna zbirka.....	43
3.2.7. Ostala monografska građa.....	45
3.2.8. Doktorske disertacije.....	45
3.2.9. Magistarski radovi.....	47

3.3.	Serijske publikacije.....	48
3.3.1.	Jezici serijskih publikacija.....	48
3.3.2.	Početak i kraj pretplate na naslove časopisa u zbirci.....	49
3.3.3.	Cijela godišta.....	49
3.3.4.	Elektronički časopisi	50
3.4.	Odnos između popisa literature na preddiplomskom i diplomskom studiju Odsjeka za informacijske znanosti i zastupljenost naslova u zbirci....	52
3.4.1.	Preddiplomski studij Odsjeka za informacijske znanosti.....	53
3.4.1.1.	Obvezni kolegiji na preddiplomskom studiju Odsjeka za informacijske znanosti.....	53
3.4.1.2.	Izborni kolegiji na preddiplomskom studiju Odsjeka za informacijske znanosti.....	54
3.4.2.	Diplomski studij Odsjeka za informacijske znanosti.....	55
3.4.2.1.	Obvezni kolegiji na diplomskom studiju Odsjeka za informacijske znanosti.....	55
3.4.2.2.	Izborni kolegiji na diplomskom studiju Odsjeka za informacijske znanosti.....	55
3.5.	Financijski pokazatelji.....	58
3.6.	Usporedba sa zbirkom knjižnične i informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu.....	63
3.7.	Rasprava.....	66
3.8.	Zaključak istraživanja.....	80
4.	Zaključak.....	85
5.	Literatura.....	88
6.	Popis priloga.....	92

1. Uvod

Ovaj rad prikazuje vrednovanje zbirke knjižnične i informacijske znanosti u knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku. U današnje vrijeme visokoškolske knjižnica trebale bi podupirati ciljeve matične institucije u čijim okvirima djeluju i biti aktivne sudionice u procesu obrazovanja novih generacija studenata. Knjižnice to mogu raditi uz pomoć stručnog osoblja, odgovarajućeg prostora i opreme koja je potrebna njihovim korisnicima, a najvećim dijelom to mogu činiti uz pomoć zbirki u kojima se nalaze informacije koje su potrebne njihovim korisnicima. U ovom diplomskom radu između ostalog želi se istražiti koliko zbirka knjižnice Filozofskog fakulteta zadovoljava potrebe svojih primarnih korisnika, konkretno studenata na Odsjeku za informacijske znanosti.

Na početku rada dan je teorijski pregled literature o zbirkama u visokoškolskim knjižnicama, potom pregled literature o vrednovanju zbirki u visokoškolskim knjižnicama i metodama koje se mogu primijeniti. Nakon toga kreće se s istraživanjem gdje su predstavljeni ciljevi i svrha istraživanja, hipoteze istraživanja, uzorak istraživanja, instrument istraživanja i metodologija istraživanja.

Nakon toga prelazi se na rezultate istraživanja koji su u radu predstavljeni kroz sedam cjelina. U prvoj cjelini su predstavljeni podatci o broju monografskih publikacija, dok su u drugoj cjelini predstavljeni podatci o broju serijskih publikacija. Ove publikacije su razdvojene zato što su vrednovane po različitim kriterijima.

Nakon što su predstavljeni podatci o tome koliko se publikacija nalazi u zbirci knjižnične i informacije znanosti u nastavku diplomskog rada u trećoj cjelini predstavljeni su rezultati istraživanja koliko jedinica literature iz kolegija na preddiplomskom i diplomskom studiju knjižnica posjeduje u svojoj zbirci.

Četvrta cjelina diplomskog rada donosi podatke o financijskim pokazateljima koji su utrošeni za nabavu novih naslova za zbirku knjižnične i informacijske znanosti u razdoblju tri godine: 2009., 2010. i 2011. godine, dok je u petoj cjelini zbirka knjižnične i informacijske znanosti u knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku uspoređena sa zbirkom knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu. U šestoj cjelini nalazi se rasprava o dobivenim rezultatima, a u sedmoj cjelini zaključak istraživanja, gdje su prikazani svi podatci do kojih se došlo analizom.

1.1. Visokoškolske knjižnice

Ni jedna visokoškolska ustanova ne može postojati bez knjižnice koja predstavlja njenu temeljnu riznicu znanja. Dapače, jedan od preduvjeta za osnutak novih visokoškolskih ustanova ili novih studija upravo je postojanje knjižnice sa svom potrebitom literaturom. U dokumentu Standardi za visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj, visokoškolske knjižnice su definirane kao

„institucije koje prikupljaju, obrađuju, pohranjuju i daju na korištenje dokumente i informacije znanstvenog, obrazovnog i opće kulturnog karaktera. Visokoškolske knjižnice su sastavni dio znanstveno-nastavne i istraživačke infrastrukture, jer svojim fondovima, službama i uslugama doprinose razvoju znanosti i pomažu unapređivanju odgojno-obrazovnog i znanstveno-istraživačkog rada na sveučilištu. Visokoškolske knjižnice predstavljaju komunikacijska središta preko kojih se posreduju znanstvene i stručne publikacije i informacije.“¹

Megan Oakleaf ističe da s promjenom prirode visokog obrazovanja dolazi i do potrebe za pojavom novih koncepata visokoškolskih knjižnica jer su one u prošlosti smatrane „srcem kampusa“, međutim mnoge knjižnice nisu realizirale svoj puni potencijal u podupiranju ciljeva institucije unutar koje se nalaze. Tradicionalne knjižnice su imale pasivnu ulogu na kampusu, što je dovelo do toga da se na knjižnice gledalo kao na „slabo korištena, skupa skladišta“ i „čuvare knjiga“ a ne kao na institucionalne i istraživačke partnere.² Također i autorice Bernardica Plašćak i Kornelija Petr Balog donose primjer iz Hrvatske kojim ističu potrebu promjene u visokoškolskim knjižnicama navodeći da nakon tradicionalne vizije knjižnica kao čuvarica znanja s osnovnim zadatkom sakupljanja i čuvanja građe ona se danas nalazi u ulozi aktivne sudionice u ostvarivanju temeljnih strateških ciljeva i poslanja svoje matične ustanove.³

O tome na koji način visokoškolska knjižnica pomaže studentima i fakultetskom osoblju istražio je Don Dickenson u devet institucija visokog obrazovanja u Coloradu.

¹ Standardi za visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj. Zagreb, 1990. str. 1. URL: http://www.fer.unizg.hr/download/repository/Standardi_za_visoko%C5%A1kolske_knji%C5%BEnice_u_RH_i_z_1990.pdf (2012-08-02)

² Usp. Oakleaf, Megan. Value of academic libraries: a comprehensive research review and report. Chicago, Association of College and Research Libraries, 2010. str. 28. URL: http://www.ala.org/acrl/files/issues/value/val_report.pdf (2012-08-02)

³ Usp. Plašćak, Bernardica; Petr Balog, Kornelija. Per aspera ad astra: trnovit put jedne fakultetske knjižnice prema kvaliteti. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 54, ½(2011), str. 68.

Rezultati istraživanja predstavljeni su u dokumentu „*How academic libraries help faculty tech and students learn*“.⁴

Blanka Salatić ističe da se visokoškolska knjižnica mora integrirati u akademski život matične ustanove, biti usmjerena na usluge i pripremljena na dijalog s korisnicima, akademskim ustanovama i širim okruženjem te je okolina mora vidjeti kao nedjeljiv dio nastavnog procesa.⁵

Središnja knjižnica Medicinskog fakulteta u Zagrebu ističe se kao jedan od primjera dobre prakse u Hrvatskoj jer se aktivno uključila u nastavni proces. Autorice Helena Markulin, Marijan Šember i Jelka Petrak ističu da medicinske knjižnice danas moraju odgovoriti na promijenjeno knjižnično okruženje kao i na nove zahtjeve korisnika koji knjižnicu percipiraju kao "ulazna vrata" znanju, kao službu koja mora osigurati pristup znanju i informacijama na najrazličitijim medijima. Iako korisnici mijenjaju informacijske navike i sve više koriste online informacijske izvore, oni i dalje dolaze u knjižnicu i upravo zbog toga knjižnice medicinskog fakulteta povezuju nove tehnologije i nove načine komuniciranja s tradicionalnim uslugama i djelatnostima i nastoji ići u korak s promjenama.⁶

Kako bi svojim korisnicima pružile informacije koje su im potrebne knjižnica medicinskog fakulteta provodi i istraživanja. Jedno od takvih istraživanja bilo je o stavovima studenata Medicinskog fakulteta u Zagrebu prema Internetu i daljinski dostupnim izvorima matične ustanove. Rezultati ispitivanja pokazali su da tek 16% studenata redovito koristi Internet i to pretežito za zabavu dok web-stranice Središnje medicinske knjižnice posjećuje tek 6% studenata. Rezultati istraživanja potaknuli su knjižnicu da snažnije promiču nove usluge i usmjere izobrazbu korisnika prema daljinski dostupnim izvorima informacija. Danas knjižnica ima ključno mjesto u podučavanje osnovnim tehnikama pristupa, pretraživanja i vrednovanja elektroničke građe.⁷ Osim što pomaže studentima Središnja medicinska knjižnica

⁴ Usp. Dickenson, Don. *How academic libraries help faculty tech and students learn: the 2005. colorado academic library impact study*. Denver, Library Research Service, 2006. str. 1. URL: www.lrs.org/documents/academic/ALIS_final.pdf (2012-08-02)

⁵ Usp. Salatić, Blanka. Fakultetska knjižnica: dobar primjer iz prakse. // *Glasnik društva knjižničara Slavonije i Baranje*. 11-12, 1-2(2007-2008.). str. 135.

⁶ Usp. Markulin, Helena; Šember, Marijan; Petrak, Jelka. Medicinske knjižnice na putu prema promjenama. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 45, 3-4(2002), str. 51.

⁷ Usp. Markulin, Helena; Petrak, Jelka; Šember, Marijan. Internet i studenti Medicinskog fakulteta. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 43, 4(2000), str. 179.

sudjeluje i u izvedbi kolegija „Uvod u znanstveni rad u medicini“ na drugoj godini dodiplomskoga studija Medicinskog fakulteta u Zagrebu gdje u sklopu predmeta podučava studente o sustavima prijenosa i širenja medicinskih informacija, njihove pohrane, pretraživanja i uporabe.⁸

Središnja medicinska knjižnica prepoznala je svoju ulogu u obrazovanju studenata i aktivno se uključila u nastavni proces. Knjižnica provodi istraživanja među svojim korisnicima pomoću kojih dolazi do podataka o tome što je potrebno njenim korisnicima i gdje bi im ona mogla pomoći. Primjer medicinske knjižnice mogle bi slijediti i druge visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj i aktivnije se uključiti u nastavne procese.

Osim studentima visokoškolske knjižnice potrebne su i nastavnicima i istraživačima u institucijama visokog obrazovanja. Važnost visokoškolske knjižnice za istraživače i njihov rad istražile su autorice Genevien Hart i Lynn Kleinveldt sa sveučilišta Western Cape sa željom da saznaju na koji način istraživači koriste knjižnicu u njihovim istraživanjima, što očekuju od iste i kako se knjižnica upoznaje s očekivanjima istraživača. Istraživanjem su došle do odgovora da znanstvenici od knjižnice očekuju:

- pristup do najnovijih i cjelokupnih zbirki tiskanih i elektroničkih izvora,
- pristup do arhivskih i specijalnih zbirki,
- učinkovit ICT,
- uslugu brzog dostavljanja dokumenata, i
- pomoć i savjete specijaliste u tražnju izvora.⁹

Autorica Kornelija Petr Balog smatra da sve visokoškolske knjižnice, neovisno o tome gdje se nalaze imaju nekoliko zajedničkih elemenata: poziciju, ulogu, ciljeve i svrhu i da je

⁸ Usp. Petrak, Jelka. Izobrazba studenata za djelotvorne korisnike informacija - iskustva Središnje medicinske knjižnice Medicinskog fakulteta u Zagrebu. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 41, 1-4(1998), str. 15. Imate manje greskice kod citiranja. Npr. dali ste točku iz nasl. časopisa, No, možda je to previd, vidim da u idućoj footnoti to nije slučaj.

⁹ Usp. Hart, Genevien; Kleinveldt, Lynn. The role of an academic library in research: researchers' perspectives at a south african university of technology. // South African Journal of Library & Information Science 77, 1(2011.), str. 39. URL: <http://web.ebscohost.com> (2012-06-10)

primarna svrha svake visokoškolske knjižnice podupirati nastavne i znanstvene procese koji se odvijaju na matičnoj ustanovi visokoškolskog učilišta.¹⁰

Potporu nastavnim i znanstvenim procesima visokoškolske knjižnice mogu pružiti putem stručnog i osposobljenog osoblja, prikladnog prostora, funkcionalne oprema i zbirki koje mogu pomagati studentima, profesorima i istraživačima u njihovom radu.

Stručno i osposobljeno osoblje potrebno je u knjižnicama kako bi u svakom trenutku omogućilo pristup do najnovijih informacija. Osim temeljnih knjižničarskih poslova, od knjižničara se očekuje da zna raditi s novim kompjuterskim programima, služiti se novom opremom, biti sposoban pronaći i vrednovati informacije. Jedna od zadaća visokoškolskih knjižnica također je i edukacija nastavnika i studenata u pogledu pretraživanja baza podataka, pristupa i vrednovanja informacija. S obzirom da nastavni programi na nekim Odsjecima ne obuhvaćaju takav oblik edukacije, visokoškolske knjižnice ovdje imaju priliku biti partneri u poučavanju studenata.

Visokoškolske knjižnice trebaju biti smještene u odgovarajućim prostorima, omogućiti dovoljan broj mjesta za studente, čitaonice za tihi i grupni rad, kao i prostore za smještaj zbirki. O važnost same zgrade ili prostorijske unutar kojih je smještena akademska knjižnica govori i Karen Latimer koja ističe da su se zgrade visokoškolskih knjižnica koje su u 19. i 20. stoljeću bile usredotočene na zbirke i njihov smještaj promijenile u zgrade koje su fokusirane na korisnike i pružanje usluga.¹¹ Ta promjena utjecala je i na opremu koja je sada potrebna studentima i nastavnicima. Osim opreme koja se treba nalaziti u knjižnici, potrebno je da knjižnica omogući korisnicima i da sami donesu svoju opremu poput prijenosnih računala koje će koristiti.

Stručno osoblje, odgovarajući prostor i oprema neophodne su za svaku visokoškolsku knjižnicu i njezinu potporu nastavnim i znanstvenim procesima, međutim zbirke se smatraju najvažnijima. U nastavku rada govoriti će se o zbirkama u visokoškolskim knjižnicama.

¹⁰ Usp. Petr, Kornelija. Kvalitativni pokazatelji uspješnosti akademskih knjižnica. Zagreb, Kornelija Petr, 2004. str. 34.

¹¹ Usp. Latimer, Karen. Collections to connections: changing spaces and new challenges in academic library buildings. // [Library Trends](http://muse.jhu.edu/) 60, 1(2011), str. 112. URL: <http://muse.jhu.edu/> (2012-25-06)

1.2. Knjižnične zbirke u visokoškolskim knjižnicama

Kako se visokoškolske knjižnice smatraju „srcem kampusa“, može se reći da se knjižnične zbirke smatraju „srcem knjižnice“. U knjižničnim zbirkama nalazi se literatura koja je potrebna za održavanje kolegija, a ponekad veličina određene zbirke može biti presudna kod studenata prilikom upisa fakulteta. U „*Standardima za visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj*“ navodi se da:

„knjižnični fondovi trebaju sadržavati djela trajne znanstvene, obrazovne, kulturne i umjetničke vrijednost kao i raznolike dokumente koji služe kao izvori informacija. Svojim sadržajem i obimom fondovi visokoškolskih knjižnica trebaju biti primjereni odgojno-obrazovnim potrebama i znanstvenoistraživačkim programima sveučilišta.“¹²

Važnost visokoškolske knjižnice gleda se kroz njezine zbirke jer tim putem korisnici mogu vidjeti što im je pruženo na raspolaganje, a bilo je i slučajeva kada je veličina knjižničnih zbirki bila presudna u odabiru određenog sveučilišta na kojem će student studirati. To ne treba nimalo čuditi jer studentima je potrebna najnovija literatura za pisanje seminara, također je neophodno da knjižnica omogući dovoljan broj primjeraka za sve studente, da studenti mogu doći do literature koja im je potrebna u vlastitoj fakultetskoj knjižnici, a ne da moraju do nje dolaziti međuknjižničnom posudbom. Nastavnicima je također neophodna ažurna literatura kako bi bili upoznati s najnovijim trendovima u njihovom području, također im je nužno da znaju da knjižnica ima literaturu koju će studentima staviti pod obveznu ili dodatnu literaturu, kao i da imaju pristup do baza podataka. Moguće je da će student koji upisuje prvu godinu smatrati da će mu velika knjižnična zbirka osigurati pristup do naslova koji će mu biti potrebni za vrijeme studija za razliku od knjižnice s manjom zbirkom. Autorice Martina Dragija i Tatjana Aparac-Jelušić ističu da je za knjižnične zbirke na visokim učilištima važno da prate tekuće i kontinuirane potrebe akademskog programa što je najčešće razvidno iz javnog očitovanja knjižnice o svrsi i ciljevima njezina djelovanja te iz pisanog plana nabave.¹³

Tradicionalno se kvaliteta knjižnice izjednačavala s veličinom zbirke, međutim to je pogrešno stajalište jer kvaliteta i kvantiteta su dva različita pojma. Neke knjižnice mogu imati

¹² Usp. Standardi za visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj. Zagreb, 1990. str. 1. URL: http://www.fer.unizg.hr/download/repository/Standardi_za_visoko%C5%A1kolske_knji%C5%BEnice_u_RH_i_z_1990.pdf (2012-08-02)

¹³ Usp. Dragija Martina; Aparac-Jelušić T. Pristup i metodologija istraživanja o kvaliteti zbirki u knjižnicama visokih učilišta. // Glasnik Društva bibliotekara Split, 7(2000 [i.e.2001]), str. 167.

velike zbirke zastarjele literature koja nije potrebna studentima i profesorima i bez obzira na njezinu veličinu te zbirke ne zadovoljavaju potrebe svojih korisnika. Suprotno tome postoje knjižnice koje imaju male zbirke literature koju su zatražili njihovi korisnici i koja se svakodnevno koristi. U tradicionalnom pogledu bolja bi bila knjižnica s većom zbirkom koja ne zadovoljava potrebe svojih studenata, nego knjižnica s manjom zbirkom koja u potpunosti zadovoljava potrebe svojih korisnika. Međutim knjižnice s veliki zbirkama mogu pomoći znanstvenicima i istraživačima ukoliko im je potreban pristup literaturi iz jednog cijelog područja. Istraživanje autorica Genevien Hart i Lynn Kleinveldt sa sveučilišta Western Cape pokazalo je da su znanstvenicima bitne velike zbirke s elektroničkim i tiskanim izvorima kao i arhivske i specijalne zbirke.¹⁴

Izgradnja zbirke u visokoškolskim knjižnicama je zanimljiva zato što na izgradnju zbirke mogu utjecati nastavnici s obzirom da su oni predmetni stručnjaci i da su upoznati s najnovijom literaturom, kao i knjižničari koji zahvaljujući svojim knjižničarskim vještinama mogu odabrati literaturu koju će ponuditi nastavnicima i studentima. Autori Bruce Munro i Peter Philips smatraju da je glavna slabost izgradnje zbirke samo od strane fakultetskih nastavnika činjenica da oni imaju detaljno znanje o svom predmetnom području i prilikom izgradnje zbirke najviše će nabavljati literaturu iz svog predmetnog područja što će rezultirati 'rupama' u ostalim predmetnim područjima, a posebno u interdisciplinarnim područjima. Međutim s druge strane zbog njihove stručnost fakultetski nastavnici su idealni selektori zato što znaju koja je literatura relevantna za njihovu disciplinu.¹⁵ Ukoliko samo knjižničari odlučuju o nabavi novih naslova za zbirku također se može dogoditi da nastanu određene 'rupe' jer knjižničari nisu predmetni stručnjaci za određeno područje i nisu uvijek upoznati s najnovijom literaturom koja je potrebna njihovim korisnicima. Iz ovoga se može zaključiti da bi idealna kombinacija za izgradnju visokoškolskih zbirki bila suradnja između nastavnika i knjižničara jer dobra komunikacija i veza između njih daje vrijednost samoj zbirci i rezultira potpunijom zbirkom koja zadovoljava potrebe svojih korisnika.

Međutim, u današnje vrijeme knjižničari se susreću s velikim brojem naslova koji govore o istoj temi i sposobnost knjižničara da predvide koji naslov korisnici stvarno trebaju i

¹⁴Usp. Hart, Genevien; Kleinveldt, Lynn. Nav. dj., str. 39.

¹⁵ Usp. Munro, Bruce; Philips, Peter. A collection of importance: the role of selection in academic libraries. // Australian Academic and Research Libraries 39, 3(2008.), str. 152. URL: <http://web.ebscohost.com> (2012-06-10)

koji će koristiti je jako mala i često pogrešna. S obzirom na ograničena financijska sredstva i veliku ponudu naslova moraju se odlučiti za jedan, međutim nitko ne može sa sigurnošću tvrditi da je to onaj naslov koja je potreban njihovim korisnicima, dok korisnici sami mogu pronaći ono što im je potrebno i što će sa sigurnošću koristiti.

Upravo zbog toga postoji model nabave elektroničkih knjiga gdje je mogućnost odabira građe prepuštena korisnicima ili tzv. „*patron-driven-acquisition*“ (*P.D.A.*) koji u bogatom okruženju digitalnih informacija dozvoljava knjižničnim korisnicima da pronađu i identificiraju željene dokumente, a knjižnici da plati samo ono što njihovi korisnici pronađu i stvarno koriste. Model funkcionira na način da je korisnicima omogućen pristup do elektroničkih knjiga i članaka putem kataloga. Knjižničari poznaju područja istraživanja koja ovise o **misiji** institucije unutar koje djeluje knjižnica i na osnovu toga mogu postaviti filtre koji će isključiti područja koja se ne proučavaju u njihovoj instituciji (npr. ukoliko se institut bavi fizikom neće mu biti ponuđeni naslovi beletristike).

Iako se može činiti da ovaj model štedi novac jer knjižničari ne nabavljaju mnoge naslove koji se nikada ne koriste, nego svojim korisnicima nude velike i sveobuhvatne zbirke članaka iz časopisa i kupe samo one koje njihovi korisnici preuzmu, on to ne radi. Knjižničari koji koriste ovaj model svjesni su toga i ističu da uporabom ovoga modela ne očekuju da će trošiti manje novca na knjige i članke, međutim očekuju da će im model osigurati da sav novac koji potroše odlazi na materijale koje korisnici stvarno trebaju.

Jedno od glavnih pitanja koje se postavlja je kako knjižnice mogu graditi velike zbirke ako kupuju samo **materijale** koje trebaju trenutnim korisnici. Odgovor na to pitanje je da samo nekolicina velikih knjižnica može graditi velike zbirke, dok za sve ostale visokoškolske knjižnice takva vrsta zbirke oduvijek je bila nemoguća, a trenutno i sve više iracionalna.¹⁶

Knjižnice koje koriste ovaj model nabave su „*Western Libraries*“ koje su eksperimentalno počele s ovakvim načinom nabave 2007. godine da bi ga 1. svibnja 2012. uključile u redovite radne tokove. Kao opravdanje zbog kojeg su se odlučili za ovu metodu nabave navode činjenicu da studije koje su provele donose podatak da je od tiskanih

¹⁶ Anderson, Rick. What patron-driven acquisition (PDA) does and doesn't mean: an FAQ, 31.05.2011. URL: <http://scholarlykitchen.sspnet.org/2011/05/31/what-patron-driven-acquisition-pda-does-and-doesnt-mean-an-faq/> (2012-08-31)

materijala koji sačinjavaju knjižničnu zbirku samo 40% korišteno, dok s ovom metodom nabave osiguravaju da 100% sadržaja koji je kupljen na ovaj način barem dva puta bude korišten. Pravilo u „*Western Libraries*“ je da nakon što se pristupi određenoj elektroničkoj knjizi dva puta ona se tek onda kupuje. Na taj način osiguravaju da knjige koje su kupljene su knjige koje korisnici stvarno trebaju. Isto tako nudeći ovu metodu nabave korisnicima također im se daje mogućnost da komuniciraju s knjižnicom i kažu koja vrsta materijala im je važna. Prednost je i u tome što jednom kupljenim materijalima omogućeno je stalno pravo pristupa do sadržaja i korisnici se ne moraju bojati da nakon određenog vremenskog razdoblja pravo pristupa bit će ukinuto.¹⁷

U dokumentu „*Standards for university libraries*“ u dijelu koji se odnosi na zbirke ističe se da knjižnica treba odabrati i prikupiti materijale u svim formatima do nivoa koji zahtjeva podupiranje akademskih programa u istraživanju, podučavanju i javnim uslugama, da zbirka treba biti dovoljno proširiva kako bi mogla poduprijeti akademske programe, treba imati odgovarajuća financijska sredstva za kupovinu novih izvora i to ne samo za postojeća područja studiranja i istraživanja nego i za nove područja koja će se tek otvoriti. Također knjižnica treba prepoznati potrebu za promjenama, a programi upravljanja zbirkom trebaju biti razvijeni u zajedničkoj suradnji između knjižnice i fakulteta. Knjižnica je također odgovorna za veze s vendorima, dobavljačima i drugim agencijama.¹⁸

Također samu knjižnicu i njezino poslovanje potrebno je vrednovati i Robert E. Dugan i Peter Herson kada govore o uloženim sredstvima („*input*“) i izlaznim proizvodima („*output*“) u visokoškolskim knjižnicama u uložena sredstva („*input*“) ubrajaju knjižnično osoblje i informacijsku tehnologiju. Uložena sredstva („*input*“) često su opisivana kroz financijske pokazatelje ili kvantitetu: npr. iznos financijskih sredstava uložen za izgradnju zbirke i broj tiskanih naslova koje zbirka posjeduje.¹⁹ Zanimljivo je da se knjižnična zbirka može gledati dvojako i kao uložena sredstva („*input*“) jer knjižnična zbirka pomaže

¹⁷ Patron Driven Acquisition at Western Libraries. 03.2012. URL:
<http://www.lib.uwo.ca/news/wl/2012/03/21/patrondrivenacquisitionatwesternlibraries.html> (2012-08-31)

¹⁸ Standards for university libraries: evaluation of performance. / ACRL University Libraries Section's, University Library Standards Review Committee, 1989. str. 5. URL:
http://pruebas.cuaed.unam.mx/crp_ocu/puel/cursos/bibliotecas/materiales/standards_univ_lib.pdf (2012-08-02)

¹⁹ Dugan, R. E.; Herson, P. Outcomes assessment : not synonymous with inputs and outputs. // Journal of Academic Librarianship 28, 6(2002), str. 376-380.

prepoznatljivosti fakulteta i može se vrednovati zajedno s knjižničnim osobljem i informacijskom tehnologijom, a može se gledati i kao izlazni proizvod („*output*“) jer je rezultat uloženih financijskih sredstava i izgrađena je od strane knjižničara.

Jedan od kriterija na temelju kojih se procjenjuje vrijednost određene knjižnice je bogatstvo njezinih zbirki, a u nastavku diplomskog rada bit će predstavljena literatura koja govori o važnosti vrednovanja zbirki u visokoškolskim knjižnicama.

1.3.Važnost vrednovanja zbirki u visokoškolskim knjižnicama

Vrednovanje knjižničnih zbirki u svim vrstama knjižnica smatra se jednim od važnih dijelova knjižničnog poslovanja jer se putem njega dolazi do podataka o opsegu zbirke, njenoj starosti, financijskim sredstvima koja su izdvojena za nabavu iste, rastu zbirke kroz godine, zadovoljstvu korisnika zbirkom itd. Ovi podatci potom se mogu koristiti u daljnjim odlukama o izgradnji zbirke. O vrednovanju zbirki govore mnogi autori koji, navodeći različite razloge, potvrđuju važnost ovoga posla, a u nastavku diplomskog rada predstavljeni su neki od njih.

Autorice Martina Dragija i Tatjana Aparac-Jelušić smatraju da je vrednovanje knjižničnih zbirki važan dio upravljanja knjižnicama, jer pronalazi i ukazuje na trenutne ili tekuće nedostatke, prednosti i snage, granice i pogreške u oblikovanju zbirke, a uključuje i pronalaženje načina za poboljšanje usluga.²⁰

Evans i Saponaro ističu da knjižnice kao i druge organizacije žele znati kakve su u usporedbi s drugim knjižnicama. Autori smatraju da se vrednovanje provodi zbog dva razloga, a to su interni gdje se želi odgovoriti na pitanja o opsegu i dubini zbirke, njenoj financijskoj vrijednosti, jakim i slabim područjima unutar zbirke, problemima u trenutnoj nabavnoj politici i mogućim promjenama. Eksterni razlozi osim odgovaranja na pitanje o zastarjelosti zbirke, usredotočeni su na financijska sredstva, koja se izdvajaju za zbirku i koja jedino zanimaju donatore i financijere.²¹

S obzirom da su knjižnice neprofitne institucije i financijska sredstva dobivaju od matične ustanove ili od donatora, one moraju opravdati na koji način su potrošile ta sredstva.

²⁰ Dragija Martina; Aparac-Jelušić T. Nav. dj., str. 167.

²¹ Usp. Evans, G. E.; Saponaro, M. Z. Evaluation. // Developing library and information center collections. 5th ed. Westport ; London : Libraries Unlimited, 2005. Str. 316-317.

Upravo kroz vrednovanje one mogu dostaviti osnivačima i financijerima podatke što su napravile s financijskim sredstvima i na koji način je to utjecalo na zajednicu korisnika. Isto tako mogu vidjeti jesu li napravile pogreške prilikom nabave novih naslova i trebaju li mijenjati nabavnu politiku ili trenutna nabavna politika omogućuje im da nabave naslove koji u potpunosti zadovoljavaju potrebe njihovih korisnika.

Katica Tadić ističe da je vrednovanje knjižničnih zbirki posljednja faza u izgradnji knjižničnog fonda i ujedno faza kojom započinje cijeli proces od istraživanja zajednice korisnika i njihovih potreba, plana nabave, odabira knjižnične građe, same nabave i pročišćavanja fonda.²² O važnost vrednovanja zbirke govore i Jacqueline Borin i Yi Hua koji smatraju da je glavni cilj knjižnica vrednovanje njihovih zbirki. Jedan od ciljeva vrednovanja zbirki je osiguravanja da su knjižničari upoznati s potrebama korisnika i poslanjem institucije unutar koje djeluju. Vrednovanjem zbirke mogu se identificirati praznine u zbirci, dostaviti slika o povijesnoj dubini i korištenju zbirke.²³

Jim Agee smatra da vrednovanjem zbirke knjižničari mogu doći do informacija koje će im pomoći u boljem upravljanju budućim razvojem zbirke. Budući da vrednovanje zbirke pomaže knjižničarima da bolje uvide koju građu imaju u svojoj zbirci i koliko dobro su upoznati s ciljevima razvoja zbirke na vrednovanje može se gledati kao na važno mjerenje razvoja zbirke.²⁴

Richard Snow navodi da je vrednovanje knjižničnih zbirki jedan od najizazovnijih zadataka knjižničara jer zahtijeva sate rada, ali i da je neophodan za pisanje politike razvoja zbirke jer putem vrednovanja dolazi se do podatka o jakim i slabim stranama zbirke, kao i njenom korištenju.²⁵ Charles B. Osburn ističe da je vrednovanje knjižnične zbirke neophodno

²² Usp. Tadić, Katica. Rad u knjižnici. Opatija : Naklada Benja, 1994.

URL: <http://www.ffzg.unizg.hr/infoz/biblio/nastava/dz/text/pog2.htm#12> (2012-07-05)

²³ Usp. Borin, Jacqueline; Yi, Hua. Assessing an academic library collection through capacity and usage indicators: testing a multi-dimensional model. // Collection Building 30, 3(2011.), str. 120. URL. <http://www.emeraldinsight.com> (2012-06-10)

²⁴ Usp. Agee, Jim. Collection evaluation: a foundation for collection development. // Collection Building 24, 3(2005.), str. 92. URL. <http://www.emeraldinsight.com> (2012-06-10)

²⁵ Usp. Snow, Richard. Wasted words: the written collection development policy and the academic library. // The Journal of Academic Librarianship 22, 3(1996), str. 192. URL: <http://web.ebscohost.com> (2012-06-10)

jer pomažu u formuliranju ili promjeni postojeće politike razvoja zbirke, procjenjuje uspješnost upravljanja zbirkom, kao i potrošnju financijskih sredstava. Također ističe da su prateće vrijednosti procesa vrednovanja zbirke njen potencijal da poveća vidljivost knjižnice u zajednici i demonstrira njenu brigu prema interesima zajednice.²⁶

Za razliku od njega autor Dennis P. Carrigan smatra da je krajnji i osnovni cilj vrednovanja zbirke utvrditi koliko učinkovito osobe koje su zadužene za razvoj zbirke raspodjeljuju sredstva koja su im dodijeljena.²⁷ S njim se slažu i autori Jacqueline Borin i Yi Hua koji također ističu da u današnje vrijeme ekonomskih problema i smanjenog proračuna knjižnice postaje sve važnije odgovorno upravljati i trošiti financijska sredstva namijenjena za razvoj zbirki.²⁸

S obzirom da knjižnice danas dobivaju ograničena financijska sredstva, osnivače/financijere zanima na koji način su ta sredstva potrošena i u što su uložena. Odgovor na ovo pitanje može se pronaći u vrednovanju zbirke gdje se može vidjeti koliko je financijskih sredstava uloženo u kupovinu novih naslova ili pretplate na baze podataka.

Autori Susan L. Perry i David C. Weber ističu da su se knjižnice našle u kompliciranoj situaciji jer je pristup elektroničkim inačicama informacijama često skuplji nego vlasništvo nad tiskanim verzijama. Upravo zbog toga knjižničari osjećaju da su u milosti nakladnika i da cijene nisu utemeljene na stvarnom koštanju proizvoda nego na nakladnikovim ciljevima da zaradi.²⁹

Thomas E. Nisonger obuhvatio je sve gore navedene razloge u sedam ciljeva vrednovanja zbirke, a to su:

1. razumijevanja opsega, dubine i korisnosti zbirke,
2. suradnja u planiranju zbirke,

²⁶ Usp. Osburn, Charles B. Collection evaluation: a reconsideration. // *Advances in library administration and organization* / Garten, Edward D.; Williams, Delmus E. ; Nyce, James M. Emerald Group Publishing, 2005. str. 6. URL: <http://www.emeraldinsight.com> (2012-06-10)

²⁷ Usp. Carrigan, Dennis P. Collection development- evaluation. // *The Journal of Academic Librarianship* 22, 4(1996), str. 273. URL: <http://web.ebscohost.com> (2012-06-10)

²⁸ Usp. Borin, Jacqueline; Yi, Hua. Nav. dj., str. 120.

²⁹ Usp. Perry, Susan L.; Weber, David. C. Evaluating academic library quality today. // *Advances in Librarianship* 25(2001), str. 101. URL: <http://www.emeraldinsight.com> (2012-06-10)

3. pomoć prilikom pisanja politike razvoja zbirke,
4. mjerenje učinkovitosti trenutne politike razvoja zbirke,
5. određivanje kvalitete zbirke,
6. fokusiranje ljudskih i financijskih resursa na područja koja zahtijevaju pozornost, i
7. prosuđivanje utrošenih financijskih sredstava.³⁰

Vrednovanje knjižničnih zbirki je zahtjevan posao u koji knjižničari moraju uložiti mnogo vremena, a s pojavom elektroničkih izvora koji su pronašli svoje mjesto u knjižnicama javlja se potreba za uključivanjem istih u proces vrednovanja. Upravo o tome govore i autori G.E. Gorman i Ruth H. Miller koji ističu da se u prošlosti vrijednost knjižnice određivala na temelju veličine zbirke, međutim danas je situacija drugačija zbog elektroničkih izvora koji utječu na zbirke i čine ih manje stabilnima. Upravo zbog toga oni govore o potrebi za novim načinima vrednovanja knjižničnih zbirki u koje bi bili uključeni i elektronički izvori.³¹ O promjenjivom okruženju u kojem se nalaze knjižnice danas i potrebi za novim vrednovanjem hibridnih knjižničnih zbirki govore i autori Jacqueline Borin i Yi Hua koji predlažu i novi okvir vrednovanja zbirki u kojem bi građa bila podijeljena na tiskanu i elektroničku, koja bi se potom dijelila na knjige i časopise, dok bi kod elektroničkih izvora postojale još i baze podataka i informacijski izvori. Potom bi se naslovi koji se nalaze u elektroničkim časopisima dijelili na pojedine naslove, one u otvorenom pristupu i pakete. Autori ističu da je prednost njihovog modela u prilagodljivosti potrebama različitih knjižničnih zbirki jer knjižničari sami biraju koje će pokazatelje uzeti s liste s obzirom da je svaka knjižnica jedinstvena i djeluje unutar vlastite politike, proračuna i postojeće zbirke. Ali ono što je zajedničko svim knjižnicama je da svaka treba formulirati i razumjeti na koji način će iskoristiti vrednovanje,

³⁰ Usp. Nisonger, Thomas E. Collection evaluation in academic libraries: a literature guide and annotated bibliography. // Englewood, Colorado: Libraries Unlimited, 1992. str. 9-10.

³¹ Usp. Gorman G.E. i Miller, Ruth H. Collection evaluation: new measures for a new environment. // Advances in Librarianship / Lynden, Frederick C. Emerald Group Publishing, 2001. str. 67. URL: <http://www.emeraldinsight.com> (2012-06-10)

na koja pitanja vrednovanje treba odgovoriti i koje odluke će se možda donijeti na temelju vrednovanja.³²

Vrednovanje zbirke je neophodno u poslovanju svake knjižnice jer uz pomoć njega knjižničari mogu utvrditi stanje unutar zbirke i može im pomoći prilikom donošenja odluka u budućnosti. Uz pomoć vrednovanja oni financijerima mogu prikazati na koji način troše financijska sredstva i na koji način knjižnica pridonosi ciljevima i razvoju određene institucije. Kod zbirke visokoškolskih knjižnica govori se i o važnosti zbirke za istraživanja i sposobnosti zbirke da zadovolji informacijske potrebe znanstvenika unutar određene institucije. Autorice Genevien Hart i Lynn Kleinveldt provele su istraživanje o očekivanjima znanstvenika u pogledu zbirke i došle do saznanja da znanstvenici očekuju pristup do najnovijih i cjelokupnih zbirki tiskanih i elektroničkih izvora kao i pristup do arhivskih i specijalnih zbirki.³³ Odgovor zadovoljavaju li knjižnične zbirke visokoškolskih knjižnica te potrebe može se dobiti pomoću vrednovanja zbirke.

Hrvatski i inozemni autori slažu se da je vrednovanje knjižničnih zbirki neophodno u poslovanju svake knjižnice jer ukazuje na slabe i jake strane zbirke i pomaže knjižničarima pri donošenju budućih odluka o razvoju zbirke. Pomoću vrednovanja zbirke knjižničari mogu utvrditi trebaju li mijenjati nabavnu politiku ili naslovi koje nude svojim korisnicima zadovoljavaju njihove potrebe. U sljedećem poglavlju bit će predstavljene različite metode koje se mogu koristiti za vrednovanje zbirki.

1.4. Metode vrednovanja knjižničnih zbirki

Metode vrednovanja knjižničnih zbirki klasificirane su na dva načina: kvantitativne nasuprot kvalitativnih te onih koje su orijentirane za zbirku i onih koje su orijentirane na korisnika.

Ovdje ipak trebate dati rečenicu-dvije o kvantitativnim vs. kvalitativnim metodama. Ne možete samo direktno krenuti na ove druge.

Zbirka-orijentirane metode usredotočene su na samu zbirku ili usporedbu s vanjskim standardima i u njih se ubrajaju usporedba s referentnim popisima tzv. „*checklist*“ metoda,

³² Usp. Borin, Jacqueline; Yi, Hua. Indicators for collection evaluation: a new dimensional framework. // Collection Building 27, 4(2008.), str.139. URL. <http://www.emeraldinsight.com> (2012-06-10)

³³ Usp. Hart, Genevien; Kleinveldt, Lynn. Nav.dj., str. 39.

RLG Conspectus, vrednovanje prema različitim formulama, direktno testiranje i mišljenje stručnjaka. Korisnik-orientirane metode usredotočene su na korištenje zbirke i istraživanje koliko dobro zbirka pozna potrebe korisnika gdje su studije korištenja i dostupnosti vodeći primjeri.³⁴ Ovisno o tome zbog čega se provodi određeno istraživanje i kakvi su im podaci potrebni knjižničari se odlučuju za jedan od načina ili za njihovu kombinaciju.

Danny P. Wallace i Connie Van Fleet donose popis elemenata na koje se istraživanje može usredotočiti. Za svaki od tih elemenata nalazi se podatak o tome što se mjeri kao i tehnike koje su najbliže povezane s tim mjerenjima. U tablici 1. prikazane su mjere vrednovanje zbirke i metode.

Tablica 1. Mjere i metode vrednovanja zbirki³⁵

Elementi fokusa	Što se mjeri?	Metode
Opseg	Veličina	Brojanje, omjer, formule, Conspectus
Djelotvornost	Cijena	Omjer
Kvaliteta	Intrinzična kvaliteta	Usporedba s referentnim popisima građe, citatna analiza
Izvedba	Ostvarenje ciljeva ili svrhe	Korištenje, zadovoljstvo korisnika, dostupnost
Učinkovitost	Veza između izvedbe i djelotvornosti	Analiza ulaganja i dobiti (<i>Cost-benefit</i>)

Ovisno o cilju istraživanja biraju se različiti elementi na koje se istraživanje fokusira, kao i različite metode. Opseg, djelotvornost i kvaliteta zbirke mjere se uz pomoć kvantitativnih metoda.

Ukoliko je fokus istraživanja opseg tada se mjeri:

- veličina zbirke gdje se mjeri broj naslova, broj godišta, rast zbirke ukoliko se istraživanje provodi kroz određeno vremensko razdoblje, karakteristika zbirke kod kojih se gledaju format, starost, jezik ili predmetno područje i rashodi;

³⁴ Usp. Nisonger, Thomas E. Nav. dj., str. 1.

³⁵ Usp. Wallace, Danny P.; Van Fleet, Connie. Library evaluation: a casebook and can-do guide. Englewood, Colorado: Libraries Unlimited, 2001. Str. 119.

- omjer se koristi kada se želi demonstrirati veza koja se računa između dvije jedinice i može uključivati veličinu zbirke u odnosu na populaciju korisnika ili proračun koji knjižnica izdvaja na zbirke u odnosu na cjelokupni proračun knjižnice.

Mjerenje kvalitete fokusirano je na intrinzičnu kvalitetu zbirke. Metode koje se koriste za mjerenje kvalitete su:

- usporedba s referentnim popisima građe („*checklist*“) gdje se koriste standardne liste (npr. popisi obavezne i izborne literature kod visokoškolskih knjižnica) ili predmetne bibliografije kako bi se odredilo posjeduje li knjižnica identificiranu građu koji se nalaze na tim popisima ili omogućava poveznice do identificiranih mrežnih stranica;
- citatna analize gdje se analiziraju popisi literature u radovima korisnika (studenta, nastavnika) s ciljem određivanja najčešće citiranih materijala i kreiranjem popisa standardnih radova.

Mjerenje korištenja uključuje metode:

- cirkulaciju građe;
- korištenje građe unutar prostora knjižnice gdje se mogu koristiti različite metode, a neke od njih uključuju promatranje prilikom kojeg osoblje promatra korisnike, dok druge uključuju intervjuiranje korisnika;
- studije zastarijevanja koje su utemeljene na konceptu pregledavanja knjižnične građe, bibliometrijske teorije koja jamči da se korištenje građe smanjuje s godinama. Zastarijevanje se također može razumjeti u odredbama „pravila 80/20“ koje kaže da se 20% zbirke koristi 80% vremena.
- Kontinuirano izvještavanje, vrednovanje i pročišćavanje (*Continuous Review, Evaluation, and Weeding – CREW*) metoda koja kombinira starost jedinice, zadnje korištenje i različite čimbenike za vrednovanje i donošenje odluka o pročišćavanju zbirke.

- popis posjeta mrežnim stranicama gdje je interakcija između korisnika i kompjutera zabilježena i na osnovnom nivou dostavlja se popis stranica koje su posjećene.³⁶

Kvantitativno vrednovanje zbirke pruža statističke podatke o veličini zbirke, cirkulaciji građe, korištenju građe i financijskim sredstvima utrošenim za izgradnju zbirke. Ovi podatci su korisni jer daju uvid u to koliko je zbirka izgrađena, koliko ima građe koja se nalazi na referentnim popisima građe, koliko je novca utrošila u nabavu novih naslova, međutim ovakav način vrednovanja ne pokazuje koliko zbirka zadovoljava potrebe svojih korisnika.

Autori P. Clayton i G.E. Gorman smatraju da vrednovanje usmjereno na zbirku je statistički opis zbirke, koncentriran na veličinu, predmetna područja, dubinu i rashode. Osnovna metodologija koja se primjenjuje kod ovakvog vrednovanja oslanja se na veličinu zbirke i njen rast. Takva tehnika je jednostavno razumljiva i jednostavna za usporedbu, ali upitno je koliko ona odgovara na pitanje koliko je zbirka dobra?³⁷ S njima se slaže i autor Charles B. Osburn koji smatra da vrednovanje usmjereno na zbirku može malo reći o vrijednosti zbirke u ispunjenju knjižnične misije u određenoj zajednici. Razumijevanje veze između količine i rasta zbirke s jedne strane i kvalitete zbirke s druge uvijek će biti posebno misteriozan cilj.³⁸

Kako bi se utvrdilo koliko je zbirka dobra za korisnike i koliko zadovoljava njihove potrebe potrebno je provesti kvalitativno vrednovanje u kojem će se korisnicima pružiti prilika da iskažu svoju razinu zadovoljstva određenom zbirkom.

Metode ispitivanja zadovoljstva korisnika su:

- anketa koja uključuje popis pitanja relevantnih za studiju i odgovore pojedinaca. Ankete se mogu distribuirati u knjižnici, putem maila, telefona ili na javnim mjestima poput trgovačkih centara ili na ulici;

³⁶ Usp. Isto, str. 119-125.

³⁷ Usp. Clayton, P.; Gorman, G.E. Collection evaluation and review. // *Managing information resources in libraries: collection management in theory and practice*. London: Library Association Publishing, 2001. str. 177.

³⁸ Usp. Osburn, Charles B. Collection evaluation: a reconsideration. // *Advances in Library Administration and Organization* / Garten, Edward D.; Williams, Delmus E. ; Nye, James M. Emerald Group Publishing, 2005. str. 7-8. URL: <http://www.emeraldinsight.com> (2012-06-10)

- individualni intervju za prikupljanje kvalitativnih podataka uključuje interakciju s pojedincima, postavljanje pitanja i dobivanje usmenih odgovora koji mogu biti zabilježeni putem diktafona i koje je potom potrebno transkribirati kako bi se mogli analizirati;
- fokus grupa uključuje sakupljanje odabranih pojedinaca s ciljem dobivanja kvalitativnih podataka kroz raspravu putem koje se dublje mogu istražiti mišljenje i percepcije jer ovom metodom mogu se dobiti najspontaniji odgovori za razliku od metoda kao što su mail ili anketa putem telefona.

Mjerenje dostupnosti određuje koja je građa dostupna korisnicima kada je oni traže.

- vrijeme potrebno za odgovor putem kojeg se identificira koliko je vremena potrebno da korisnik dobije publikacije nakon što ih identificira u knjižničnom katalogu;
- međuknjižnična posudba je studija koja se koristi za određivanje slabih i jakih strana zbirke.³⁹

Za razliku od kvantitativnih metoda vrednovanja gdje je podatke lakše prikupiti i prikazati jer radi se o brojanju građe, kod kvalitativnih metoda potrebno je uložiti više truda jer posebna pozornost treba se posvetiti sastavljanju pitanja koja će se postaviti korisnicima i koja će biti razumljiva korisnicima, potom se ankete trebaju distribuirati i potrebno je naći određeni broj korisnika koji su spremni odgovoriti na pitanje. Kod intervjua i kod fokus grupe također je problem pronalaženje korisnika koji su spremni izdvojiti svoje vrijeme za odgovaranje na pitanja. Međutim glavna prednost kvalitativnih metoda je ta što se mogu detaljnije ispitati stavovi korisnika o zbirci, što korisnici sami mogu unijeti svoje prijedloge i primjedbe i u skladu s time knjižnica može planirati daljnji razvoj zbirke.

I kvantitativne i kvalitativne metode imaju svoje prednosti i nedostatke. Prednost kvantitativnih metoda je to što daju podatke o opsegu i dubini zbirke kao i o utrošenim financijskim sredstvima, dok je nedostatak činjenica da podatak o veličini zbirke ne govori koliko je ta zbirka dobra za korisnike i koliko zadovoljava njihove potrebe. Upravo je u tome prednost kvalitativnih metoda koje omogućavaju knjižničarima da dođu do odgovora koliko

³⁹ Usp. Wallace, Danny P.; Van Fleet, Connie. Nav. dj., str.119-125.

su korisnici zadovoljni zbirkom. Zbog toga smatra se da bi kombinacija vrednovanja usmjerenog na zbirke i vrednovanja usmjerenog na korisnike bila najbolja.

Conspectus metoda vrednovanja uključuje i kvantitativne i kvalitativne metode. U dokumentu „*Guidelines for a collection development policy using the conspectus model*“, koji bi trebao pomoći knjižničarima prilikom vrednovanja, kombinirane su kvantitativne metode - broj naslova unutar određenog područja, prosječna starost zbirke, korištenje zbirke, kao i njena vrijednost i kvalitativne metode koje uključuju profesionalno ocjenjivanje od strane knjižničara, predmetnog stručnjaka ili mišljenje korisnika gdje se subjektivnom evaluacijom stječe dojam o stanju, karakteru i prikladnosti zbirke.

Conspectus model donosi i indikatore informacijske razine zbirke za koje autorica Martina Dragija Ivanović navodi da su brožčane vrijednosti koje se koriste za opisivanje sadašnjeg stanja zbirke i njezinih ciljeva.⁴⁰ Indikatori informacijske razine zbirke podijeljeni su na 6 nivoa:

0 – izvan područja – gdje knjižnica ne skuplja građu za pojedini predmet u bilo kojem obliku;

1 – minimalna informacijska razina – za pojedini predmet knjižnica skuplja ograničenu zbirku opće građe, monografske publikacije i referentnu građu, dok se časopisi i elektronički izvori ne skupljaju;

2 – osnova informacijska razina – zbirka sadrži ograničen broj monografskih i referentnih publikacija i ograničen broj reprezentativnih općih časopisa;

3 – studijska ili nastavna informacijska razina – unutar koje se nalazi opsežna zbirka općih monografskih i referentnih djela, opsežna zbirka općih časopisa i reprezentativna zbirka specijaliziranih časopisa, ograničena zbirka odgovarajuće građe na drugim jezicima, opsežna zbirka djela poznatih autora;

4 – istraživačka informacijska razina - unutar koje se nalazi opsežna zbirka općih monografskih i referentnih djela, opsežna zbirka općih i specijaliziranih časopisa, opsežna

⁴⁰ Usp. Dragija Ivanović, Martina. Darovi za zbirke : smjernice za knjižnice. Upute za izradbu smjernica za izgradnju knjižnične zbirke primjenom modela Conspectus : načela i smjernice za postupanje. Model nacionalnog pravilnika za međuknjižničnu posudbu. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 54, 3(2011.). str. 168.

zbirka odgovarajuće građe na drugim jezicima, opsežna zbirka djela poznatih autora, a starija građa se zadržava u zbirci za potrebe povijesnih istraživanja; i

5 – sveobuhvatna informacijska razina – unutar koje se nalaze zbirke za točno određeno polje znanja („specijalna“ zbirka) s iscrpnim zbirkama objavljene građe, opsežnim zbirkama rukopisa i opsežnim zbirkama u svim drugim formatima.⁴¹

Hrvatski Conspectus model izradila je i predstavila Zagorka Majstorović u svojoj doktorskoj disertaciji „Razvoj zbirke u sveučilišnom knjižničnom sustavu primjenom Conspectus modela“⁴² gdje je predstavila Conspectus model prilagođen hrvatskim prilikama za vrednovanje zbirke u sveučilišnom knjižničnom sustavu.

Knjižničarima su ponuđene različite metode za vrednovanje knjižničnih zbirki od metoda koje su usredotočene na korisnike, do metoda koje su usredotočene samo na zbirku. Odluka o tome koje će se metode koristiti ovisi o krajnjem cilju istraživanja. I jedne i druge metode uz svoje prednosti imaju i nedostatke, tako da je najbolje kombinirati metode usredotočene na korisnike s metodama usredotočenim na zbirke kako bi se dobila cjelokupna slika o određenoj zbirci.

2. Vrednovanje zbirke knjižnične i informacijske znanosti Knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku

2.1. Cilj/svrha istraživanja

⁴¹ Usp. Biblarz, D. et. al. Guidelines for a collection development policy using the conspectus model. str. 7-8. URL: <http://archive.ifla.org/VII/s14/nd1/gcdp-e.pdf> (2012-01-10)

⁴² Majstorović, Zagorka. Razvoj Zbirke u sveučilišnom knjižnom sustavu primjenom Conspectus modela : doktorska disertacija. Zagreb : Z. Majstorović, 2009. str. 4.

Tema ovog diplomskog rada je vrednovanje zbirke knjižnične i informacijske znanosti u knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku, a samo vrednovanje zbirke najjednostavnije je definirano kao istraživanje slabih i jakih strana određene zbirke. Kako bi se utvrdile slabe i jake strane zbirke istraživanje ima nekoliko ciljeva.

Kako je cilj istraživanje utvrditi zadovoljava li zbirka potrebe svojih korisnika prvo je bilo potrebno utvrditi opseg zbirke, a pri tome je analiziran broj i raznolikost naslova unutar zbirke, broj primjeraka pojedinih naslova, mjesta izdanja naslova unutar zbirke, jezici koji su zastupljeni unutar zbirke, struktura zbirke prema UDK skupinama i cirkulacija naslova.

Zbirka knjižnične i informacijske znanosti namijenjena je studentima i nastavnicima Odsjeka za informacijske znanosti i jedan od ciljeva istraživanja je utvrditi u kojoj mjeri zbirka zadovoljava potrebe studenata na temelju usporedbe popisa obvezne i dopunske literature na preddiplomskom i diplomskom studiju informacijskih znanosti s naslovima koji se nalaze u zbirci knjižnične i informacijske znanosti. Podatci do kojih se dođe mogu pomoći knjižnici u odgovoru na pitanje prati li nabavna politika nastavni plan i program ili ju je potrebno mijenjati. U ovom diplomskom radu pozornost je usredotočena samo na studente jer prikladnost zbirke za nastavnike obrađena je 2011. godine u diplomskom radu kolegice Martine Janušić „*Vrednovanje knjižničnog fonda: citatna analiza*“. Temeljna pretpostavka njezinog rada bila je da knjižnična zbirka informacijskih znanosti ne zadovoljava u cijelosti potrebe korisnika knjižnice za istraživanjem i pisanjem diplomskih i nastavničkih radova. Međutim, ta pretpostavka pokazala se djelomično točnom. Iako knjižnica najmanje zadovoljava potrebe za monografskim publikacijama i radovima u zbornicima - za građu korištenu u diplomskim radovima pronađeno je 39,39% monografske građe i 29,79% građe u zbornicima u knjižničnom fondu, a za korištenu građu u radovima nastavnika 18,37% monografske građe i 24,22% građe u zbornicima. Može se zaključiti kako je zbirka serijskih publikacija ovog predmetnog područja vrlo dobro zastupljena u knjižničnom fondu i u tiskanom i u elektroničkom obliku, točno 60,98% korištenih serijskih publikacija u diplomskim radovima i 60,04% u nastavničkim radovima pronađeno je u fondu knjižnice.⁴³

Jedan od ciljeva istraživanja u ovom diplomskom radu je utvrditi koliko je financijskih sredstava u posljednje tri godine: 2009., 2010. i 2011. godine utrošeno u nabavu novih naslova za zbirku knjižnične i informacijske znanosti. Usporediti će se iznos financijskih

⁴³ Usp. Janušić, Martina. *Vrednovanje knjižničnog fonda: citatna analiza: diplomski rad*. Osijek, 2011. str. 56 i 57.

sredstava utrošenih za nabavu novih naslova za zbirku knjižnične i informacijske znanosti sa zbirkama ostalih odsjeka na Filozofskom fakultetu kako bi se utvrdilo raspoređuju li se sredstva za nabavu građe za pojedine studije na Fakultetu podjednako.

Također jedan od ciljeva istraživanja je usporediti zbirku knjižnične i informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku sa zbirkom Filozofskog fakulteta u Zagrebu s ciljem utvrđivanja u kojoj se mjeri ove dvije zbirke podudaraju. Odlučeno je uzeti zbirku knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu jer ona je pokrenula program izobrazbe studenata iz područja knjižnične i informacijske znanosti još davne 1977. godine i smatra se da ima najizgrađeniju zbirku od svih fakultetskih zbirki u Republici Hrvatskoj.

2.2. Hipoteze istraživanja

Hipoteze su oblikovane u skladu s ciljevima istraživanja jer na osnovu rezultata istraživanja moći će se utvrditi je li neka hipoteza potvrđena ili ne.

Hipoteza broj 1. U zbirci knjižnične i informacijske znanosti prevladava zastarjela literatura.

Hipoteza broj 2. Zbirka knjižnične i informacijske znanosti ne zadovoljava potrebe studenata na Odsjeku za informacijske znanosti.

Hipoteza broj 3. Knjižnica ulaže manje financijskih sredstava za nabavu novih naslova za zbirku knjižnične i informacijske znanosti u usporedbi sa zbirkama ostalih odsjeka na Filozofskom fakultetu u Osijeku.

Hipoteza broj 4. Zbirka knjižnične i informacijske znanosti na Filozofskom fakultetu u Osijeku ima znatno manji broj naslova u usporedbi sa zbirkom knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

2.3. Uzorak istraživanja

Istraživanje je provedeno na uzorku od 1049 naslova koji sačinjavaju zbirku knjižnične i informacijske znanosti. Prilikom popisivanja građe utvrđeno je da zbirku knjižnične i informacijske znanosti sačinjavaju stručno-znanstvene knjige kojih se u zbirci nalazi najviše i to 707 (67%) naslova, zbornici radova njih 89 (8%), 60 (6%) naslova doktorskih disertacija, 4 (0,39%) magistarska rada i referentna zbirka koju sačinjavaju bibliografije, katalozi, enciklopedije, rječnici, adresari, almanasi, imenici i godišnjaci kojih

sveukupno ima 82 (8%) naslova. Publikacije kao što su dodatci uz časopise, smjernice, izvještaji, standardi/norme, spomenice svrstani su u skupinu Ostala monografska građa i imaju 45 (4%) naslova. Od sveukupno 62 naslova serijskih publikacija 57 (5%) naslova su tiskani časopisi, a 19 (2%) su elektronički časopisi. Ovdje je potrebno naglasiti da su 14 naslova tiskanih časopisa darovi od kojih knjižnica sadrži 1 ili 2 primjerka, tako da su samo 43 (4%) naslova časopisa kupljena.

2.4. Instrument istraživanja

U ovom diplomskom radu primjenjuju se različite metode istraživanja iz razloga što se žele vrednovati različiti aspekti zbirke. Naše su metode i tehnike istraživanja isključivo kvantitativne, orijentirane na zbirku; od kvalitativnih smo odustali jer bi podaci dobiveni njima nadišli opseg i svrhu ovog diplomskog rada. Kod podataka koji su bilježeni uviđa se sličnost s Conspectus modelom, međutim potrebno je naglasiti da osim nekih dodirnih točaka s kvantitativnim tehnikama koje koristi i Conspectus kao što su popisivanje naslova, određivanje UDK-a, usporedba s autoritativnom zbirkom u ovom slučaju zbirkom Knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu ostali podatci se razlikuju. Metode koje su korištene u ovom diplomskom radu su sljedeće:

- brojanje – jer popisan je i izbrojan broj naslova, broj volumena, rast zbirke kroz tri godine 2009., 2010. i 2011. kao i starost zbirke i jezik;
- omjer – jer je utvrđen proračun koji se trošio na zbirku knjižnične i informacijske znanosti u odnosu na cjelokupni proračun i u odnosu na proračun zbirke ostalih odsjeka na Filozofskom fakultetu u Osijeku u prethodne tri godine;
- korištenje zbirke i to metodom cirkulacije jer kako Danny P. Wallace i Connie Van Fleet navode ta metoda uključuje brojanje naslova građe koji su pomjereni s polica korištenjem kartica ubačenih u građu nakon što korisnici završe s njima i vrate ih.⁴⁴ U ovom istraživanju na takav način došlo se do podataka o korištenju i cirkulaciji monografskih publikacija jer uz pomoć knjižnih kartica

⁴⁴ Usp. Wallace, Danny P.; Van Fleet, Connie. Nav.dj., str 123.

izbrojano je koliko je puta određeni naslov posuđen, a također je i utvrđeno koji se naslovi najviše koriste;

- uz pomoć metode usporedbe s referentnim popisima građe („*checklist*“) uspoređeni su popisi obvezne i dopunske literature na kolegijima Odsjeka za informacijske znanosti jer uspoređeno je posjeduju li zbirka naslove koje su nastavnici preporučili za svoje kolegije;
- usporedba s drugom zbirkom s ciljem utvrđivanja pokrivenosti naslova, zajedničkih i jedinstvenih naslova u odnosu na autoritativnu zbirku, konkretno zbirku knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Kao što je gore navedeno za istraživanje je odlučeno popisati naslove koji sačinjavaju zbirku knjižnične i informacije znanosti. Za svaki naslov odlučeno je da će se popisati prezime i ime autora, naslov knjige ukoliko se radilo o knjigama. Za časopise odlučeno je da će se pored naslova popisati ime i prezime urednika, dok je kod zbornika radova odlučeno da će se popisati korporativno tijelo koje je odgovorno za izdavanje određene publikacije kao i ime i prezime urednika.

Osim podataka o naslovu i imenu i prezimenu odgovorne osobe za određenu publikaciju odlučeno je da će se popisati mjesto izdanja, nakladnik i godina izdanja. Na osnovu podataka o mjestu izdanja želi se utvrditi koliko se publikacija koje su izdane u Hrvatskoj, ali i drugim zemljama nalazi u zbirci. Na osnovu podatka o godini izdanja želi se utvrditi starost zbirke i vidjeti koliko knjižnica nabavlja nove naslove.

Broj primjeraka svakog naslova bilježi se iz razloga kako bi se utvrdilo koliko knjižnica posjeduje primjerka pojedinog naslova, što je važan segment u vrednovanju primjerenosti zbirke za rad studenata. U dokumentu „*Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja*“ navodi se da broj primjeraka obvezne literature za pojedini kolegij mora u pravilu iznositi 20% od predviđenog broja studenta koji će biti upisani na taj kolegij,⁴⁵ dok je za izbornu literaturu

⁴⁵ Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta. Str. 3. URL: http://www.hrstud.unizg.hr/dokumenti/public/akti/Pravilnik_sadrzaj_dopusnice_uvjeti_izdavanja%20dopusnice.pdf (2012-08-30)

potrebno 10% naslova. U ovom diplomskom radu bit će istražen samo broj i postotak primjeraka obvezne literature.

Odlučeno je i da će se bilježiti UDK oznake kako bi se kasnije rasporedili naslovi koji sačinjavaju zbirku knjižnične i informacijske znanosti unutar stručnih skupina prema Univerzalnoj decimalnoj klasifikaciji.

Također je odlučeno da će se bilježiti jezik na kojem je publikacija objavljena kako bi se utvrdilo koliki je postotak publikacija objavljenih na različitim jezicima koji sačinjavaju zbirku knjižnične i informacijske znanosti.

Kod knjiga kod kojih je to bilo moguće utvrditi bilježi se i podatak koliko je puta određeni naslov posuđen na temelju knjižnih kartica koje se nalaze u svakoj knjizi.

Odlučeno je da će se bilježiti i način nabave kod knjiga i časopisa kod kojih je to bilo moguće utvrditi ukoliko je na njima stajala oznaka da je određeni naslov dar. S obzirom da za određene knjige nije bilo moguće utvrditi jesu li dar ili su kupljene odustalo se od ovog bilježenje podataka jer podatci su nepotpuni. Uz pomoć knjige inventara utvrđeno je koliko je novih naslova kupljeno za zbirku knjižnične i informacijske znanosti i koliko je njih darovano u prethodne tri godine (2009., 2010., i 2011.).

Svaki naslov koji se nalazi u zbirci knjižnične i informacijske znanosti u Osijeku provjeren je u katalogu knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu kako bi se utvrdilo posjeduje li ta knjižnica određeni naslov. Ukoliko posjeduje određeni naslov zabilježeno je i koliko primjeraka posjeduje kako bi se kasnije mogle raditi usporedbe o broju primjeraka u zbirci knjižnične i informacijske znanosti u Osijeku i u Zagrebu.

Nakon što su popisani svi naslovi provjereni su popisi literature kako bi se vidjelo nalazi li se određeni naslov na popisima literature i jesu li na popisu obvezne ili dopunske literature određenog kolegija⁴⁶.

⁴⁶ Prilikom ove provjere naišlo se na poteškoće jer od voditeljice knjižnice dobili smo dokumente „*Studijski program preddiplomskog studija informatologije*“ i „*Studijski program diplomskog studija informatologije*“ u kojima su između ostalog bili navedeni popisi obvezne i dopunske literature. Na osnovu ova dva dokumenta provjereno je koliko knjižnica ima literature koja se traži za kolegije na studiju informatologije, no nakon konzultacija s mentoricom utvrđeno je da popisi literature koji se nalaze u ova dva dokumenta su zastarjeli i da podatci do kojih se došlo nisu točni. Zbog toga su ovi podatci zanemareni i ponovo se krenulo u istraživanje tako da se putem Moodle pristupilo svim kolegijima koji su izvođeni u akademskoj 2011/2012. godini i da su pronađeni popisi literature unutar svakog kolegija na temelju kojih je ponovo izvršena analiza i došlo se do točnih podataka.

Kod serijskih publikacija bilježeni su podaci o godištima koje knjižnica posjeduje u cijelosti. Ukoliko se radi o serijskim publikacijama koje knjižnica ima do određenog broja u tiskanom obliku provjereno je putem Centra za online baze podataka ima li knjižnica i dalje pristup u online obliku. Kod časopisa na hrvatskom jeziku provjereno je putem Hrčka – portala znanstvenih časopisa Republike Hrvatske je li omogućen daljnji pristup do novih brojeva.

I kod serijskih publikacija uspoređeno je ima li knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu pristup do istih ili ne. Prvo je provjereno u online katalogu posjeduje li knjižnica primjerke u tiskanom obliku, a ako ne onda je provjereno preko Centra za online baze podataka ima li pristup u elektroničkom obliku.

Također je kod serijskih publikacija bilježen početak i kraj pretplate. Početak pretplate se bilježio od prvog broja koji knjižnica ima, a kraj se bilježio sa zadnjim brojem koji ima. Za sve naslove časopisa provjereno je preko Centra za online baze podataka omogućava li knjižnica i dalje pristup do novih brojeva. Također je bilježeno posjeduje li knjižnica u cijelosti pojedine naslove tj. sve brojeve. Za časopise koje nema u cijelosti bilježeno je da ih knjižnica prima neredovito i pored toga je zabilježeno koji brojevi nedostaju iz pojedine godine. Na kraju je bilježeno od koliko naslova knjižnica ima samo jedan ili dva broja koji su smješteni u darove koje je knjižnica primila.

Prije vrednovanja zbirka je podijeljena po vrsti građe na monografske i serijske publikacije, a zatim je svaka vrsta vrednovana zasebno jer osim zajedničkih kriterija kao što su:

- godina izdanja,
- jezik izdanja,
- mjesto izdanja,
- odnos između popisa literature na preddiplomskom i diplomskom studiju Odsjeka za informacijske znanosti i zastupljenost naslova u zbirci; i
- usporedba sa zbirkom knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu;

monografske publikacije vrednovane su još po kriteriju:

- rasporeda unutar UDK skupina,

- broj primjeraka; i
- financijski pokazatelji o broju kupljenih naslova i primjeraka;

dok su serijske publikacije vrednovane po kriteriju:

- početak i kraj pretplate na naslove časopisa u zbirci, i
- cijela godišta.

Pretpostavka je da će se nakon vrednovanja zbirke po svim gore navedenim kriterijima i primjenom odgovarajućih metoda dobiti slika o cjelokupnoj zbirci knjižnične i informacijske znanosti u knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku.

2.5. Metodologija istraživanja

Vrednovanje zbirke knjižnične i informacijske znanosti počelo je u ožujku 2012 godine. Tri mjeseca popisivane su knjige u knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku na način da su knjige uzimane s polica i potom su podatci o naslovu, autoru, nakladniku, mjestu i godini izdavanja uneseni u Excel tablicu. Broj primjeraka određenih naslova koji su u tom trenutku bili na polici također je unesen u tablicu, međutim još jednom je provjereno u katalogu prema inventarnom broju posjeduje li knjižnica još koji primjerak. Ukoliko je u katalogu postojao veći broj primjeraka određenog naslova nego na policama knjižnice, preuzet je taj broj jer postoji mogućnost da je određeni primjerak bio posuđen u trenutku kada su knjige popisivane. Potom je iz online kataloga knjižnice Filozofskog fakulteta preuzeta UDK oznaka, a onda je u online katalogu knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu provjereno postoji li određeni naslov u njihovoj knjižnici. Ukoliko bi naslov postojao pogledano je koliko ima primjeraka i podatak o broju primjeraka unesen je u Excel tablicu.

Kako se analizom nastoji utvrditi koliko je puta određeni naslov posuđen, pregledana je knjižna kartica svake knjige na kojoj se nalazi podatak o tome koliko je puta određena publikacija posuđena od trenutka kada je stigla u knjižnicu do dana popisivanja knjiga. Ukoliko knjižnica posjeduje više primjeraka istoga naslova, pregledana je svaka knjižna kartica i na kraju je zbrojeno koliko je puta određeni naslov posuđen. Brojka do koje se došlo unesena je u Excel tablicu u rubriku „Posuđeno“. Kako se ovom analizom nastoji utvrditi i koji se naslovi najčešće koriste – rezultati će biti prikazani tako da će biti navedena prva tri

naslova koji su najviše puta posuđivana. Ovdje je potrebno naglasiti da kod ove zbirke nije moguće utvrditi stupanj korištenja jer ova zbirka posjeduje naslove koji se smiju koristiti samo u čitaonici npr. referentna građa i građe od koje knjižnica posjeduje samo jedan primjerak, a kada se građa koristi u knjižnici to se ne bilježi u knjižnoj kartici nego se ona samo umetne u indeks ili člansku iskaznicu studenta. Osim toga često se građa odnosi na kopiranje, npr. zbornici radova, a podatak o tome nigdje se ne bilježi. Također i nastavnici na nekoliko sati znaju posuditi određene naslove, a ni to se nigdje ne bilježi.

Kao što je prije navedeno zbirka knjižnične i informacijske znanosti namijenjena je studentima i nastavnicima Odsjeka za informacijske znanosti i jedan od ciljeva istraživanja je utvrditi koliko zbirka zadovoljava potrebe studenata. Autorice Martina Dragija i Tatjana Aparac-Jelušić ističu da rezultatima procesa vrednovanja nastoje se dobiti odgovori na dva temeljna pitanja – koliko knjiga ima u knjižnici i koja je njihova vrijednost za ostvarenje određenog programa.⁴⁷ U ovom diplomskom radu nastojat će se odgovoriti na ta dva pitanja, ali samo za zbirku knjižnične i informacijske znanosti jer nakon što se utvrdi točan broj naslova i primjeraka u zbirci, istražiti će se koliko zbirka zadovoljava potrebe studenata na Odsjeku za informacijske znanosti. Istraživanje je provedeno tako da je uspoređeno koliko naslova koji se nalaze na popisu obvezne i dopunske literature na preddiplomskom i diplomskom studiju informacijskih znanosti posjeduje knjižnica.

Naslovi serijskih publikacija koje knjižnica posjeduje u tiskanom obliku pobrojani su u posebnoj skupini dok su časopisi do kojih knjižnica osigurava pristup preko baza podataka također navedeni u zasebnoj skupini. Kod časopisa je pobrojan samo broj naslova, ali ne i primjerci, jer je kod njih odlučeno da će se gledati koja godišta knjižnica ima u cijelosti, kao i naslove časopisa koje knjižnica prima redovito. Kod časopisa su se pojavili slučajevi gdje knjižnica posjeduje samo 1 ili 2 primjerka koji su joj darovani, tako da je odlučeno da će ti primjerci biti izdvojeni od ostalih časopisa koje je knjižnica primala u prošlosti ili prima još uvijek.

U nastavku diplomskog rada bit će predstavljeni rezultati do kojih se došlo analizom podataka.

3. Rezultati istraživanja

⁴⁷ Usp. Dragija Martina; Aparac-Jelušić T. Nav. dj., str. 167.

U prvom djelu bit će predstavljeni rezultati koji se odnose na monografske publikacije, u drugom dijelu rezultati za serijske publikacije, a potom usporedba s popisima literature na preddiplomskom i diplomskom studiju Odsjeka za informacijske znanosti. Nakon toga predstavljeni su financijski pokazatelji za cijelu zbirku kao i usporedba zbirke sa zbirkom knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

3.1. Broj naslova unutar zbirke knjižnične i informacijske znanosti

Na početku analize zbirke knjižnične i informacijske znanosti utvrdilo se koje publikacije i u kojem broju sačinjavaju zbirku knjižnične i informacijske znanosti.

Prilikom analize naslovi su podijeljeni na monografske publikacije i serijske publikacije. U monografske publikacije ubrajaju se stručno-znanstvene knjige, referentna zbirka koja se odnosi samo na područje knjižnične i informacijske znanosti i u koju su uključeni bibliografije, katalozi, enciklopedije, rječnici, adresari, almanasi, imenici i godišnjaci. Zbornici radovi sačinjavaju posebnu skupinu, kao i doktorske disertacije i magistarski radovi. Publikacije kao što su dodatci uz časopise, smjernice, izvještaji, standardi/norme, spomenice svrstani su u skupinu Ostala monografska građa.

Naslovi serijskih publikacija koje knjižnica posjeduje u tiskanom obliku pobrojani su u posebnoj skupini dok su časopisi do kojih knjižnica osigurava pristup preko baza podataka također navedeni u zasebnoj skupini. Kod časopisa je pobrojan samo broj naslova, ali ne i primjerci, jer je kod njih odlučeno da će se gledati koja godišta knjižnica ima u cijelosti, kao i naslove časopisa koje knjižnica prima redovito. Kod časopisa su se pojavili slučajevi gdje knjižnica posjeduje samo 1 ili 2 primjerka koji su joj darovani, tako da je odlučeno da će ti primjerci biti izdvojeni od ostalih časopisa koje je knjižnica primala u prošlosti ili prima još uvijek. Tablica 2. prikazuje zbirku knjižnične i informacijske znanosti podijeljenu prema vrstama publikacija koje je sačinjavaju i postotkom istih.

Tablica 2. Zbirka knjižnične i informacijske znanosti

Redni broj	Građa	Broj naslova (%)
1.	Stručno-znanstvene knjiga	707 (67%)
2.	Referentna građa	82 (8%)
3.	Zbornici radova	89 (8%)

4.	Doktorske disertacija	60 (6%)
5.	Magistarski radovi	4 (0,39%)
6.	Ostala monografska građa	45 (4%)
7.	Tiskani časopisi	43 (4%)
8.	Elektronički časopisi	19 (2%)
Ukupno		1049 (100%)

Analizom je utvrđeno da se u zbirci knjižnične i informacijske znanosti nalazi 1049 naslova koji su podijeljeni na sljedeći način 707 (67%) naslova stručno-znanstvenih knjiga, 82 (8%) naslova referentne građe, 89 (8%) zbornika radova, 60 (6%) naslova doktorskih disertacija, 4 (0,39%) magistarska rada, 45 (4%) naslova ostalih monografskih publikacije u koje su uključeni dodatci uz časopise, smjernice, izvještaji, standardi/norme i spomenice. Od serijskih publikacija u zbirci se nalazi sveukupno 57 (5%) naslova tiskanih časopisa. Ovdje je potrebno naglasiti da 14 (25%) naslova od njih 57 su darovi od kojih knjižnica sadrži 1 ili 2 primjerka (Prilog 5.) tako da oni nisu uračunati u serijske publikacije na koje je knjižnica pretplaćena i može se zaključiti da zbirka knjižnične i informacijske znanosti posjeduje 43 (4%) naslova časopisa u tiskanom obliku. (Prilog 4.) Knjižnica Filozofskog fakulteta putem pretplata na Emerald i Project Muse baze podataka osigurava pristup do 19 – (2%) naslova časopisa iz područja knjižnične i informacijske znanosti. (Prilog 6.)

3.2.Monografske publikacije

S obzirom da su monografske i serijske publikacije vrednovane po različitim kriterijima one su razdijeljene i rezultati za svaku skupinu građe predstavljeni su zasebno. U nastavku rada predstavljeni su rezultati za monografske publikacije. Tablica 2. prikazuje udio monografskih publikacija u zbirci knjižnične i informacije znanosti, ali osim broja naslova koji se nalaze u zbirci knjižnične i informacijske znanosti utvrdilo se i koliko primjeraka

svakog naslova knjižnica posjeduje. Tablica 3. prikazuje broj naslova i broj primjeraka monografske građe, jer kod serijskih publikacija nisu popisivani sveščići.

Tablica 3 . Broj naslova i broj primjeraka monografske građe

Redni broj	Monografska građa	Broj naslova (%)	Broj primjeraka (%)
1.	Stručno-znanstvene knjige	707 (72%)	1008 (74%)
2.	Referentna zbirka	82 (8%)	91 (7%)
3.	Zbornici radova	89 (8%)	124 (9%)
4.	Doktorske disertacije	60 (6%)	60 (5%)
5.	Magistarski radovi	4 (0,41%)	4 (0,29%)
6.	Ostala monografska građa	45 (4%)	74 (5%)
Ukupno		987 (100%)	1361 (100%)

Tablica 3. prikazuje da zbirku knjižnične i informacijske znanosti sačinjavaju 987 naslova. Najveći dio zbirke su stručno znanstvene knjige s 707 (72%) naslova u 1008 (74%) primjeraka. Referentnu zbirku sačinjavaju 82 (8%) naslova u 91 (7%) primjerku. Knjižnica posjeduje 89 (8%) naslova zbornika radova u 124 (9%) primjerka. U zbirci knjižnične i informacijske znanosti nalazi se 60 (6%) naslova doktorskih disertaciju koje se nalaze u isto toliko primjeraka i čine 5% u ukupnom broju primjeraka, kao i magistarski radovi od kojih knjižnica posjeduje 4 (0,41%) naslova u 4 (0,29%) primjerka. Od ostale monografske građe u koju su uključeni dodatci uz časopise u obliku monografija, smjernice, izvještaji, standardi/norme i spomenice knjižnica posjeduje 45 (4%) naslova u 74 (5%) primjerka.

3.2.1. Analiza zbirke knjižnične i informacijske znanosti prema UDK skupinama

U knjižnici Filozofskog Fakulteta u Osijeku zbirka knjižnične i informacijske znanosti složena je u skladu s pravilima otvorenog pristupa – to znači, stručan raspored koji slijedi UDK brojeve dok su knjige na policama složene prema signaturama⁴⁸ i abecedi. S obzirom da

⁴⁸ Signatura je složena na način da se sastoji od UDK broja, prva tri slova prezimena autora napisana velikim slovima i prvog slova naslova publikacije napisanog malim slovom. Npr. signatura za knjigu Nisonger, Thomas

je zbirka interdisciplinarna i sadrži naslove iz svih UDK skupina proučene su UDK oznake kako bi se utvrdilo koliko ima naslova iz svakog područja koje se nalazi unutar zbirke. Tablica 4. prikazuje podjelu naslova unutar zbirke knjižnične i informacijske znanosti prema glavnim UDK skupinama.

Tablica 4. Podjela naslova knjiga unutar zbirke knjižnične i informacijske znanosti prema glavnim UDK skupinama

UDK skupina	Broj naslova
0 – Znanost i znanje, informacija, dokumentacija i knjižničarstvo.	870 (87%)
1 – Filozofija, psihologija	4 (0,40%)
2 – Religija, teologija	2 (0,20%)
3 - Društvene znanosti	23 (2%)
5 - Matematika i prirodne znanosti	3 (0,30%)
6 – Primijenjene znanosti	37 (4%)
7 – Umjetnost, zabava, sport	2 (0,20%)
8 – Jezici, lingvistika, književnost	5 (0,50%)
9 – Geografija, biografija, povijest	16 (2%)
UKUPNO	...(100%)

Tablica 4. prikazuje broj i postotak naslova iz zbirke knjižnične i informacijske znanosti podijeljenih prema glavnim UDK skupinama. Vidljivo je da je najveći broj naslova 870 (87%) u skupini 0 – Znanost i znanje, informacija, dokumentacija i knjižničarstvo.

Potrebno je istaknuti da se u skupini 6 – Primijenjene znanosti nalazi 37 (4%) naslova, u skupini 3 - Društvene znanosti 23 (2%) naslova, dok skupina 9 – Geografija, biografija, povijest sadrži 16 (2%) naslova. Ostale skupine imaju znatno manje naslova i to skupina 8 – Jezici, lingvistika, književnost 5 (0,50%) naslova, skupina 1 – Filozofija, psihologija 4 (0,40%) naslova, 5 - Matematika i prirodne znanosti 3 (0,30%) naslova, a skupina 2 – Religija, teologija i skupina 7 – Umjetnost, zabava, sport po 2 (0,20%) naslova.

E. Collection evaluation in academic libraries: a literature guide and annotated bibliography je sljedeća 02 NIS c. U ovoj signaturi 02 predstavlja UDK oznaku skupine kojoj pripada u ovom slučaju Knjižničarstvo, NIS su prva tri slova autorovog prezimena Nisonger, dok je c prvo slovo naslova publikacije Collection evaluation in academic libraries: a literature guide and annotated bibliography.

Skupina 6 - Primijenjene znanosti u zbirci knjižnične i informacijske znanosti ima 37 (4%) naslova. Nakon što su proučeni naslovi koji se nalaze unutar te skupine došlo se do zaključka da naslovi pokrivaju područje nakladništva i računalnih znanosti. Na Odsjeku za informacijske znanosti postoji smjer nakladništvo i knjižarstvo i iz ovih podataka vidljivo je da knjižnica nabavlja naslove za potrebe kolegija s ovoga smjera. Osim toga na odsjeku postoje kolegiji koji se bave računalnim znanostima i iz ovih podataka vidljivo je da knjižnica nastoji osigurati naslove za ove kolegije.

U skupini 3 - Društvene znanosti nalaze se 23 (2%) naslova. I ovdje su proučeni naslovi koji se nalaze u ovoj skupini i došlo se do podatka da naslovi pokrivaju neke dijelove računalnih znanosti, ali najvećim dijelom to su naslovi koji pokrivaju metodologiju istraživanja i koji su potrebni kao literatura na kolegiju „Istraživačke metode u informacijskim znanostima“. Osim literature koja se odnosi na istraživačke metode u ovoj skupini također se nalazi literatura potrebna za kolegij „Informacijsko društvo“.

U tablici 4. prikazana je podjela naslova prema svim UDK skupinama. S obzirom da se u skupini 0 nalazio najveći postotak naslova tablica 5. prikazuje podjelu naslova unutar skupine 0 na podskupine 00, 01, 02, 03, 05, 06, 07, 08, 09.

Tablica 5. Podjela naslova zbirke knjižnične i informacijske znanosti unutar UDK skupine 0

Podskupine skupine 0	Broj naslova
00 - Temelji znanja i kulture	367 (42%)
01 – Bibliografije	57 (7%)
02 – Knjižničarstvo	347 (40%)

03 - Opća referenta djela	6 (0,69%)
05 – Serijske publikacije	4 (0,46%)
06 - Organizacija i drugi oblici suradnje	44 (5%)
07 - Novine	16 (2%)
08 - Skupna djela	2 (0,23%)
09 – Rukopisi	27 (3%)
UKUPNO:	

Podatci u tablici 5. prikazuju da zbirku knjižnične i informacijske znanosti najvećim djelom sačinjavaju naslovi koji se nalaze u podskupini 00 - Temelji znanja i kulture, unutar koje se nalazi 367 (42%) naslova i 02 – Knjižničarstvo unutar koje se nalaze 347 (40%) naslova. Ostale podskupine zastupljene su u znatno manjem broju – 01 – Bibliografije s 57 (7%) naslova, 06 - Organizacija i drugi oblici suradnje s 44 (5%), 09 – Rukopisi s 27 (3%) naslova, te 07 – Novine s 16 (1,84%), 03 - Opća referenta djela s 6 (0,69%) naslova, 05 – Serijske publikacije s 4 (0,46%) naslova i 08 - Skupna djela s 2 (0,23%) naslova.

Tablice 4 i 5. pružaju podatke o broju/postotku naslova koji se nalaze u pojedinoj UDK skupini, međutim ne daju detaljan pregled u kojoj se skupini nalazi koliko naslova. Detaljan pregled s popisom UDK oznaka i broja naslova unutar svake UDK oznake nalazi se u prilogu 1.

Analizom podataka uočava se je da je najviše naslova 102 (11%) iz područja knjižničarstva – UDK oznaka 02. Sljedeća UDK oznaka koja ima najveći broj naslova je 007 - Aktivnosti i organizacija, informacija, komunikacija i teorija upravljanja općenito unutar koje se nalazi 78 (8%) naslova. 66 (7%) naslova nalazi se u pod oznakom 004 – Računalne znanosti i tehnologija.

U području katalogizacije – UDK oznaka 025.3 nalazi se 45 (5%) naslova, dok je područje Metodologije, analize i sinteze – UDK oznaka 001.8 pokriveno s 32 (3%) naslova.

UDK oznake koje imaju manje od 30 naslova su: 027 – Opće knjižnice i 025. 5 - Referentna djelatnost s 20 (2%) naslova, 004.42 – Računalno programiranje s 21 (2%) naslovom, 001 – Znanost i znanje općenito – 22 (2%) naslova, 025 - Knjižnični odjeli i 091 – Rukopisi s 23 (2%) naslova, 015- Nacionalne i lokalne bibliografije s 26 (3%) naslova,

004.43 – Programski jezici s 28 (3%) naslova, dok 069 – Muzeji, stalne izložbe imaju 29 (3%) naslova.

Knjižnična i informacijska zbirka sadrži 10 (1%) naslova pod UDK oznakom 016 Stručne bibliografije, 11 (1%) naslova pod oznakom 027.8 – Visokoškolske knjižnice i 070 - Novinarstvo, 13 (1%) naslova pod oznakom 027.7 – Visokoškolske knjižnice, 14 (1%) naslova unutar oznake 011 – Opće bibliografije i 930.25 - Arhivistike, 15 (2%) naslova pod oznakom 062 specijalne knjižnice, 16 (2%) naslova pod oznakom 008 – Civilizacija, napredak, kultura i pod oznakom 002 – Dokumentacija, knjige, pismo, 17 (2%) naslova pod oznakom 025.8 - Rukovanje knjigama, smještaj knjiga na police i 19 (2%) naslova pod oznakom 027.8 – Školske knjižnice.

UDK oznake pod kojima se nalazi manje od 10 naslova su: 004.38 – Računalne znanosti s 9 (1%) naslova, 025.4 - Klasifikacija i indeksiranje s 8 (1%) naslova, 7 (1%) naslova se nalazi unutar skupina 033 - Sustavi pisanja i pisma i 023 Knjižnična uprava, osoblje, dok 6 (1%) naslova imaju sljedeće UDK oznake 003.4 - Europska alfabetska pisma, 004.45 - Sistemski softver, 025.45 - Decimalne klasifikacije, 027.3 - Javne knjižnice s upisnikom. 5 (1%) naslova nalazi se unutar sljedećih UDK oznaka 001,89 - Organizacija znanosti i znanstvenog rada i 001.9 - Diseminacija znanja i pseudo-znanje, 004.3 - Računalni hardver, 004.65 - Sustavi upravljanja datobazama, 024.5 - Odnosi s javnošću, pravila za korištenje knjižnice, 025.2 - Odjel nabave, 027,5 - Knjižnice javne uprave, 070.1 - Opseg, teorija, značenje tiska, 372,8 - Pojedini predmeti.

UDK oznake koje imaju 4 (0,41%) naslova su sljedeće: 002.2. - Cjelokupna literarna produkcija, 004.2 - Arhitektura računala, 004.5 - Interakcija čovjek-računalo, 007.5 - Automatski sustavi, 027.6 - Knjižnice za specijalne skupine korisnika, 303 - Metode društvenih znanosti, 098.1 - Zabranjene knjige, 65 - Upravljanje i organizacije u industriji, trgovini i komunikaciji.

3 (0,31%) naslova imaju sljedeće UDK oznake: 001.3 - Značenje znanosti, 001.92 - Diseminacija činjeničnog znanja, 006 - Normizacija težina, mjera i mjerenja vremena, 022 - Knjižnični prostor, zgrade, oprema, 025.44 - Klasifikacija s uglavnom abecednim oznakama, 061.1 - Vladine organizacije i suradnja, 655 - Grafička industrija, tisak, izdavaštvo, trgovina knjigama, 80 - Opća pitanja lingvistike.

UDK oznake unutar kojih se nalaze 2 (0,20%) naslova su sljedeće: 001.5 - Znanstvene teorije, 002.6 - Dokumentacijski centri, 01 – Bibliografije, 013 - Skupne bibliografije, 025.43 - Popisi kontroliranih termina, 061 - Organizacija i druge vrste suradnje, 069.5 - Zbirke. Ekspoziti, 08 - Skupna djela, 347 - Građansko pravo, 371.3 - Nastavne metode i postupci, 5 – Matematika, - 658 - Poslovno upravljanje (menadžment), 811 – Jezici, 908 - Studije područja, studije lokaliteta. Postoji 36 UDK oznaka unutar kojih se nalazi samo jedan 1 (0,10%) naslov.

3.2.2. Jezici u zbirci knjižnične i informacijske znanosti

Prilikom popisivanja naslova koji sačinjavaju zbirku knjižnične i informacijske znanosti u rubriku „Jezici“ naveden je jezik na kojem je napisana određena publikacija. Ti podatci su iskorišteni kako bi se došlo do uvida u to koliko su određeni jezici zastupljeni u zbirci. U tablici 6. prikazani su jezici kojima su napisane publikacije u zbirci knjižnične i informacijske znanosti.

Tablica 6. Jezici u zbirci knjižnične i informacijske znanosti

Jezik	Broj i postotak naslova
Hrvatski jezik	614 (59%)
Engleski jezik	294 (28%)
Srpski jezik	88 (8%)
Njemački jezik	20 (2%)
Slovenski jezik	14 (1%)
Mađarski jezik	1 (0,10%)
Bošnjački jezik	2 (0,19%)
Kombinacija jezika	14 (1%)
UKUPNO:	

U zbirci knjižnične i informacijske znanosti najvećim dijelom su zastupljene knjige na hrvatskom jeziku 614 (59%) naslova, zatim naslovi na engleskom jeziku 294 (28%). 88 (8%) naslova je na srpskom jeziku, dok su ostali jezici zastupljeni u znatno manjoj mjeri – njemački s 20 (2%) naslova, slovenski s 14 (1%) naslova, na mađarskom jeziku ima samo 1 (0,10%) naslova, dok su na bošnjačkom jeziku 2 (0,19%) naslova. U zbirci se nalaze knjige

koje su pisane na hrvatskom i na engleskom jeziku ili na engleskom i ruskom i takvi naslovi nalaze se u skupini kombinacija jezika i njih je 14 (1%) u cjelokupnoj zbirci.

3.2.3. Starost zbirke

Osim jezika u zbirci knjižnične i informacijske znanosti utvrđena je i starost naslova u zbirci. Detaljan prikaz godine i broj naslova objavljenih u svakoj godini iz zbirke knjižnične i informacijske znanosti nalazi se u prilogu 3.

Najstariji naslov koji se nalazi unutar zbirke knjižnične i informacijske znanosti je iz 1940. godine. Naslovi koji su izdani u godinama prije 1970. u zbirci su zastupljeni s jednim ili dva naslova. Broj naslova koji su izdani poslije 1970. a koji se nalaze u zbirci se penje npr. naslova koji su izdani 1977. godine je 14 kao i onih kojih su izdani 1978. godine. Iz 1980-ih prosječno se nalazi 20 naslova iz svake godine, osim 1985. godine gdje je 34 naslova u zbirci. I naslova iz 1990.-ih je prosječno 20 u zbirci, osim naslova iz 1999. kojih ima 43. Naslova koji su objavljeni 2000. godine je najviše u zbirci i to 47. Međutim, naslovi koji su objavljeni poslije 2000. godine u zbirci su zastupljeni s od 20 do 40 ovisno o godini. U zbirci se nalazi samo jedan naslov iz 2012. godine, a za 23 naslova nije bilo moguće utvrditi godine.

3.2.4. Mjesta izdanja

Osim godine izdanja prilikom popisivanja knjiga upisano je i mjesto izdanja. Ovaj podatak će koristiti kako bi se utvrdilo iz koje zemlje je najviše izdanih knjiga u zbirci knjižnične i informacijske znanosti. Podatci do kojih se došlo navedeni su u tablici 7.

Tablica 7. Mjesta izdanja naslova u zbirci knjižnične i informacijske znanosti

Zemlja izdanja	Broj i postotak naslova
Hrvatska	615 (59%)
Srbija	89 (8%)
Slovenija	21 (2%)
Bosna i Hercegovina	13 (1%)
Velika Britanija	117 (11%)
Sjedinjene Američke Zemlje	111 (11%)
Njemačka	33 (3%)
Ostale zemlje	34 (3%)
Nije moguće utvrditi mjesto izdanja	16 (1%)

Prilikom popisivanja knjiga za mjesto izdanja upisan je grad u kojem se nalazi određena nakladnička kuća koja je izdala knjigu. S obzirom da postoji veliki broj gradova koji imaju samo jedan naslov odlučeno je da će se popisati države unutar kojih se nalaze gradovi. Kod nekoliko publikacija nakladnici su naveli sve gradove u kojima imaju sjedišta, što je rezultiralo time da djelo bude objavljeno u dvije različite države npr. nakladnička kuća koja ima sjedište u New Yorku, Washigtonu, Chicagu i Londonu navela je sve gradove, a za istraživanje je uzet samo prvi grad i na osnovu njega publikacija je svrstana u jednu od država. Kao što je i očekivano najveći broj naslova objavljen je u Hrvatskoj, njih 615 (59%). Potom slijedi Velika Britanija u kojoj je objavljeno 117 (11%) naslova koji se nalaze u zbirci, zatim Sjedinjene Američke Države iz kojih dolazi 111 (11%) naslov. Broj naslova koji se nalaze u zbirci i koji su objavljeni u Srbiji je 89 (8%), a onih objavljenih u Njemačkoj 33 (3%). U zbirci se nalazi 21 (2%) naslov objavljen u Sloveniji, dok je naslova objavljenih u Bosni i Hercegovini 13 (1%). Za 16 (1%) naslova u zbirci nije bilo moguće utvrditi mjesto izdanja, dok su 34 (3%) naslova svrstana u skupinu ostale zemlje iz kojih dolazi 1 ili 2 naslova.

3.2.5. Posuđeni naslovi

Prilikom prikupljanja podataka u tablici je u rubriku „Posuđeno“ upisivan broj puta koliko je određeni naslov posuđen ili ukoliko određeni naslov ima nekoliko primjeraka zbrojeno je koliko su puta svi primjerci zajedno posuđeni. Na ovaj način željelo se utvrditi koji se naslovi češće koriste. Nakon što su analizirani podatci došlo se do podataka da od 987 naslova monografskih publikacija 423 (43%) naslova su posuđena barem jednom, dok 564 (57%) naslova nije nikada posuđeno. Na temelju knjižnih kartica utvrđeno je da su samo 423 naslova posuđena, a ta 423 naslova su posuđena 2242 puta što u prosjeku daje 5 posudbi po naslovu.

Naslovi koji su najčešće korišteni su „Povijest pisma“ autora Davida Diringera koji knjižnica posjeduje u 5 primjeraka, a koji su posuđivani 106 puta što u prosjeku daje 21 posudbu po primjerku. Knjiga autora Svend Dahla „*Povijest knjige : od antike do danas*“ koju knjižnica posjeduje u 12 primjeraka posuđena je 69 puta što u prosjeku daje 6 posudbi po primjerku, dok je „*Knjižnični katalog i autorstvo*“ autorice Aleksandre Horvat koji knjižnica posjeduje u 4 primjerka posuđen 66 puta što u prosjeku daje 16 posudbi po primjerku.

3.2.6. Referentna zbirka

Cjelokupna referentna zbirka u knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku nalazi se na jednom mjestu i razvrstana je prema signaturama. Prilikom popisivanja referentne građe koja bi ulazila u zbirku knjižnične i informacijske znanosti bilo je potrebno pregledati cjelokupnu referentnu zbirku i odlučiti se za pojedine naslove. Nakon što je to napravljeno došlo se do podatka da referentnu zbirku sačinjavaju bibliografije, katalozi, enciklopedije, rječnici, adresari, almanasi, imenici i godišnjaci. Referentna zbirka knjižnične i informacijske znanosti sadrži 82 (8%) naslova koji se nalaze u 91 (7%) primjerku.

Tablica 8. Referentna građa u zbirci knjižnične i informacijske znanosti

Vrsta građe	Broj i postotak naslova
Bibliografije	58 (71%)
Katalozi	14 (17%)
Enciklopedije	3 (4%)
Rječnici	2 (2%)
Godišnjaci	2 (2%)
Adresari	1 (1%)
Almanasi	1 (1%)
Imenici	1 (1%)
Ukupno	82 (100%)

Referentnu građu u zbirci knjižnične i informacijske znanosti najvećim djelom sačinjavaju bibliografije i to 58 (71%) naslova, potom katalozi kojih ima 14 (17%) naslova, rječnici 3 (4%) naslova, enciklopedije 2 (2%) naslova, a isto toliko je i godišnjaka. Od adresara, almanaha i imenika u zbirci se nalazi po 1 (1%) naslov.

U skladu s pravilima struke knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku ne dozvoljava iznošenje referentna građa iz knjižnice, nego se ona može koristiti samo u čitaonici i zbog toga je potrebno naglasiti da uz pomoć knjižnih kartica unutar knjiga nije bilo moguće utvrditi korištenje ove vrste građe. Kada se građa koristi u čitaonici, knjižničarke u pravilu na knjižnu karticu ništa ne bilježe, nego je uložu u indeks ili knjižničku iskaznicu korisnika. Na osnovu knjižnih kartica utvrđeno je da je od 82 naslova korišteno samo njih 24 (30%). Ta 24 naslova bila su korištena 73 puta što u prosjeku daje 3 posudbe po naslovu.

Može se pretpostaviti da su i ostali naslovi bili korišteni, samo što na knjižnim karticama nije navedeno koliko puta, tako da se kod referentne građe ne može izvesti zaključak koliko puta su naslovi bili korišteni, kao ni točan broj koji je naslov najviše puta bio korišten. Prema podacima kojima raspolažemo naslov koji je najviše puta korišten bio: „*Bibliografija rasprava, članaka i književnih radova : 2 : I. Nauka o književnosti : I/2 Historija jugoslavenskih književnosti: L – Ž*“ – koji je korišten 10 puta. Zatim slijedi naslov „*Malbaša, Marija: Osječka bibliografija : tiskarsko-izdavačka djelatnost u Osijeku od 1742. do 1978. godine: Sv. I (1742-1944)*“ – korištena 9 puta kao i „*Osječka bibliografija :*

tiskarsko-izdavačka djelatnost u Osijeku od 1742. do 1978. godine: Sv. II (1945-1978)“ – korištena 8 puta.

3.2.7. Ostala monografska građa

U ostalu monografsku građu uvrštene su publikacije kao što su smjernice, standardi/norme, izvještaji, spomenice i dodatci uz časopise u obliku monografskih publikacija.

Tablica 9. Ostala monografska građa u zbirci knjižnične i informacijske znanosti

Vrste građe	Broj i postotak naslova
smjernice	18 (40%)
Standardi	13 (29%)
Izvještaji	4 (9%)
Norme	4 (9%)
Dodatci uz časopise	4 (9%)
Spomenice	2 (4%)
Ukupno	45 (%)

U tablici 9. prikazano je da ostalu monografsku građu najvećim dijelom čine smjernice od kojih je u zbirci knjižnične i informacijske znanosti njih 18 (40%) naslova, zatim standardi 13 (29%) naslova, izvještaji 4 (9%) naslova, a isto toliko je i normi i dodataka uz časopise, dok se u zbirci nalaze samo 2 (4%) spomenice.

3.2.8. Doktorske disertacije

U zbirci doktorskih disertacija koje spadaju u područje knjižnične i informacijske znanosti nalazi se 60 radova. 50 doktorskih disertacija obranjeno je poslije 2000. godine, dok je 10 obranjeno u razdoblju od 1990. do 1999. godine. 59 doktorskih disertacija je na hrvatskom jeziku, dok je samo 1 disertacija na slovenskom jeziku. Doktorske disertacije u pravilu se ne posuđuju iz knjižnice Filozofskog fakulteta, međutim uvidom u knjižne kartice utvrđeno je da su posuđene dvije doktorske disertacije i to: „*Arhiviranje slovenike na*

internetu : metodološki pristup“ autorice Alenke Kavčić Čolić i „*Očuvanje arhivskih podataka na optičkim medijima*“ autora Mladena Tuška. Obje disertacije posuđene su 1 put.

Od 60 doktorskih disertacija sveukupno 9 (15%) su radovi koje su napisali i obranili nastavnici koji predaju na Odsjeku za informacijske znanosti. S obzirom da su u tih 9 doktorskih disertacija uključeni i radovi vanjskih suradnika, potrebno je naglasiti da su samo 4 doktorske disertaciju radovi stalnih nastavnika s Odsjeka za informacijske znanosti i to Borisa Badurine, Sanjice Faletar Tanacković, Maje Krtalić i Kornelije Petr Balog. Vesna Radičević je zaposlena u knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku, međutim povremeno predaje na pojedinim kolegijima tako da se i ona može svrstati u nastavnike i može se zaključiti da je sveukupno 5 (8%) doktorskih disertacija nastavnika s Odsjeka za informacijske znanosti. Preostale 4 (7%) doktorske disertacije su radovi vanjskih suradnika koji drže pojedine kolegije na Odsjeku za informacijske znanosti i to su Dražen Kušan, Svjetlana Mokriš, Ivanka Stričević i Mirna Willer. Tablica 10 prikazuje naslove doktorskih disertacija i nastavnike koji su ih napisali s Odsjeka za informacijske znanosti.

Tablica 10. Doktorske disertacije nastavnika Odsjeka za informacijske znanosti

Redni broj	Prezime i ime autora	Naslov doktorske disertacije
1.	Badurina, Boris	Model prihvaćanja novih tehnologija za učenje na daljinu na hrvatskim sveučilištima : doktorska disertacija
2.	Faletar Tanacković, Sanjica	Modeli suradnje hrvatskih baštinskih ustanova : doktorska disertacija
3.	Krtalić, Maja	Modeli upravljanja zaštitom pisane baštine u knjižnicama : doktorski rad
4.	Petr Balog, Kornelija	Kvalitativni pokazatelji uspješnosti akademskih knjižnica : doktorska disertacija
5.	Radičević, Vesna	Pravo javne posudbe u knjižnicama u Hrvatskoj : doktorska disertacija
6.	Kušan, Dražen	Arhivi vjerskih zajednica u sjevernoj Hrvatskoj : razvoj, tipologija, sadržajni značaj : doktorski rad
7.	Mokriš, Svjetlana	Novinske zbirke u regionalnom knjižničnom sustavu na primjeru Slavonije i Baranje: tehnički aspekti knjižničnog poslovanja i načini međusobnog povezivanja knjižnica u uvjetima suvremenog elektroničnog okruženja : doktorska disertacija
8.	Stričević, Ivanka	Utvrđivanje informacijski potreba i čitateljskih interesa mladeži u narodnoj knjižnici
9.	Willer, Mirna	Zadaci kataložnih jedinica u strojno čitljivom abecednom katalogu : doktorska disertacija

3.2.9. Magistarski radovi

Knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku posjeduje 4 magistarska rada, od kojih su tri objavljena u razdoblju od 1990-1999. godine, a 1 poslije 2000. godine. Sva 4 rada su na hrvatskom jeziku i od 4 magistarska rada samo je jedan posuđen „*Korisnici i korištenje knjižničnih usluga u knjižnici Pedagoškog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku*“ autorice Kornelije Petr Balog koji je posuđen 4 puta.

Od 4 magistarska rada 2 rada su radovi nastavnika s Odsjeka za informacijske znanosti u Osijeku i to magistarski rad Kornelije Petr Balog i Vesne Radičević koja je zaposlena u knjižnici, ali povremeno predaje na nekim kolegijima, dok je 1 rad napisala vanjska suradnica Jadranka Stojanovski. Tablica 11. prikazuje naslove magistarskih radova i nastavnike koji su ih napisali s Odsjeka za informacijske znanosti.

Tablica 11. Magistarski radovi nastavnika s Odsjeka za informacijske znanosti

Redni broj	Prezime i ime autora	Naslov magistarskog rada
1.	Petr Balog, Kornelija	Korisnici i korištenje knjižničnih usluga u knjižnici Pedagoškog fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku : magistarski rad
2.	Radičević, Vesna	Primjena autorskog prava u knjižnicama : magistarski rad
3.	Stojanovski, Jadranka	Virtualne knjižnice : primjer prirodoslovlja u Republici Hrvatskoj : magistarski rad

3.3. Serijske publikacije

Knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku posjeduje sveukupno 76 naslova časopisa u tiskanom i elektroničkom obliku. Od tih 76 naslova časopisa 43 (57%) su časopisi u tiskanom obliku na koje je knjižnica bila pretplaćena ili je još uvijek pretplaćena, a 14 (18%) su časopisi od kojih knjižnica ima samo 1 ili 2 primjerka i iako su pobrojani nisu uključeni u analizu jer smatra se da su to darovi. Osim 57 naslova časopisa u tiskanom obliku knjižnica ima 19 (25%) naslova u elektroničkom obliku. Nakon što se isključe darovi može se zaključiti da knjižnica posjeduje sveukupno 62 časopisa u tiskanom i elektroničkom obliku od kojih su 43 (69%) naslova u tiskanom obliku i 19 (31%) naslova u elektroničkom obliku. U nastavku rada prvo su predstavljeni časopisi u tiskanom obliku, a potom časopisi u elektroničkom obliku.

3.3.1. Tiskani časopisi

Knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku posjeduje 57 naslova serijskih publikacija u tiskanom obliku. To su naslovi koji se nalaze na policama knjižnice. Na samom početku popisivanja naslova časopisa naišli smo na problem jer časopisi nisu složeni po godinama izdanja i brojevima, a pojedini naslovi se nalaze na pogrešnim policama. Upravo zbog toga prvo je trebalo sve časopise složiti po godinama i brojevima, a tek potom ih popisati.

Za razliku od monografskih publikacija kod serijskih publikacija ubačeni su dodatni stupci kao što su godišta – kako bi se utvrdilo koliko cijelih godišta određenog naslova knjižnica posjeduje, potom početak i kraj pretplate – koji su utvrđeni tako da je za početak pretplate uzeta godina iz koje knjižnica ima prvi sveščić, a za kraj godina u kojoj je primila zadnji broj.

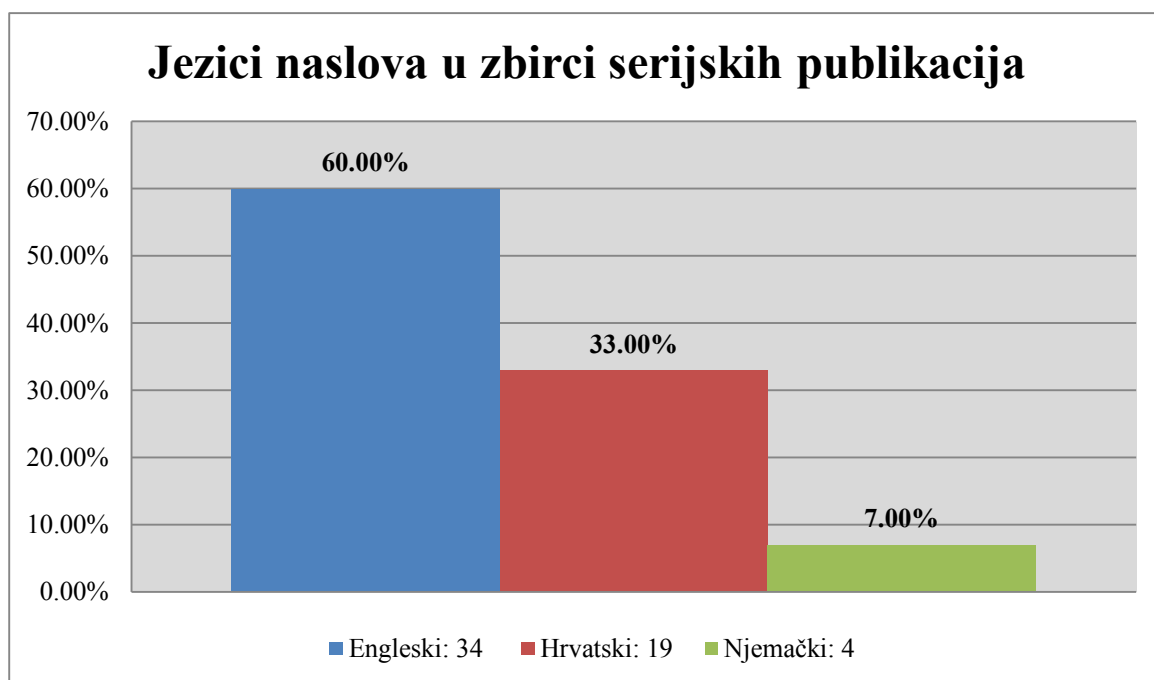
S obzirom da knjižnica kroz elektroničke baze podataka ima pristup brojnim časopisima, ubačen je i stupac „Pristup kroz baze podataka“ za časopise na engleskom jeziku i „Pristup kroz Hrčak“ za časopise na hrvatskom jeziku. Za svaki naslov časopisa provjereno je ima li knjižnica pristup do njega kroz Centar za online baze podataka.

Ukoliko knjižnica posjeduje 1 ili 2 sveščića određenog naslova oni su označeni u rubrici „Darovi“ i na takav način utvrđeno je koliko knjižnica posjeduje darovanih naslova serijskih publikacija.

U nastavku rada predstavljeni su rezultati do kojih se došlo analizom serijskih publikacija koje se nalaze u zbirci knjižnične i informacijske znanosti.

3.3.2. Jezici serijskih publikacija

Kako je i kod monografskih publikacija rađena analiza jezika na kojim su napisane publikacije, također je analiza provedena i kod serijskih publikacija.

Slika 1. Jezici naslova časopisa u zbirci knjižnične i informacijske znanosti

Prilikom analize jezika časopisa odlučeno je da će se uzeti svih 57 naslova tiskanih časopisa koliko se nalazi u zbirci serijskih publikacija i na temelju toga dobiven je podatak da su 34 (60%) naslova na engleskom jeziku, 19 (33%) naslova na hrvatskom jeziku i 4 (7%) naslova na njemačkom jeziku.

3.3.3. Početak i kraj pretplate na naslove časopisa u zbirci

Kao što je gore navedeno kod serijskih publikacija nastojao se utvrditi početak i kraj pretplate. Za početak pretplate uzeta je godina prvog prinovljenog sveščića u knjižnici, dok je za kraj pretplate uzeta godina iz koje knjižnica posjeduje zadnji broj. Nakon što su ovi podatci uneseni provjereno je omogućava li Centar za online baze podataka pristup do ovih naslova.

Ukoliko je omogućen pristup do određenog časopisa to je također naznačeno jer može se zaključiti da knjižnica i dalje ima pretplatu na određene naslove časopise, iako ih ne prima u tiskanom obliku nego u elektroničkom obliku. Za naslove koji su na hrvatskom jeziku provjereno je na Portalu znanstvenih časopisa Republike Hrvatske – Hrčak postoje li tamo.

Prilog 7. prikazuje podatke do kojih se došlo analizom. Od 43 naslova tiskanih časopisa za 13 (30%) naslova knjižnica nakon završetka pretplate u tiskanom obliku omogućava pristup korisnicima do istih preko Centra za online baze podataka, dok za 27 (63%) naslova časopisa knjižnica ne omogućava pristup preko Centra za online baze podataka. 3 (7%) naslova časopisa koja su na hrvatskom jeziku nalaze se i u elektroničkom obliku i omogućen je pristup člancima preko Portala znanstvenih časopisa Republike Hrvatske – Hrčka a to su: „*Informatologia*“, „*Muzeologija*“ i „*Vjesnik bibliotekara Hrvatske*“.

3.3.4. Cijela godišta

Za naslove časopise koji se nalaze u zbirci knjižnične i informacijske znanosti nastojalo se utvrditi posjeduje li knjižnica cijelo godišta ili nedostaju pojedini brojevi. Prilog 8. prikazuje naslove časopisa i cijela godišta koja knjižnica posjeduje. Iz ovih podataka moguće je utvrditi od kojih naslova časopisa na koje je knjižnica bila pretplaćena ili je još uvijek pretplaćena ima cijela godišta. Kod pojedinih godišta ukoliko nedostaje jedan broj i to godišta je uvršteno u tablicu, ali pored njega je naznačeno da nedostaje jedan broj. Od 43 časopisa u tiskanom obliku koji se nalaze u zbirci knjižnične i informacijske znanosti, njih 33 (77%) imaju cijela godišta.

3.3.5. Elektronički časopisi

Knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku osim pristupa do elektroničkih časopisa putem Centar za online baze podataka ima i vlastitu pretplatu na bazu podataka Emerald i to dio zbirke koji se odnosi na knjižnične i informacijske znanosti - *Emerald Library and Information Studies*.

Ovdje su prikazani časopisi kojima knjižnica sama plaća pristup. Knjižnica putem Emerald baze podataka osigurava pristup do 17 naslova časopisa:

1. Aslib Proceedings
2. Collection Building
3. Interlending & Document Supply
4. Journal of Documentation
5. Library Hi Tech
6. Library Hi Tech News
7. Library Management
8. Library Review
9. New Library World
10. OCLC Systems & Services
11. Online Information Review
12. Performance Measurement and Metrics
13. Program
14. Reference Reviews
15. Reference Services Review
16. The Bottom Line
17. The Electronic Library

Osim pretplate na bazu podataka Emerald knjižnica ima pretplatu i na bazu podataka Project Muse unutar koje se nalaze dva časopisa iz područja knjižnične i informacijske znanosti:

1. Libraries & the Cultural Record
2. The Library: The Transactions of the Bibliographical Society

Sveukupno knjižnica putem vlastite pretplate na baze podataka Emerald i Project Muse osigurava svojim korisnicima pristup do 19 (31%) časopisa u elektroničkom obliku. (Prilog 6.)

3.4. Odnos između popisa literature na preddiplomskom i diplomskom studiju informacijskih znanosti i zastupljenost naslova u zbirci

Vrednovanjem zbirke knjižnične i informacijske znanosti nastoji se utvrditi odnos između zadanih popisa literature i stvarnog stanja zastupljenosti naslova u zbirci knjižnične i informacijske znanosti. Ovim istraživanjem želi se utvrditi koliko zbirka zadovoljava potrebe korisnika kojima je namijenjena – konkretno studenata na Odsjeku za informacijske znanosti. Usporedba je vršena na temelju najažurnijih popisa literature odnosno na temelju popisa literature za akademsku godinu 2011./2012. Studij informacijskih znanosti na Filozofskom Fakultetu u Osijeku podijeljen je na preddiplomski studij koji traje tri godine i diplomski studij koji traje dvije godine. Vodeći se ovom podjelom izvršena je analiza kako bi se utvrdilo koliko zbirka knjižnične i informacijske znanosti zadovoljava potrebe za literaturom na preddiplomskom i diplomskom studiju.

Do popisa literature došlo se preko Moodle-a, na način da se ušlo u svaki kolegij gdje su pregledani sadržaji koji su postavljeni unutar kolegija. Na preddiplomskom studiju Odsjeka za informacijske znanosti u trajanju od tri godine studenti mogu slušati 38 kolegija od kojih su 23 obvezna i 15 izbornih. Na diplomskom studiju u trajanju od dvije godine studenti mogu slušati 23 kolegija od kojih je 9 obveznih i 14 izbornih. Kod većine kolegija popis literature nalazio se u dokumentu „Izvedbeni plan“, dok kod kolegija koji nemaju ovaj dokument popis literature potražen je u prezentacijama gdje se obično nalazio na kraju svake obrađene cjeline.

Potrebno je naglasiti da kod osam kolegija: Baze podataka II.; Implementacija programskih rješenja za oblikovanje sadržaja; Organizacija i upravljanje nakladničkom proizvodnjom I.; Organizacija i upravljanje nakladničkom proizvodnjom II.; Računovodstvo; Sociologija knjige i čitanja II.; Informacijsko ponašanje korisnika i Upravljanje znanjem nisu pronađeni nikakvi dokumenti s popisom literature te smo usporedbu izvršili na temelju dokumenta „*Studijski program preddiplomskog studija informatologije*“ i „*Studijski program diplomskog studija informatologije*“ iz 2010.

U nastavku diplomskog rada predstavljani su rezultati do kojih se došlo istraživanjem o jedinicama literature koje knjižnica sadrži, a koje su potrebne na pojedinim kolegijima. Prvo su predstavljani podatci za preddiplomski studij i to prvo obvezni kolegiji, a potom izborni. U sljedećoj sekciji predstavljani su podatci za diplomski studij također prvo obvezni kolegiji, a potom izborni.

3.4.1. Preddiplomski studij Odsjeka za informacijske znanosti

Na preddiplomskom studiju Odsjeka za informacijske znanosti u trajanju od tri godine studenti mogu slušati 38 kolegija od kojih su 23 obvezna i 15 izbornih.

3.4.1.1. Obvezni kolegiji na preddiplomskom studiju Odsjeka za informacijske znanosti

Nakon što je preuzeta literatura s kolegija uviđa se da ju je moguće podijeliti na tri vrste: tiskane publikacije koje se mogu ili ne moraju nalaziti u knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku, građa s Interneta i građa koju su profesori postavili na Moodle. Na takav način podijeljena je obvezna i dopunska literatura (Prilog 9.) i kod tiskane literature je provjereno nalaze li se određeni naslovi u knjižnici ili ne.

Na Odsjeku za informacijske znanosti na preddiplomskom studiju u trajanju 3 godine studenti slušaju 23 obvezna kolegija. Za 23 obvezna kolegija profesori su preporučili 220 jedinica obvezne literature od kojih knjižnica posjeduje 111(50%) i 33 (15%) ne posjeduje. 66 (27%) jedinica literature su izvori s Interneta, dok su 10 (5%) jedinica profesori postavili na Moodle kako bi studentima omogućili pristup do istih.

Od 147 jedinica dopunske literature koja se preporučuje za 23 kolegija knjižnica posjeduje 57 (39%) jedinica dok 40 (27%) jedinica na posjeduje. 49 (33%) jedinica su izvori s Interneta i 1 (0,69%) jedinica je postavljena na Moodle.

Analizom je utvrđeno da postoje kolegiji za koje profesori nisu odredili obveznu i dopunsku literaturu. To su kolegiji iz područja računalnih znanosti kod kojih je naglasak stavljen na praktičan rad studenata. Npr. kod kolegija Baze podataka II. pod obveznom literaturom navedeno je „Materijali s vježbi“ koji se odnose na prezentacije profesora, unutar kojih ne postoji popis literature, dok je kod dopunske literature navedeno „Seminarski radovi studenata“. Kod kolegija „Poslovno komuniciranje“ knjižnica posjeduje samo jednu knjigu od obvezne literature, dok je u izvedbenom planu studentima navedeno da se sve ostale knjige nalaze u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici.

Od 23 obvezna kolegija zbirka knjižnične i informacijske znanosti ima sve jedinice obvezne literature koje su navedene na popisu za četiri kolegija i to: Povijest i kultura komunikacije; Uvod u znanstveno istraživački rad; Osnove nakladništva i knjižarstva i

Intelektualno vlasništvo i autorsko pravo, dok kod izborne literature ima sve jedinice navedene na popisu unutar samo jednog kolegija - Uvod u znanstveno istraživački rad.

3.4.1.2. Izborni kolegiji na preddiplomskom studiju Odsjeka za informacijske znanosti

Na preddiplomskom studiju Odsjeka za informacijske znanosti studentima se nudi mogućnost da odaberu između 15 izbornih kolegije one koje žele slušati. (Prilog 10.)

Za 15 izbornih kolegija profesori preporučuju 77 jedinica obvezne literature i 39 jedinica dopunske literature. Od 77 jedinica obvezne literature knjižnica 26 (34%) jedinica posjeduje dok 19 (25%) jedinica ne posjeduje. 28 (36%) jedinica su izvori koji se nalaze na Internetu, a 4 (5%) jedinice su studentima postavljene na Moodle.

Od 39 jedinica dopunske literature knjižnica posjeduje 3 (8%) jedinice dok 22 (56%) jedinice ne posjeduje. 14 (36%) jedinica su Internet izvori, a ni jednu jedinicu profesori nisu postavili na Moodle.

Kao što je prije istaknuto putem Moodla pretraženi su izvedbeni programi unutar kojih se nalaze materijali za kolegije između kojih i popis literature. Unutar kolegija Implementacija programskih rješenja za oblikovanje sadržaja; Organizacija i upravljanje nakladničkom proizvodnjom I. i II.; Računovodstvo; Sociologija knjige i čitanja II. nisu pronađeni nikakvi materijali i zbog toga nije bilo moguće utvrditi popis obvezne i izborne literature ni koliko knjižnica zadovoljava potrebe studenata i profesora. S obzirom da za ovih osam kolegija nije bilo moguće pronaći literaturu na Moodlu u dogovoru s mentoricom odlučeno je da će se popis literature za te kolegije preuzeti iz zastarjelih dokumenata „*Studijski program preddiplomskog studija informatologije*“ i „*Studijski program diplomskog studija informatologije*“ iz 2010. godine. S obzirom da nije moguće utvrditi jesu li se popisi literature mijenjali i jesu li popisi literature na ovim kolegijima relevantni odlučeno je da će oni biti prikazani u zasebnoj tablici (Prilog 11.) kako se ne bi miješali s relevantnim popisima literature. Nastavnici za tih 8 kolegija preporučuju 37 jedinica obvezne literature od kojih knjižnica 6 jedinica ima, 26 nema, dok se 5 nalazi na Internetu.

Od dopunske literature profesori preporučuju 42 jedinice od kojih knjižnica također 6 ima, 32 nema, dok su 4 jedinice Internet izvori.

3.4.2. Diplomski studij Odsjeka za informacijske znanosti

Diplomski studij na Odsjeku za informacijske znanosti traje dvije godine. Za te dvije godine studenti slušaju 9 obveznih kolegija i 14 izbornih.

3.4.2.1. Obvezni kolegiji na diplomskom studiju Odsjeka za informacijske znanosti

Na diplomskom studiju Odsjeka za informacijske znanosti u trajanju dvije godine studenti slušaju 9 obveznih kolegija. Za tih 9 obveznih kolegija profesori preporučuju 114 jedinica obvezne literature i 5 jedinica dopunske literature. (Prilog 12.)

Od 114 jedinica obvezne literature knjižnica 49 (43%) jedinica posjeduje, dok 14 (12%) jedinica ne posjeduje. 18 (16%) jedinica obvezne literature su Internet izvori dok su 33 (29%) jedinice postavljene na Moodle kako bi ih studenti mogli koristiti.

Od 5 jedinica dopunske literature knjižnica 1 (20%) jedinicu posjeduje, a 4 (80%) ne posjeduje.

Usporedbom jedinica literature koje se nalaze na popisu obvezne i dopunske literature i naslova u knjižnici uviđa se da knjižnica ni za jedan kolegij ne posjeduje sve jedinice.

Od 9 obveznih kolegija samo 2 kolegija - Marketing knjižničnih proizvoda i usluga i Marketing u nakladništvu i knjižarstvu imaju preporučenu dopunsku literaturu dok ostali kolegiji imaju samo popis obvezne literature.

3.4.2.2. Izborni kolegiji na diplomskom studiju Odsjeka za informacijske znanosti

Na diplomskom studiju studentima se nudi 14 izbornih kolegija. Za 14 izbornih kolegija obveznu literaturu sačinjavaju 183 jedinice, a za dopunsku literaturu preporučeno je 30 jedinica. (Prilog 13.)

Od 183 jedinice obvezne literature knjižnica 36 (20%) jedinica posjeduje, a 68 (37%) ne posjeduje. 66 (36%) jedinica su Internet izvori dok je 13 (7%) jedinica postavljeno na Moodle i na taj način studentima je omogućen pristup do istih.

Od dopunske literature preporučeno je 30 jedinica od kojih knjižnica 8 (27%) posjeduje, 17 (57%) ne posjeduje i 5 (17%) jedinica su Internet izvori. Ni jedna jedinica literature ne nalazi se na Moodle-u.

Od 14 izbornih kolegija knjižnica posjeduje sve jedinice obvezne literature samo za 1 kolegij i to Upravljanje zaštitom baštine u arhivima, knjižnicama i muzejima, dok ni kod jednog kolegija ne posjeduje sve jedinice dopunske literature. Kao i kod obveznih kolegija samo na 3 kolegija – Bibliometrija, Čuvanje i zaštita elektroničkih dokumenata i Upravljanje zaštitom baštine u arhivima, knjižnicama i muzejima navedena je i dopunska literatura, dok ostalih 11 kolegija nemaju dopunsku literaturu.

Kod kolegija Informacijska politika i tehnološke promjene knjižnica ne posjeduje ni jednu jedinicu preporučene literature, međutim studenti su upućeni na Gradsku i sveučilišnu knjižnicu gdje mogu pronaći jedinice koje su im potrebne. Kod kolegija Informacijsko ponašanje korisnika i Upravljanje znanjem na Moodle-u nema nikakvih podataka, tako da je popis literature za te kolegije preuzet iz dokumenta „*Studijski program diplomskog studija informatologije*“. U nastavku rada predstavljen je zbroj svih jedinica literature na preddiplomskom i diplomskom studiju.

Tablica 12. Sveukupan broj jedinica literature koje knjižnica posjeduje i ne posjeduje

		Preporučena literatura	Knjižnica ima	Knjižnica nema	Internet	Moodle
Preddiplomski studij	Obvezni kolegiji	369	168 (%)	75(%)	115(%)	11(%)
	Izborni kolegiji	193	41	97	51	4
Diplomski studij	Obvezni kolegiji	119	50	18	18	33
	Izborni kolegiji	213	44	85	71	13
Ukupno		894	303	275	255	61
Postotci		100%	34%	31%	29%	7%

Nakon što su zbrojene sve jedinice obvezne i dopunske literature koje se traže za kolegije na preddiplomskom i diplomskom studiju dolazi se do brojke od 815 jedinice. Od tih 815 jedinica literature knjižnica posjeduje 291 jedinicu, dok ne posjeduje 217 jedinica

literature. 246 jedinica odnosi se na Internet izvore, dok je pristup do 61 jedinice omogućen putem Moodle-a.

Ovim jedinicama literature potrebno je zbrojiti i jedinice literature za kolegije za koje nije bilo moguće pronaći literaturu na Moodlu, te je literatura preuzeta iz zastarjelih dokumenata. Nakon što su te brojke pribrojane dolazi se do podatka da se za kolegije na preddiplomskom i diplomskom studiju preporuča 894 jedinica literature. Od te 894 jedinice literature knjižnica posjeduje 303 (34%) jedinice, dok ne posjeduje 275 (31%) jedinica literature. 255 (29%) jedinica odnosi se na Internet izvore, dok pristup do 61 (7%) jedinice omogućen je studentima putem Moodlea.

Kako je u „*Pravilniku o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja*“ navedeno da broj primjeraka obvezne literature za pojedini kolegij mora u pravilu iznositi 20% od predviđenog broja studenata koji će biti upisani na taj kolegij⁴⁹ željelo se ispitati koliko primjeraka od naslova obvezne literature knjižnica Filozofskog fakulteta posjeduje. S obzirom da se na Odsjek za informacijske znanosti svake akademske godine upisuje 40 studenata, a nekada i manje, 20% od 40 studenata iznosilo bi 8 primjeraka naslova obavezne literature. Ovim istraživanjem željelo se utvrditi koliko naslova ima 8 ili 6 primjeraka ukoliko je na pojedinim godinama upisano manje od 40 studenata.

Nakon što su popisani svi naslovi obvezne literature na svim kolegijima došlo se do podatka da 30 (44%) jedinica obvezne literature ima samo 1 primjerak u knjižnici Filozofskog fakulteta, 17 (25%) jedinica literature imaju 2 primjerka, 6 (9%) jedinica literature imaju 3 primjerka, 6 (9%) jedinica obvezne literature imaju 4 primjerka, dok 5 (7%) jedinice obvezne literature imaju 5 primjeraka u knjižnici. Postoji samo 1 (1%) jedinica literature koja ima 6 primjeraka. Ne postoji niti jedna jedinica koja ima 8 primjeraka i koja bi zadovoljavala uvjet o 20% primjeraka jednog naslova u odnosu na predviđen broj studenata. Međutim postoji 1 (1%) jedinica literature koja ima 10 primjeraka, knjiga „*Prema kulturi vrednovanja u visokoškolskim knjižnicama autorice*“ Kornelije Petr Balog i 1 (1%) jedinica koja ima 11 primjeraka, knjiga Tatjane Aparac-Jelušić „*Teorijske osnove knjižnične znanosti*“. (Prilog 14.)

⁴⁹ Pravilnik o sadržaju dopusnice. Nav. dj., str.3.URL:

http://www.hrstud.unizg.hr/dokumenti/public/akti/Pravilnik_sadrzaj_dopusnice_uvjeti_izdavanja%20dopusnice.pdf (2012-08-30)

3.5. Financijski pokazatelji

Vrednovanjem zbirke knjižnične i informacijske znanosti utvrdilo se i koliko financijskih sredstava knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku izdvaja za nabavu naslova za ovu zbirku. Ovdje je potrebno naglasiti da knjižnica u pravilu građu nabavlja prema naputcima nastavnog osoblja. Knjižnica vrlo rijetko, posebice kod stručne literature odlučuje što će naručiti. Nastavnici obično pišu voditeljici knjižnice i traže da naruči neke naslove koje žele staviti na popise obvezne literature, a voditeljica onda odlučuje ovisno o financijskim sredstvima, koje će naslove naručiti i u kolikom broju primjeraka. Ono što knjižnica sama kupuje su jeftinija izdanja poput smjernica u izdanju HKD-a jer se smatra da će to trebati svima, te eventualno neke referentne publikacije, ali ne stručne i predmetne nego opće kao što je npr. Opća enciklopedija.

Uvidom u knjigu inventara došlo se do podataka koliko je financijskih sredstava utrošeno za nabavu novih naslova za zbirku knjižnične i informacijske znanosti unazad tri godine (2009., 2010. i 2011. godina.). Zbirka knjižnične i informacijske znanosti namijenjena je Odsjeku za informacijske znanosti i ovim putem željelo se utvrditi koliko je financijskih sredstava utrošeno za nabavu novih naslova za Odsjek za informacijske znanosti. Nakon što se utvrdilo koliko je financijskih sredstava utrošeno za nabavu novih naslova za Odsjek za informacijske znanosti taj iznos je uspoređen s financijskim sredstvima koja su utrošena za nabavu novih naslova na ostalim odsjecima na Filozofskom fakultetu u Osijeku, a to su: Odsjek za povijest, Odsjek za filozofiju, Studij psihologije, Odsjek za hrvatski jezik i književnost, Odsjek za engleski jezik i književnost, Odsjek za njemački jezik i književnost i Studij mađarskog jezika i književnosti.

U knjizi inventara novo nabavljene knjige označene su prema UDK oznaci, tako da su knjige svrstane prema odsjecima na osnovu UDK oznake. Kod naslova kod kojih je početna oznaka 8 – Jezici proučen je naslov na osnovu kojeg se moglo utvrditi pripada li određena publikaciji Odsjeku za hrvatski jezik i književnost, Odsjeku za engleski jezik i književnost, Odsjeku za njemački jezik i književnost ili Studiju mađarskog jezika. Nakon što su publikacije razvrstane unutar određenih skupina uviđa se da postoje publikacije s početnom UDK oznakom skupine 5 – Matematika i prirodne znanosti, 6 – Primijenjene znanosti, tehnika/tehnologija i 7 – Umjetnost, rekreacija, zabava, sport, a s obzirom da na Filozofskom fakultetu u Osijeku ne postoje odsjeci kojima bi pripadale ove publikacije, one su svrstane u skupinu „Ostalo“. Pretpostavka je da se ove publikacije koriste na nekima od odsjeka,

međutim kako sa sigurnošću nije moguće utvrditi na kojim odsjecima, ostavlja se ovakva podjela.

Uvidom u knjigu inventara utvrđeno je da su novi naslovi u knjižnici često darovani. Zbog toga je odlučeno popisati i broj naslova i iznose darovanih knjiga kako bi se utvrdilo popunjava li knjižnica svoje zbirke kupovinom novih naslova ili darovima od strane drugih? U nastavku diplomskog rada prikazani su rezultati do kojih se došlo analizom.

Prilog 15. prikazuje broj kupljenih i darovanih primjeraka na svim Odsjecima Filozofskog fakulteta u Osijeku. Ukoliko se pogleda ukupan rezultat po svim odsjecima vidi se da je u razdoblju sve tri godine: 2009., 2010., 2011. knjižnica veći broj primjeraka dobila putem darova nego kupovinom.

2009. godine knjižnica je kupila 405 (31%) primjeraka, a darovano joj je 894 (69%) što ukupno daje 1299 primovljenih primjerka za sve Odsjeke na Filozofskom fakultetu u Osijeku. Najveći broj primjeraka darovan je Odsjeku za hrvatski jezik i književnost, njih 280 (22%), dok je knjižnica kupila 183 (14%) primjerka novih naslova za isti odsjek, što sveukupno daje 463 primovljena primjerka za ovaj Odsjek. To je ujedno i Odsjek s najvećim brojem kupljenih primjeraka. Od ukupno 110 primovljenih primjeraka za Studij psihologije, knjižnica je 98 (8%) primjeraka kupila dok je istom Odsjeku darovano samo 12 (1%) primjeraka. Za Odsjek za pedagogiju knjižnica je kupila 55 (4%) primjeraka novih naslova, a istom Odsjeku su darovana 74 (6%) nova primjerka od ukupno 129 primovljenih primjeraka. Za Odsjek za informacijske znanosti knjižnica je kupila 23 (2%) nova primjerka dok su iste godine knjižnici darovana 44 (4%) primjerka od sveukupno 67 primovljenih primjeraka za ovaj Odsjek. Od sveukupno 44 primovljenih primjeraka knjižnica je Odsjeku za engleski jezik i književnost kupila 12 (1%) novih primjeraka 2009. godine dok su istom Odsjeku darovana 32 (2%) primjerka. Odsjeku za njemački jezik kupljen je samo 1 (0,07%) novi primjerak, dok su čak 164 (13%) primjerka darovana od sveukupno 165 primovljenih. Studiju mađarskog jezika i književnosti knjižnica nije kupila ni jedan primjerak, ali je zato 159 (12%) primjeraka darovano u 2009. godini.

I u 2010. godini knjižnica veći broj primjeraka nabavlja putem darova, a znatno manji preko kupovine. Knjižnici je od sveukupno 1095 primovljenih primjeraka kupila 276 (25%) primjeraka dok joj je 819 (75%) darovano. U 2010. godini Odsjeku za povijest od sveukupno 81 primovljenog primjerka kupljena su 36 (3%) nova primjerka dok je 45 (4%) darovano, dok je Odsjeku za filozofiju kupljeno 20 (2%) novih primjeraka, a 31 (3%) je darovan od

sveukupno 51 prinovljenog primjerka. Odsjeku za pedagogiju, od ukupno 174 prinovljenih primjerka kupljeno je 55 (5%) novih primjeraka, a 119 (11%) je darovano, također i Odsjeku za hrvatski jezik i književnost, od ukupno 312 prinovljenih primjeraka kupljeno je 58 (5%) novih primjeraka dok su 254 (23%) darovano. Odsjeku za engleski jezik od ukupno 150 prinovljenih kupljeno je 6 (1%) novih primjeraka, dok su 144 (13%) darovana, a također je ista situacija i na Odsjeku za njemački jezik kod kojeg je od ukupno 174 prinovljenih 14 (1%) primjeraka kupljeno, dok je 160 (15%) darovano. Za studij mađarskog jezika i književnosti 2010. godine nije kupljen ni jedan primjerak, a također ni jedan primjerak nije darovan, dok je Odsjeku za informacijske znanosti od ukupno 52 prinovljena darovano 26 (2%) primjeraka, a isti toliki broj je kupljen. Jedino Studij psihologije ima veći broj kupljenih primjeraka nego darovanih jer je u 2010. godini istom studiju kupljeno 68 (6%) novih primjeraka dok su 24 (2%) darovana od ukupno 92 prinovljena primjerka.

I u 2011. godini veći broj primjeraka knjižnici se daruje nego što ih ona sama kupuje, međutim uočava se da je knjižnici darovan znatno manji broj primjeraka nego u 2009. i 2010. godini. Tako je knjižnica kupila 39 (21%) novih primjeraka, dok su joj darovana 145 (79%) primjerka što sveukupno daje 184 prinovljena primjerka. Tako je Odsjeku za povijest kupljen 1 (1%) primjerak dok su 4 (2%) darovana od sveukupno 5 prinovljenih primjeraka, Odsjeku za filozofiju 2 (1%) su primjerka kupljena dok je 15 (8%) darovano od sveukupno 17 prinovljenih, za studij psihologije nije kupljen ni jedan primjerak dok je samo 7 (4%) darovano, Odsjeku za hrvatski jezik i književnost 3 (2%) primjerka su kupljena, a 29 (16%) je darovano od sveukupno 32 prinovljena primjerka. Odsjeku za engleski jezik nije kupljen ni darovan ni jedan primjerak dok su Odsjeku za njemački jezik kupljena 3 (2%) primjerka, a 1 (1%) darovan od sveukupno 4 prinovljena. Za studij mađarskog jezika i književnosti nije kupljen ni jedan primjerak dok su 43 (23%) darovana. Najveći broj primjeraka je kupljen Odsjeku za pedagogiju, njih 20 (11%), dok im je darovano 38 (21%) primjeraka od sveukupno 58 prinovljenih. Od sveukupno 19 prinovljenih primjerka Odsjeku za informacijske znanosti kupljeno je 11 (6%) primjeraka, dok je 8 (4%) darovano u 2011. godini.

Tablica 13. prikazuje koliko je financijskih sredstava knjižnica utrošila za nabavu novih primjeraka u sve tri godine: 2009., 2010., 2011. i ukupan zbroj. Na osnovu tih podataka utvrdit će se koliko knjižnica izdvaja financijskih sredstava za nabavu novih primjerka za zbirku knjižnične i informacijske znanosti u odnosu na zbirke drugih odsjeka na Filozofskom fakultetu u Osijeku.

Tablica 13. Utrošena financijska sredstva za nabavu novih primjeraka na odsjecima Filozofskog fakulteta u Osijeku

Cijene kupljenih knjiga					
Odsjeci	2009.	2010.	2011.	Ukupno	Postotak (%)
Odsjek za povijest	1 694,40 kn	5 292,60 kn	45 kn	7. 032 kn	6 %
Odsjek za filozofiju	2 448 kn	2 308 kn	192 kn	4. 948 kn	4 %
Studij psihologije	16 208,89 kn	11 376,77 kn	0 kn	27. 585,66 kn	24 %
Odsjek za pedagogiju	9 016,33 kn	7 613,72 kn	4 000 kn	20. 630,05 kn	18 %
Odsjek za informacijske znanosti	8 095,84 kn	8 762,70 kn	2 544,80 kn	19. 403,34 kn	17 %
Odsjek za hrvatski jezik i književnost	15 921,10 kn	7 496,07 kn	243,90 kn	23. 661,07 kn	21 %
Odsjek za engleski jezik i književnost	1 366,07 kn	1 403,73 kn	0 kn	2. 769,80 kn	2 %
Odsjek za njemački jezik i književnost	390 kn	6 150 kn	393,10 kn	6. 933,10 kn	6 %
Studij mađarskog jezika i književnosti	0 kn	0 kn	0 kn	0 kn	0 %
Ukupno				112 963,02 kn	100%

U promatrane tri godine, knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku nije potrošila ni jednu kuna za nabavu novih naslova za zbirku Studija mađarskog jezika. Kao što je prikazano u prilogu 15., ta zbirka se popunjava samo darovima. Za zbirku Odsjeka za engleski jezik i književnost knjižnica je potrošila 2.768,80 kuna (2%), dok je za Odsjek za filozofiju potrošeno 4.948 kuna (4%). Za zbirku Odsjeka za njemački jezik knjižnica je potrošila 6.933,10 kune (6%), a malo više je potrošila za zbirku Odsjeka za povijest 7. 032 kune (6%). Znatno više financijskih sredstava u protekle tri godine knjižnica je uložila za nabavu novih naslova za zbirku knjižnične i informacijske znanosti koja je namijenjena Odsjeku za informacijske znanosti i to 19 403,34 kuna (17%), potom zbirku Odsjeka za pedagogiju 20 630,05 kuna (18%), Odsjeka za hrvatski jezik i književnost 23 661,07 kuna (21%), dok je u protekle tri godine najviše potrošila za zbirku Odsjeka za psihologiju 27 585,66 kuna (24%).

Iz ovih podataka može se zaključiti da je zbirka knjižnične i informacijske znanosti na 4. mjestu po iznosu utrošenih financijskih sredstava koje je knjižnica uložila u nabavu novih naslova.

U prilogu 15. nalazi se popis kupljenih knjiga u protekle tri godine: 2009.; 2010. i 2011. godine. U prilogu su prikazani ime i prezime autora, naslov knjige, cijena knjige, broj primjeraka koji su kupljeni i zbroj cijene i primjeraka koji su utrošeni za nabavu pojedinih naslova. U razdoblju od 3 godine: 2009., 2010., i 2011. godine, za zbirku knjižnične i informacijske znanosti kupljeno je 60 naslov u 105 primjeraka za koje je knjižnica izdvojila 19,403,34 kuna što je 17 % od cjelokupnog proračuna koji je Knjižnica izdvojila za nabavu novih primjeraka za sve odsjeke.

Od naslova koji su kupljeni njih 35 (58%) je na hrvatskom jeziku, dok je 25 (42%) naslova na engleskom jeziku. U Prilogu 15. vidljivo je koliko su knjige iz knjižnične i informacijske znanosti skupe, tako npr. „*Foundations of library and information science*“, autora Richard E, Rubina košta 740,00 kn, „*The turn : integration of information seeking and retrieval in context*“, autora Petera Ingwersena i Kalervo Jaervelin košta 680,00 kn; a „*IFLA library building guidelines: developments & reflections*“ košta 670,00 kn. Ne postoji ni jedna knjiga na engleskom koja je jeftinija od 200,00 kn, dok se cijena knjiga na hrvatskom jeziku kreće od 40,00 kn do 288,00 kn – koliko iznosi najskuplja knjiga autora Milana Pelca „*Pismo - knjiga - slika : uvod u povijest informacijske kulture*“ od koje je knjižnica kupila 3 primjerka koje je platila 864,00 kn.

6 (10%) naslova koji su kupljeni objavljeni su u razdoblju od 1990. do 1999. godine. Preostalih 54 (90%) naslova objavljeni su nakon 2000. godine i to: 2000. godine – 2 naslova; 2001. – 3, 2002 – 1; 2003 – 3, i 2004 – 3; 2005 – 5, 2006 – 1; 2007 – 4; 2008 – 7; 2009 – 10, 2010 – 8, 2011 – 6 i 2012 – 1 naslov.

3.6. Usporedba sa zbirkom knjižnične i informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu

Kao što je na početku diplomskog rada navedeno jedan od ciljeva vrednovanja zbirke knjižnične i informacijske znanosti je usporediti zbirku s drugom zbirkom kako bi se utvrdilo koji su naslovi zajednički u obje zbirke, koji su jedinstveni, u kojoj je zbirci više naslova i koja ima više primjeraka. Za usporedbu je odabrana zbirka knjižnične i informacijske znanosti knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagreb. Razlog odabira ove zbirke je što se ova zbirka smatra najizgrađenijom od svih fakultetskih zbirki u Republici Hrvatskoj jer studij knjižnične i informacijske znanosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu pokrenut je 1977. godine. Činjenica je da je zbirka knjižnične i informacijske znanosti veća u odnosu na zbirku knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku jer kako je studij ranije pokrenut tako se i zbirka počela ranije formirati. Isto tako na Filozofskom fakultetu u Zagrebu postoji veći broj studenata i zbog toga je potrebno osigurati veći broj primjeraka, a osim toga smatra se da knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu dobiva više financijskih sredstva u odnosu na knjižnicu Filozofskog fakulteta u Osijeku koje može utrošiti u nabavu novih naslova.

Analizom se željelo usporediti u kojem opsegu obje zbirke pokrivaju naslove iz područja knjižnične i informacijske znanosti, zatim zajedničke naslove u obje zbirke i jedinstvene naslove u obje zbirke jer želi se utvrditi posjeduje li zbirka knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku neke naslove koje ne posjeduje zbirka knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Na početku je trebalo odrediti koliko se naslova nalazi u zbirci knjižnične i informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Do tog podataka došlo se na način da je na stranici knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu odabrana zbirka informacijskih znanosti i nakon što su se učitali svi popisi utvrđeno je da zbirka posjeduje 5 133 naslova. Kao što je prije utvrđeno zbirka knjižnične i informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku sadrži 1 049 naslova. Kako bi se definirala domena prvo je bilo potrebno utvrditi broj zajedničkih naslova koje posjeduje i jedna i druga zbirka. Nakon što su analizirani podatci došlo se do 573 zajednička naslova. Domena je izračunata prema sljedećim formulama:

Zbirka knjižnične i informacijske znanosti FFZG – broj zajedničkih naslova = jedinstveni naslovi FFZG

Zbirka knjižnične i informacijske znanosti FFOS – broj zajedničkih naslova = jedinstveni naslovi FFOS

Jedinstveni naslovi FFZG + jedinstveni naslovi FFOS + broj zajedničkih naslova = domena

Jedinstveni naslovi FFZG

$$5\,133 - 573 = 4\,560$$

Jedinstveni naslovi FFOS

$$1\,049 - 573 = 476$$

Domena

$$4\,560 + 476 + 573 = 5\,609$$

Nakon što je definirana domena unutar koje se nalazi 5 609 naslova krenulo se na izračun pokrivenosti za zbirku knjižnične i informacijske znanosti knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Osijeku koja je računata po formuli:

Zbirka knjižnične i informacijske znanosti FFZG / domena * 100 = postotak pokrivenosti zbirke FFZG

Zbirka knjižnične i informacijske znanosti FFOS / domena * 100 = postotak pokrivenosti zbirke FFOS

Postotak pokrivenosti zbirke FFZG

$$5\,133 / 5\,609 * 100 = 91,51 \%$$

Postotak pokrivenosti zbirke FFOS

$$1\,049 / 5\,609 * 100 = 18,70 \%$$

Na početku su izračunati jedinstveni naslovi za svaku zbirku i sada se željelo utvrditi koliki je postotak jedinstvenih naslova u odnosu na domenu. To je izračunato uz pomoć sljedećih formula:

Broj jedinstvenih naslova FFZG / domena * 100 = postotak jedinstvenih naslova FFZG

Broj jedinstvenih naslova FFOS / domena * 100 = postotak jedinstvenih naslova FFOS

Postotak jedinstvenih naslova FFZG

$$4\,560 / 5\,609 * 100 = 81,30 \%$$

Postotak jedinstvenih naslova FFOS

$$476/5609 * 100 = 8,49 \%$$

Na kraju je izračunat i postotak zajedničkih naslova u odnosu na domenu po formuli:

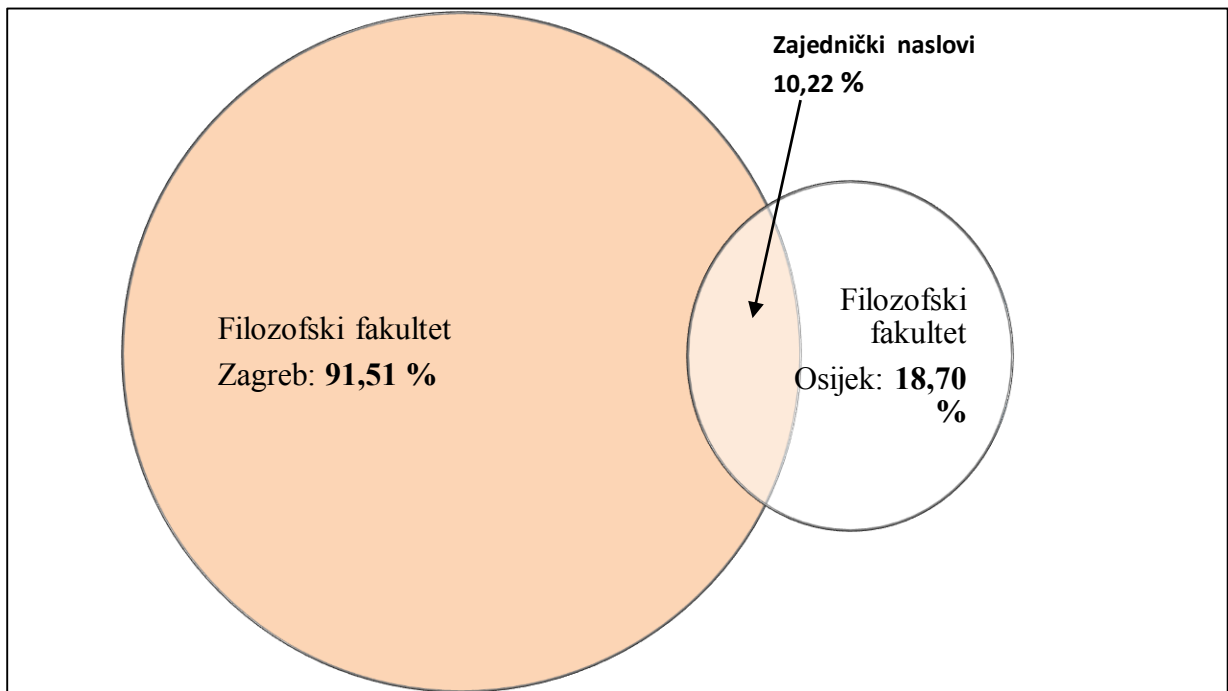
$$\text{Zajednički naslovi FFZG i FFOS} / \text{domena} * 100 = \text{postotak zajedničkih naslova u odnosu na domenu}$$

Postotak zajedničkih naslova u odnosu na domenu

$$573/5609 * 100 = 10,22 \%$$

Kada su popisivani podatci zapisano je i koliko primjeraka ima svaki zajednički naslov u knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku, kao i u knjižnici Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Od 573 zajednička naslova Knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku ima 828 primjeraka, dok knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu ima 1 887 primjeraka.

Marija, slika bi zapravo trebala izgledati ovako nekako – ovaj krug za nas faks mora biti turbo malen jer mi doista imamo samo 20% +10% naslova. Dakle, nas krug treba biti 70% manji od velikog, zagrebačkog.

Slika 2. Domena knjižnične i informacijske znanosti: zbirke knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Filozofskog fakulteta u Osijeku

3.7. Rasprava

U zbirci knjižnične i informacijske znanosti Filozofskog Fakulteta u Osijeku nalazi se 1049 naslova od kojih su većina stručno-znanstvene knjige njih 707 (67%), 82 (8%) naslova referentne građe, 89 (8%) naslova zbornika radova, 60 (6%) naslova doktorskih disertacija, 4 (0,39%) magistarska rada, 45 (4%) naslova ostalih monografskih publikacije u koje su uključeni dodatci uz časopise, smjernice, izvještaji, standardi/norme, spomenice. Iako se u zbirci nalazi 57 (5%) naslova tiskanih časopisa analizom je utvrđeno da od 14 naslova knjižnica posjeduje samo 1 ili 2 sveščića tako da su oni stavljeni u darove i zaključeno je da knjižnica ima 43 (4%) naslova časopisa u tiskanom obliku, dok osigurava pristup do 19 (2%) časopisa u elektroničkom obliku (Prilog 6.). Očekivano je da zbirku u najvećem broju sačinjavaju stručno-znanstvene knjige koje su potrebne studentima kao udžbenici za usvajanje novih znanja.

S obzirom na veličinu zbirke smatra se da 82 (8%) naslova referentne građe odgovaraju potrebama korisnika, a kako se referentna građa može koristiti samo u prostorima knjižnice, pretpostavlja se da je svim studentima omogućen pristup do iste. Knjižnica posjeduje dva izdanja enciklopedije „*International encyclopedia of information and library science*“ - 1. izdanje iz 1997. godine i 2. izdanje iz 2003. godine. S obzirom da je ova enciklopedija relevantna za ovo područje vidi se da knjižnica nastoji svojim korisnicima omogućiti pristup do novijih izdanja. Međutim u zbirci referentne građe nalaze se i dva rječnika na srpskom jeziku - „*Rečnik računarskih termina : englesko-srpskohrvatski*“ (1986) i „*Oksfordski rečnik računarstva*“ (1990). Ukoliko se pogledaju godina izdanja ovih rječnika dolazi se do zaključka da je ta građa zastarjela s obzirom da se radi o području računalnih znanosti koje se neprestano razvija i uvodi nove termine te stoga rječnici iz 1986. i 1990. godine više ne odgovaraju suvremenom nazivlju. Isto tako u referentnoj zbirci nalazi se i građa na slovenskom jeziku i to „*Katalog rokopisov Univerzitetne knjižnice Maribor*“ i „*Katalog rokopisov Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani*“ u 3. sveska. Ovi naslovi nikada nisu posuđeni, a izdani su 1970-ih, pa se postavlja pitanje zašto oni stoje na policama knjižnice? Smatra se da bi ih trebalo zamijeniti za naslove novijeg datuma na hrvatskom ili engleskom jeziku.

Podatak koji iznenađuje su samo četiri primjerka magistarskih radova koji se nalaze u zbirci. Jedna od pretpostavki bila je da se radovi možda nalaze na nekom drugom mjestu, a ne na policama gdje su doktorske disertacija, diplomski i završni radovi i zbog toga su pitane knjižničarke o toj drugoj lokaciji, ali one su rekly da je to jedino mjesto i da se tamo nalaze svi magistarski radovi. Police su detaljno pregledane u potrazi za magistarskim radovima iz područja knjižnične i informacijske znanosti, međutim osim četiri nabrojana, nije ih više pronađeno. Razlog ovako malom broju magistarskih radova u odnosu na broj doktorskih disertacija kojih ima 60 (6%) može se opravdati praksom koja je provođena poslije 1991. godine i koja nalaže da svi doktorski radovi obranjeni na Filozofskom fakultetu u Zagrebu šalju se i u knjižnicu Filozofskog fakulteta u Osijeku, međutim magistarski radovi se ne šalju. Zadaća knjižnice je da prikuplja radove svojih djelatnika i 2 od 4 magistarska rada su radovi djelatnika Odsjeka za informacijske znanosti, međutim tu se postavlja novo pitanje zašto knjižnica nema radove ostalih djelatnika? Nismo uspjeli dobiti odgovor na ovo pitanje.

Osim broja naslova pobrojano je i koliko primjeraka posjeduje zbirka knjižnične i informacijske znanosti. 707 (72%) naslova stručno znanstvenih knjiga nalaze se u 1008 (74%) primjeraka. 82 (8%) naslova iz referentne zbirke imaju 91 (7%) primjerak. Knjižnica posjeduje 89 (8%) naslova zbornika radova u 124 (9%) primjerka. U zbirci knjižnične i informacijske znanosti nalazi se 60 (6%) naslova doktorskih disertaciju koje se nalaze u 60 (5%) primjeraka, kao i magistarski radovi od kojih knjižnica posjeduje 4 (0,41%) naslova u 4 (0,29%) primjerka. Od ostale monografske građe u koju su uključeni dodatci uz časopise u obliku monografija; smjernice, izvještaji, standardi/norme i spomenice knjižnica posjeduje 45 (4%) naslova u 74 (5%) primjerka.

Očekivano je da će najveći broj primjeraka imati stručno znanstvene knjige iz razloga što se one posuđuju studentima i potrebne su im za učenje kao i pisanje seminarskih radova. Zanimljivo je da od 89 (8%) naslova zbornika radova knjižnica ima 124 (9%) primjerka. S obzirom da se u zbornicima radova nalaze članci koji su potrebni studentima i da su zbornici često u uporabi dobro je što knjižnica ima veći broj primjeraka kako bi mogla studentima omogućiti pristup do informacije koje su im potrebne. Tako je i s ostalom monografskom građom, posebno smjericama od kojih knjižnica ima veći broj primjeraka kako bi studentima omogućila pristup do literature koja im je potrebna na nekim kolegijima. Međutim popisivanjem cijena knjiga utvrđeno je da smjernice nisu skuplje od 100 kuna, tako da se postavlja pitanje nabavlja li knjižnica više primjeraka ovih publikacija zato što su jeftinije u odnosu na stručno-znanstvene knjige? Pretpostavka je da nabavlja veći broj primjeraka

smjernica zbog cijene jer knjižnica bi voljela sve naslove nabaviti barem u 2 primjerka, no to nije baš jednostavno, niti opravdano knjigu koja košta 770 kuna nabaviti u 2 primjerka, međutim sa smjernicama koje koštaju 50 kuna to je opravdanije.

Nakon što su naslovi podijeljeni prema UDK skupinama utvrđeno je da je najviše naslova 870 (87%) u skupini 0 – Znanost i znanje, informacija, dokumentacija i knjižničarstvo. Ovakav postotak je i očekivan s obzirom da se radi o zbirci knjižnične i informacijske znanosti. Zanimljivo je da se unutar zbirke knjižnične i informacijske znanosti nalazi barem po jedan naslov iz svih UDK skupina, a najviše je naslova iz skupine 6 – Primijenjene znanosti unutar koje se nalazi 37 (4%) naslova i skupine 3 - Društvene znanosti u kojoj su 23 (2%) naslova. Ukoliko pogledamo popis naslova iz drugih UDK skupina (Prilog 2.) uviđa se da su to naslovi koji pokrivaju područje nakladništva i računalnih znanosti (Skupina 6.), a na Odsjeku postoji smjer nakladništvo i knjižarstvo kao i kolegiji iz računalnih znanosti i ovi podatci svjedoče da knjižnica nabavlja literaturu koja je potrebna upravo tim područjima. Naslovi koji se nalaze u skupini 3 – Društvene znanosti osim što pokrivaju neke dijelove računalnih znanosti, glavnim dijelom odnose se na metodologiju istraživanja i informacijsko društvo za koje također postoje kolegiji na Odsjeku za informacijske znanosti.

U prilogu 1. predstavljen je detaljniji uvid u broj naslova unutar svake skupine kao i broj naslova unutar svake UDK podskupine. Prilog 1. donosi podatak da se u području knjižničarstva – UDK oznaka 02 nalaze 102 (11%) naslova i to je ujedno oznaka s najvećim brojem naslova. Ovaj podatak ne iznenađuje s obzirom da se radi o zbirci koja je najvećim dijelom namijenjena knjižničarima i informacijskim znanostima. Podatak koji iznenađuje je da se 66 (7%) naslova nalazi pod oznakom 004 – Računalne znanosti i tehnologija. Iz ovog je vidljivo da zbirka knjižnične i informacijske znanosti sadrži veliki broj naslova koji se odnose na računala i tehnologiju. S obzirom da se na Odsjeku za informacijske znanosti održavaju kolegiji o računalnim znanostima knjižnica posjeduje zbirku koja nudi studentima potrebnu literaturu i to područje je više pokriveno literaturom u odnosu na područje katalogizacije, UDK oznaka 025.3 unutar kojeg se nalazi 45 (5%) naslova.

Rezultati do kojih se došlo analizom jezika kojima su napisane publikacije u zbirci knjižnične i informacijske znanosti donose podatak da su najzastupljeniji jezici hrvatski i engleski. Hrvatski je zastupljen s 614 (59%) naslova, dok su na engleskom 294 (28%) naslova. Ovakva podjela je očekivana s obzirom da studenti na preddiplomskom studiju više

čitaju literaturu na hrvatskom jeziku dok na diplomskom studiju više se okreću literaturi na engleskom jeziku koja im nudi najnovije informacije.

Prilikom popisivanja građe zapisana je i godina izdanja kako bi se mogla utvrditi starost publikacija koje se nalaze u zbirci knjižnične i informacijske znanosti. Analizom podatka u Prilogu 3. - Godine izdanja i broj naslova objavljenih unutar svake uviđa se da su u zbirci najzastupljeniji naslovi novijeg datuma objavljeni od 2000. godine do danas jer se broj naslova kreće od 30 do 50, a najviše ima naslova objavljenih 2000 godine, njih 47. U zbirci se nalazi prosječno 20 naslova objavljenih u razdoblju od 1990. do 2000. godine, s iznimkom 1998. i 1999. godine jer se u zbirci nalazi 40 naslova objavljenih tih godina. Podatak da se u zbirci knjižnične i informacijske znanosti nalaze knjige novijeg datuma ne čudi s obzirom da se područje informacijskih znanosti razvija i donosi nove trendove, a nastavnici i studenti ukoliko žele znati najnovije informacije trebaju čitati naslove novijeg datuma.

Od 82 (8%) naslova koja se nalaze u referentnoj građi njih 45 (55%) objavljeno je prije 1990. godine. Naslova koji su objavljeni od 1990. (uključujući i 1990. godinu) do 2000. godine u zbirci ima 23 (28%) dok naslova koji su objavljeni od 2000. godine (uključujući i 2000. godinu) do danas ima samo 14 (17%) . Najnoviji naslov u zbirci je „*Knjižničarstvo i srodna područja : izbor englesko-hrvatskih stručnih naziva*“ koji je objavljen 2010. godine. Na osnovu ovih podataka može se zaključiti da je referentna građa u zbirci knjižnične i informacijske znanosti zastarjela, a naslovi novijeg datuma slabo se kupuju. Od 89 (8%) naslova zbornika radova njih 11 (12%) objavljeno je prije 1990. godine. 21 (24%) naslov objavljen je od 1990. do 1999. godine, dok je 57 (64%) naslova objavljeno poslije 2000. godine do danas. Ovi podatci pokazuju da knjižnica ima najveći broj zbornika radova koji su novijeg datuma, što svjedoči o tome da knjižnica ulaže financijska sredstva u kupovinu novih brojeva zbornika kako bi korisnicima omogućila da prate nove teme i otkrića na području knjižnične i informacijske znanosti. Također i kod ostale monografske građe knjižnica ima najveći broj naslova objavljenih poslije 2000. godine. S obzirom da se u ostalim monografskim publikacijama nalaze standardi/norme i smjernice očekivano je da će publikacije novijeg datuma prevladati jer knjižničari kao i nastavno osoblje na Odsjeku za informacijske znanosti trebaju biti upoznati s novim propisima u području knjižnične i informacijske znanosti.

Osim godine izdanja popisivana su i mjesta izdanja publikacija koje sačinjavaju zbirku knjižnične i informacijske znanosti. Analizom podataka došlo se do saznanja da je najveći

broj naslova objavljen u Hrvatskoj, njih 615 (59%), potom u Velikoj Britaniji u kojoj je objavljeno 117 (11%) naslova koji se nalaze u zbirci i Sjedinjenim Američkim Državama iz kojih dolazi 111 (11%) naslov. Ukoliko pogledamo zastupljenost jezika u zbirci ovakav podatak ne čudi jer zbirku u najvećem broju sačinjavaju naslovi na hrvatskom jeziku, objavljeni u Hrvatskoj, dok su na drugom mjestu publikacije na engleskom jeziku koje su objavljene u Velikoj Britaniji i Sjedinjenim Američkim Državama.

Jedan od ciljeva ovoga diplomskog rada je utvrditi koji se naslovi najviše posuđuju iz zbirke. Nakon što su analizirani prikupljeni podatci došlo se do podataka da od 987 naslova monografskih publikacija 423 (43%) naslova su posuđena barem jednom, dok 564 (57%) naslova nisu nikada posuđena. Ovaj podatak o broju neposuđenih naslova treba uvjetno prihvatiti jer ako knjiga nije posuđena, to ne znači da nikada nije bila korištena, tako da je broj korištene građe definitivno puno veći, ali za njega, nažalost, nemamo empirijskih dokaza. Naime, praksa Knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku je da građu korištenu u prostorima knjižnice i čitaonice nigdje ne bilježi. Zbog toga je jedini dokaz o korištenju građe podatak o posudbi preuzet s knjižne kartice uložene unutar knjige, ali on nije dovoljno pouzdan i ne govori nam o tome koliki je postotak zbirke doista u uporabi jer građa poput referente, doktorski i magistarski radovi i rijetka građa nikada ne smiju van iz knjižnice. Osim toga zbornici radova često se iznose iz knjižnice na kopiranje određenih članka i to se ne bilježi nigdje. Na osnovu tih podataka dalo bi se zaključiti da se zbornici radova ne koriste, međutim oni su često u upotrebi. Za zbornike radova vrijedi još i pravilo da ukoliko postoje 2 primjerka jedan se može posuditi, dok ukoliko postoji samo jedan primjerak on se smije koristiti samo u prostorima knjižnice, tako da za ove naslove, osim direktnom opservacijom, nije moguće točno utvrditi koliko se koriste.

Naslovi za koje se na temelju knjižnih kartica utvrdilo da su se najčešće koristili su „*Povijest pisma*“ autora Davida Diringera koje knjižnica posjeduje u 5 primjeraka, a koji su posuđivani 106 puta što u prosjeku daje 21 posudbu po primjerku. Knjigu autora Svend Dahla „*Povijest knjige : od antike do danas*“ knjižnica posjeduje u 12 primjeraka, a posuđena je 69 puta što u prosjeku daje 6 posudbi po primjerku, dok je „*Knjižnični katalog i autorstvo*“ autorice Aleksandre Horvat koji knjižnica posjeduje u 4 primjerka, posuđen 66 puta što u prosjeku daje 16 posudbi po primjerku. Iako podatak o zborniku radova koji je najviše puta posuđen treba uvjetno prihvatiti, na temelju podataka s knjižne kartice utvrđeno je da su najčešće posuđivani zbornici: „*5. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture : zbornik radova*“; „*Zbornik*

radova "Težakovi dani" i „Slobodan pristup informacijama u službi kulturnog razvitka : zbornik radova“. Svaki od ovih naslova posuđen je 6 puta. 5 puta su posuđeni sljedeći naslovi: „Međunarodni skup u čast 100-te godišnjice rođenja Eve Verona, Zagreb, 17.-18. studenoga 2005. : zbornik radova = International conference in honour of the 100th anniversary of Eva Verona's birth, Zagreb, november 17-18, 2005 : proceedings“ i „6. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji, [Rovinj, 20. do 22. studenoga 2002.] : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture : zbornik radova“. Još jednom je potrebno napomenuti da studenti često kopiraju pojedine članke iz zbornika radova, a prilikom toga ne ostavljaju nikakav pisani trag da je određeni zbornik korišten i na temelju toga pretpostavlja se da su zbornici češće korišteni nego što je to navedeno u knjižnim karticama.

Publikacije koje sačinjavaju ostalu monografsku građu mogu se posuditi ukoliko postoje 2 primjerka, ali ne vodi se evidencija o tome koliko puta su posuđene za rad u čitaonici ili odnesene na kopiranje. Upravo iz toga razloga, kao i kod zbornika radova nije moguće točno utvrditi koliko se koristi ova vrsta građa. Kao i kod zbornika radova podatak o naslovu koji se najviše koristi potrebno je uvjetno prihvatiti, a naslovi koji su najčešće korišteni na temelju knjižnih kartica su: „Darovi za zbirke: smjernice za knjižnice“ i „ISBD(S) : međunarodni standardni bibliografski opis periodičkih publikacija i nizova publikacija = (International Standard Bibliographic Description for Serials)“ koji su posuđeni 8 puta, dok su „Narodna knjižnica: IFLA-ine“ i „UNESCO-ove smjernice za razvoj službi i usluga“ posuđeni 7 puta.

Analizom serijskih publikacija utvrđeno je da se u zbirci knjižnične i informacijske znanosti nalazi 57 (5%) naslova, od kojih su 14 naslova darovi (Prilog 5.), dok je 43 (4%) naslova knjižnica nabavila kupovinom (Prilog 4). Od 57 naslova tiskanih časopisa koliko se nalazi u zbirci serijskih publikacija 34 (60%) naslova su na engleskom jeziku, 19 (33%) naslova na hrvatskom jeziku i 4 (7%) naslova na njemačkom jeziku. Ovo je zanimljiv podatak jer kod monografskih publikacija najveći broj naslova bio je na hrvatskom jeziku. S obzirom da monografskim publikacijama treba duže vremena da se objave i da se najnovije informacije najčešće objavljuju putem serijskih publikacija može se zaključiti da nastavnici i studenti Odsjeka za informacijske znanosti najnovije trendove prate putem serijskih publikacija.

Analizom je utvrđeno da od 43 naslova časopisa (Prilog 4.) za 13 (30%) naslova knjižnica nakon završetka pretplate u tiskanom obliku omogućava pristup korisnicima do istih preko Centra za online baze podataka, dok za 27 (63%) naslova časopisa knjižnica ne

omogućava pristup preko Centra za online baze podataka. Podatak o 27 (63%) naslova časopisa kojima knjižnica više ne omogućava pristup na prvi pogled može se činiti jako velikim, ali ako se sagleda šira slika i istakne da knjižnica ne može birati koje časopise želi putem Centra za online baze podataka, kao i činjenica da živimo u vrijeme financijske krize i da knjižnice dobivaju sve manje financijskih sredstva dok cijene elektroničkih časopisa rastu pristup do 13 (30%) časopisa je zadovoljavajući ukoliko korisnici u tim časopisima mogu pronaći ono što im je potrebno. Smatra se da bi pristup do većeg broja časopisa svakako bio bolji i omogućio korisnicima pristup do šireg izbora informacija, međutim u današnje vrijeme potrebno je gledati i financijske mogućnosti određene knjižnice. Značajan iskorak u kvaliteti zbirke bila je odluka uprave Fakulteta da se pretplati na bazu podataka Emerald i to dio zbirke koja se odnosi na knjižnične i informacijske znanosti - *Emerald Library and Information Studies*.

3 (7%) naslova časopisa koja su na hrvatskom jeziku nalaze se i u elektroničkom obliku i omogućen je pristup člancima preko Portala znanstvenih časopisa Republike Hrvatske – Hrčaka a to su: „*Informatologia*“, „*Muzeologija*“ i „*Vjesnik bibliotekara Hrvatske*“. Kod „*Vjesnika bibliotekara Hrvatske*“ bez obzira što je omogućen pristup u elektroničkom obliku knjižnica i dalje nabavlja sve brojeve u tiskanom obliku i na taj način nudi mogućnost korisnicima da odluče u kojem formatu žele doći do članaka.

Kod serijskih publikacija popisana su i cijela godišta kako bi se utvrdilo od koliko naslova časopisa knjižnica posjeduje cijela godišta. Nakon što su analizirani podatci utvrđeno je da od 43 naslova časopisa knjižnica posjeduje cijela godišta za 33 (77%) naslova časopisa (Prilog 8.). Ovdje je još jednom potrebno istaknuti da na početku popisivanja časopisa prvo je bilo potrebno sve časopise složiti jer ni jedan naslov nije imao uredno složene sveščiće, osim toga kod nekih naslova časopisi su bili na pogrešnim policama pa ih je trebalo tražiti. Knjižničarke su istaknule da uz sve ostale knjižničarke poslove jednostavno nemaju vremena za slaganje časopisa i da su svjesne problema koji postoji na policama, ali jednostavno ne stignu posvetiti vrijeme slaganju časopisa. Zbog nemogućnosti popisivanja časopisa u stanju u kakvom su zatečeni na policama svi časopisi su skinuti i složeni po brojevima, da bi tek onda bili popisani. Razlog zašto pojedini brojevi nedostaju nije moguće utvrditi, ali pretpostavka je da su se negdje izgubili tijekom godina, da ih knjižnica možda nije ni nabavila, da uopće nisu ni stigli u knjižnicu jer ih nakladnici nisu ni poslali ili su se negdje izgubili u pošti.

Kao što je gore istaknuto knjižnica svojim korisnicima omogućava pristup do elektroničkih časopisa putem Centra za online baze podataka, ali osim toga Knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku ima pretplatu i na Emerald bazu podataka posebno na zbirku knjižničnih i informacijskih znanosti - *Emerald Library and Information Studies* putem koje omogućava pristup do 17 naslova časopisa, kao i pretplatu na bazu podataka Project Muse gdje ima pristup do 2 časopisa iz područja knjižnične i informacijske znanosti. S obzirom da se danas sve najnovije informacije objavljuju putem elektroničkih časopisa jer to je najbrži put kojim se može obavijestiti široka znanstvena zajednica o najnovijim otkrićima, činjenica da Knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku svojim korisnicima nudi pristup do 19 (2%) naslova elektroničkih časopisa (Prilog 6) je pozitivno iznenađujuća jer putem ovih časopisa korisnici mogu doći do najnovijih informacija. Ukoliko se na ovih 19 (2%) časopisa pribroje časopisi kojima ima pristup i preko Centra za online baze podataka Knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku svojim korisnicima nudi sveukupno pristup do 32 (3%) časopisa u elektroničkom obliku na engleskom jeziku. Kod ova 32 časopisa potrebno je pribrojati još 3 časopisa na hrvatskom jeziku kojima knjižnica ima pristup preko Portala znanstvenih časopisa Republike Hrvatske, tako da sveukupan broj elektroničkih časopisa kojima knjižnica osigurava pristup iznosi 35 (3%) naslova. Iz ovih podataka vidi se da knjižnica nastoji omogućiti svojim korisnicima pristup do najnovijih informacija u skladu s njenim mogućnostima i financijskim sredstvima. Smatra se da unutar 35 (3%) naslova elektroničkih časopisa nastavnici i studenti mogu pronaći informacije koje su im potrebne iz njihove struke, ali ovim diplomskim radom nije istraženo koliko su oni zadovoljni naslovima kojima im knjižnica omogućava pristup.

Nakon što je utvrđeno koliko naslova sačinjava zbirku knjižnične i informacijske znanosti u knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku analizirano je koliko ona zadovoljava potrebe studenata na Odsjeku za informacijske znanosti. Analiza je provedena tako da se putem Moodla pristupilo svim kolegijima na preddiplomskom i diplomskom studiju i da su iz kolegija preuzeti popisi literature koji su potom uspoređeni s naslovima koji se nalaze u zbirci. Nakon što su pregledani popisi literature uviđa se da postoje tiskani izvori, Internet izvori i izvori postavljeni na Moodle-u. Na takav način analizirani su podatci i prikazani. Prvo je analizirana literatura na preddiplomskom studiju, prvo obvezni (Prilog 9.), a potom izborni kolegiji (Prilog 10.). Za 8 kolegija nije bilo moguće utvrditi popis literature jer na Moodlu nije bio postavljen izvedbeni program, ni jedinice literature, a ni unutar prezentacije nije bilo moguće pronaći literaturu. Za tih 8 kolegija odlučeno je uzeti popis literature iz zastarjelih

dokumenata „*Studijski program preddiplomskog studija informatologije*“ i „*Studijski program diplomskog studija informatologije*“. (Prilog 11.) Također je analizirana literatura i na diplomskom studiju, također prvo obvezni (Prilog 12.), a potom izborni kolegiji. (Prilog 13.)

Nakon što su zbrojene sve jedinice obvezne i dopunske literature koje se traže za kolegije na preddiplomskom i diplomskom studiju dolazi se do brojke od 894 jedinica literature. Od te 894 jedinice literature knjižnica posjeduje 303 (34%) jedinice, dok ne posjeduje 275 (31%) jedinica literature. 255 (29%) jedinica odnosi se na Internet izvore, dok pristup do 61 (7%) jedinice omogućen je studentima putem Moodla.

Podatak o 275 (31%) jedinica literature koje knjižnica ne posjeduje je značajan, ali također je istraženo koliko knjižnica od naslova obvezne literature posjeduje u 20% primjeraka u odnosu na broj studenata upisanih na određeni kolegij. Istraživanjem se došlo do poražavajuće činjenice da knjižnica posjeduje samo 3 (5%) jedinica obvezne literature u zadovoljavajućem broju primjeraka, dok za preostale 64 (95%) jedinice ima manji broj primjerak. Ovakvi rezultati istraživanja odgovaraju rezultatima istraživanja M. Dragije i Tatjane Aparac-Jelušić koje su istraživale zastupljenost literature na dvanaest fakulteta sveučilišta u Zagrebu i došle do zaključka da je razvidan nedostatak literature na svim fakultetima, jer knjižnice zbog teške financijske situacije ne mogu nabaviti dovoljan broj primjeraka.⁵⁰

Na diplomskom studiju kod kolegija Komparativne studije iz nakladništva i knjižarstva uviđa se kako knjižnica ne posjeduje 18 (72%) od 25 preporučenih jedinica literature. Jedinice literature su na engleskom jeziku i obrađuju teme suvremenog nakladništva i objavljene su poslije 2000 godine. Iz ovog je vidljivo kako knjižnice ne nabavljaju dovoljno literature iz područja knjižarstva i nakladništva i kako bi ubuduće trebala povećati broj jedinica unutar te zbirke.

Cjelokupna dopunska literatura kolegija Upravljanje zaštitom baštine u arhivima, knjižnicama i muzejima je na engleskom jeziku od koje knjižnica posjeduje samo 3 (20%) jedinice dok 12 (80%) jedinica ne posjeduje. Preporuča se da knjižnica uloži dodatna financijska sredstva u nabavu novih jedinica na engleskom jeziku.

⁵⁰ Usp. Dragija Martina; Aparac-Jelušić T. Nav. dj., str. 183.

Istraživanje koje je 2009. godine provedeno u knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku donosi rezultat o 337 naslova s popisa obvezne i dopunske literature od kojih knjižnica ne posjeduje niti jedan primjerak. Odsjek za informacijske znanosti nalazi se na 3. mjestu iza studija Filozofije i Njemačkog jezika i književnosti, a kao razlog tako velikom broju naslova od kojih knjižnica ne posjeduje niti jedan primjerak navodi se opravdanje da se radi o stranim izdanjima.⁵¹ S obzirom da su strana izdanja knjiga jako skupa, a knjižnica nema dovoljno financijskih sredstva, a i sredstva koja ima mora raspodijeliti na ostale Odsjke jasno je zašto je toliko veliki postotak naslova koje knjižnica ne posjeduje za Odsjek za informacijske znanosti. Međutim ukoliko se usporedi broj naslova s popisa obvezne i dopunske literature iz 2009. s brojem naslova iz 2012. godine uviđa se da se broj naslova koje knjižnica ne posjeduje smanjio, što ukazuje činjenicu da je knjižnica svjesna ovog problema i nastoji ga prevladati. Ovaj podatak trebamo uzeti uvjetno jer pretpostavlja se da su nastavnici mijenjali literaturu svake akademske godine kako bi studentima omogućili pristup do najnovijih informacija, ali i knjižnica je sigurno kupila određeni broj novih naslova za zbirku knjižnične i informacijske znanosti.

Ukoliko se odmaknemo od strogo statističkih podataka i pokušamo odgovoriti na pitanje „Zadovoljava li zbirka knjižnične i informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku potrebe studenata Odsjek za informacijske znanosti?“ možemo odgovoriti da to djelomično radi jer 275 (31%) jedinica obvezne i dopunske literature koje knjižnica ne posjeduje odnose se samo na tiskane izvore, međutim ukoliko uzmemo za pretpostavku da jedinice koje se nalaze na Internetu također knjižnica „posjeduje“, kao i jedinice na Moodle-u jer putem računala u knjižnici studentima je omogućen pristup do istih dolazimo do zaključka da zbirka knjižnične i informacijske znanosti zajedno s elektroničkim izvorima zadovoljava potrebe studenata i omogućava im pristup do novih informacija. Ovaj zaključak treba se uvjetno prihvatiti jer izveden je samo na temelju kvantitativnih podataka, a ne iz istraživanja razine zadovoljstva studenata zbirkom knjižnične i informacijske znanosti.

Kod naslova obvezne literature istraženo je od koliko jedinica knjižnica posjeduje 20% primjeraka obvezne literature u odnosu na broj studenata koji su upisani na kolegije. Odsjek za informacijske znanosti upisuje u prosjeku 40 studenata svake akademske godine, međutim kako nemamo točan podatak koliko je upisanih studenata svake godine, računa se da je svake akademske godine upisano 40 ili manje studenata, minimalno 35. Na temelju toga broja

⁵¹ Usp. Plašćak, Bernardica; Petr Balog, Kornelija. Nav. dj., str. 77.

računato je koliko iznosi 20% primjerka obvezne literature i došlo se do brojke od 6 do 8 primjeraka. Prilog 14. prikazuje popis naslova obvezne literature i broj primjeraka svakog naslov. Uvidom u podatke dolazi se do porazne činjenice da knjižnica nema ni jedan naslov u 8 primjeraka. Od ukupno 67 naslova obvezne literature knjižnica ima 30 (44%) jedinica obvezne literature u samo jednom primjerak u knjižnici Filozofskog fakulteta, 17 (25%) jedinica literature imaju 2 primjerka, 6 (9%) jedinica literature imaju 3 primjerka, 6 (9%) jedinica obvezne literature imaju 4 primjerka, dok 5 (7%) jedinice obvezne literature imaju 5 primjeraka u knjižnici. Postoji samo 1 (1%) jedinica literature koja ima 6 primjeraka.

Međutim postoji 2 jedinice literature koje imaju više primjeraka od predviđenih 8, a to su knjiga autorice Kornelije Petr Balog „*Prema kulturi vrednovanja u visokoškolskim knjižnicama autorice*“ od koje knjižnica ima 10 primjeraka i knjiga Tatjane Aparac-Jelušić „*Teorijske osnove knjižnične znanosti*“ od koje knjižnica ima 11 primjeraka. S obzirom da je praksa u knjižnici Filozofskog fakulteta da profesori koji predaju na Fakultetu publikacije koje objave poklanjaju u određenom broju knjižnici pretpostavka je da je profesorica Petr Balog poklonila 10 primjeraka, a s obzirom da se ova publikacija nalazi na popisu obvezne literature na jednom od kolegija koje profesorica predaje zahvaljujući njoj osiguran je dovoljan broj primjeraka za sve studente. Također je pretpostavka da je i profesorica Tatjana Aparac-Jelušić koja je predavala na Odsjeku za informacijske znanosti poklonila knjižnici 11 primjeraka svoje knjige.

Ukoliko se pogledaju ostali naslovi od kojih knjižnica ima od dva do šest primjeraka iako ne zadovoljavaju propisane standarde pretpostavka je da studenti mogu jedan primjerak ipak posuditi ili odnijeti na kopiranje ukoliko postoje dva, međutim zabrinjava činjenica da knjižnica od 30 (44%) jedinica obvezne literature posjeduje samo 1 primjerak jer ti primjerci smiju se koristiti samo u prostoru knjižnice i postavlja se pitanje je li svim studentima omogućen pristup do naslova u trenutku kada su im potrebni?

Analizom zbirke knjižnične i informacijske znanosti željelo se utvrditi i koliko je financijskih sredstava utrošeno za nabavu novih naslova namijenjenih ovoj zbirci u razdoblju od tri godine: 2009., 2010. i 2011. godine kao i usporediti koliko se financijskih sredstava troši za nabavu novih naslova za zbirku Odsjeka za informacijske znanosti u usporedbi sa zbirkama ostalih odsjeka na Filozofskom fakultetu u Osijeku.

Analizom podataka došlo se do rezultata koji govore da je 2009. godine knjižnica za sve Odsjeke kupila 405 (31%) primjeraka, dok su joj 894 (69%) primjerka darovana, kao i

2010. godine kada je knjižnica kupila 276 (25%) primjeraka, a 819 (75%) joj je darovano. 2011. godine knjižnica je kupila 39 (21%) primjeraka, a 145 (79%) joj je darovano. Iz ovih podataka vidljivo je da knjižnica svoje zbirke najvećim djelom popunjava preko darova, dok znatno manje kupovinom novih primjeraka. Autorice Bernardica Plašćak i Kornelija Petr Balog provele su istraživanje 2009. godine kojim su obuhvatile i zbirke knjižnice Filozofskog fakulteta i došle do zaključka da je godišnji prirast građe u knjižnici oko 1000 jedinica, od čega se kupovinom nabavi 400 do 500 primjeraka naslova s popisa obvezne i dopunske literature dok se ostali naslovi pribavljaju darom.⁵² U promatrane tri godine knjižnica je sveukupno kupila 2578 primjeraka nove građe i to 2009. godine u knjižnicu je pribavljeno 1299 (50%) novih primjeraka, a 2010. godine 1095 (43%) primjerka, dok je 2011. pribavljeno samo 184 (7%) primjeraka kupovinom i darom. (Prilog 15.)

Također je 2009. godine knjižnica utrošila najviše financijskih sredstava za nabavu novih naslova, dok je 2010. godine taj broj malo opao, da bi se 2011. godine primijetio značajan pad u odnosu na prethodne dvije godine. S obzirom da nismo razgovarali s voditeljicom knjižnice o razlozima pada utrošenih financijskih sredstava možemo samo nagađati, ali pretpostavka je da svjetska financijska kriza koja je zahvatila cijeli svijet, a time utjecala i na Hrvatsku rezultirala je smanjenjem financijskih sredstava namijenjenih visokom školstvu, a time i smanjenjem financijskih sredstava koje je knjižnica dobila za nabavu novih naslova i primjeraka u 2011. godini.

Za zbirku knjižnične i informacijske znanosti u protekle tri godine utrošeno je 19 403,34 kuna (17%), što je stavlja na 4. mjesto u usporedbi s utrošenim financijskim sredstvima za nabavu novih primjeraka na ostalim odsjecima. Ispred zbirke knjižnične i informacijske znanosti nalazi se zbirka Odsjeka za pedagogiju s 20 630,05 kuna (18%), zbirka Odsjeka za hrvatski jezik i književnost s 23 661,07 kuna (21%), te zbirka Studija psihologije gdje je za nabavu novih naslova potrošeno 27 585,66 kuna (24%).

Odsjeci za povijest, filozofiju, engleski jezik i književnost, te njemački jezik i književnost nalaze se iza Odsjeka za informacijske znanosti po utrošenim financijskim sredstvima. Razlog tome može biti da ti odsjeci već imaju izgrađene i popunjene zbirke te zbog toga trebaju manji broj novih primjeraka jer se prethodnih godina ulagalo više financijskih sredstava za nabavu novih naslova za ove zbirke, a možda i nastavnici s ovih odsjeka nisu dovoljno angažirani i ne pišu knjižnici i ne traže nove naslove. Knjižnica

⁵² Usp. Isto. str. 75. i 76.

najvećim djelom nabavlja naslove koje profesori zatraže, a ukoliko profesori ne traže naslove voditeljica knjižnice ni ne nabavlja nove primjerke za njih. Studij mađarskog jezika i književnosti nedavno je pokrenut i s obzirom na činjenicu da je ovo donekle politički motiviran studij za razvoj bilateralnih odnosa između Hrvatske i Mađarske s kojim se želi pojačati njegovanje mađarskog jezika, kao i zbog malog broja studenata knjižnica uopće ne izdvaja financijska sredstva za nabavu novih naslova, nego se zbirka popunjava isključivo darovima koji dolaze od Mađarskog ureda za kulturu.

Nakon što su analizirani financijski pokazatelji može se zaključiti da je knjižnica radila na izgradnji zbirke knjižnične i informacijske znanosti i izdvajala velika financijska sredstva za nabavu naslova namijenjenih upravo ovoj zbirci. S obzirom da je istraživanje rađeno za samo tri godine, ne može se govoriti koliko je financijskih sredstava utrošeno za zbirku prijašnjih godina. Međutim može se zaključiti da je knjižnica kupovala novije naslove jer 6 (10%) naslova koji su kupljeni objavljeni su prije 2000. godine dok su preostala 54 (90%) naslova objavljena poslije 2000. godine. Na osnovu ovih podataka može se zaključiti da knjižnica nabavlja noviju literaturu, a pretpostavka je da tu literaturu zahtijevaju profesori koji dostavljaju knjižnici popis naslova koji žele da se kupe.

Od naslova koji su kupljeni njih 35 (58%) je na hrvatskom jeziku, dok je 25 (42%) naslova na engleskom jeziku. Prilog 16. svjedoči o tome koliko su knjige iz knjižnične i informacijske znanosti skupe, tako npr. „*Foundations of library and information science*“, autora Richard E, Rubina košta 740,00 kn, „*The turn : integration of information seeking and retrieval in context*“, autora Petera Ingwersena i Kalervo Jaervelin košta 680,00 kn; a „*IFLA library building guidelines: developments & reflections*“ košta 670,00 kn. Ne postoji ni jedna knjiga na engleskom koja je jeftinija od 200,00 kn, dok se cijena knjiga na hrvatskom jeziku kreće od 40,00 kn do 288,00 kn – koliko iznosi najskuplja knjiga autora Milana Pelca „*Pismo - knjiga - slika : uvod u povijest informacijske kulture*“ od koje je knjižnica kupila 3 primjerka koje je platila 864,00 kn.

Na temelju gore prikazanih podataka može se zaključiti da je knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku izdvojila značajna financijska sredstva kako bi izgradila zbirku knjižnične i informacijske znanosti i opremila je naslovima novijeg datuma.

Zadnji korak u vrednovanju zbirke knjižnične i informacijske znanosti je usporedba sa zbirkom knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Ova zbirka odabrana je iz razloga što je studij knjižnične i informacijske znanosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu pokrenut 1977.

godine i od tada se zbirka izgrađuje te se danas smatra najpotpunijom fakultetskom zbirkom u Republici Hrvatskoj.

Na početku je definirana domena unutar koje se nalaze 5 609 naslova. Nakon izračuna broja naslova u domeni moglo se krenuti u izračun postotka pokrivenosti kao i postotka jedinstvenih dokumenata u obje zbirke. Zbirka Filozofskog fakulteta u Zagrebu ima postotak pokrivenosti od 91,51 %, dok zbirka Filozofskog fakulteta u Osijeku ima postotak pokrivenosti od 18,70 %. Iako je očekivano da će postotak naslova u zbirci knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku biti manji, opet smo iznenađeni tako malim postotkom jer zbirka ne sadrži ni 20 % naslova koji spadaju u domenu knjižnične i informacijske znanosti. Razlog tome sigurno je što je zbirka mlađa u odnosu na zbirku knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu i zbog financijskih sredstava jer knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku ima manje financijskih sredstava u odnosu na knjižnicu Filozofskog fakulteta u Zagrebu za nabavu novih naslova.

Postotak jedinstvenih naslova koji se nalaze samo u zbirci knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu iznosi 81,30 %, dok je na početku istraživanja očekivano da će knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu imati sve naslove koje posjeduje i knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku ipak 8,49 % je jedinstvenih naslova u zbirci u Osijeku. Nakon što je pregledano koji su to naslovi utvrđeno je da je to građa na srpskom ili slovenskom jeziku, kao i zastarjela građa za koju se pretpostavlja da ako je nekada i bila u zbirci knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu sada je izlučena.

Postotak zajedničkih naslova u odnosu na cjelokupnu domenu iznosi 10,22 % i može se zaključiti da je to jako mali postotak. Isto tako uspoređeno je koliko primjeraka imaju zajednički naslovi u obje zbirke i došlo se do podatka da od 573 zajednička naslova knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku ima 828 primjeraka, dok knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu ima 1 887 primjeraka. Iz ovih podataka može se zaključiti da knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu ima duplo više primjeraka u odnosu na knjižnicu Filozofskog fakulteta u Osijeku, ali taj podatak ne treba čuditi jer studij u Zagrebu ima i veći broj studenata kojima je potrebno osigurati pristup do literature.

Za zaključiti je da zbirka knjižnične i informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku, vrlo vjerojatno, još dugo vremena neće dostići zbirku knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu jer ta zbirka je izgrađivana znatno dulje i zbog toga ima znatno više naslova, kao i primjeraka, a i stalno pristižu novi naslovi i novi primjerci. Međutim, izuzetno je važna

spoznaja o veličini i raznolikosti te zbirke u odnosu na našu te činjenica da sustav međuknjižnične posudbe u Republici Hrvatskoj izuzetno dobro funkcionira, te da knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku ima jako dobre odnose s knjižnicom Filozofskog fakulteta u Zagrebu i da knjige putem usluge međuknjižnične posudbe stignu do korisnika u Osijeku za dva do tri dana.

3.8. Zaključak istraživanja

Nakon što je završeno istraživanje i analizirani podaci može se zaključiti da se u zbirci knjižnične i informacijske znanosti nalazi se 1049 naslova od kojih su većina stručno-znanstvene knjige njih 707 (67%), 82 (8%) naslova referentne građe, 89 (8%) naslova zbornika radova, 60 (6%) naslova doktorskih disertacija, 4 (0,39%) magistarska rada, 45 (4%) naslova ostalih monografskih publikacija u koje su uključeni dodatci uz časopise, smjernice, izvještaji, standardi, norme, spomenice. Iako se u zbirci nalazi 57 (5%) naslova časopisa analizom je utvrđeno da od 14 naslova knjižnica posjeduje samo 1 ili 2 sveščića tako da su oni stavljeni u darove i zaključeno je da knjižnica ima 43 (4%) naslova časopisa u tiskanom obliku, dok osigurava pristup do 19 (2%) časopisa u elektroničkom obliku (Prilog 6.). Ovi podaci nisu ni dobri ni loši, oni jednostavno svjedoče o broju naslova u zbirci knjižnične i informacijske znanosti. Iz ovih podataka može se zaključiti da knjižnica nabavlja različite vrste literature kako bi svojim korisnicima omogućila pristup do novih informacija.

Osim broja naslova pobrojano je i koliko primjeraka posjeduje zbirka knjižnične i informacijske znanosti. 707 (72%) naslova stručno znanstvenih knjiga nalaze se u 1008 (74%) primjeraka. 82 (8%) naslova iz referentne zbirke imaju 91 (7%) primjerak. Knjižnica posjeduje 89 (8%) naslova zbornika radova u 124 (9%) primjerka. U zbirci knjižnične i informacijske znanosti nalazi se 60 (6%) naslova doktorskih disertaciju koje se nalaze u 60 (5%) primjeraka, kao i magistarski radovi od kojih knjižnica posjeduje 4 (0,41%) naslova u 4 (0,29%) primjerka. Od ostale monografske građe u koju su uključeni dodatci uz časopise u obliku monografija; smjernice, izvještaji, standardi/norme i spomenice knjižnica posjeduje 45 (4%) naslova u 74 (5%) primjerka.

Analizom jezika kojima su napisane publikacije u zbirci knjižnične i informacijske znanosti došlo se do podatak da su najzastupljeniji jezici hrvatski i engleski. Hrvatski je zastupljen s 614 (59%) naslova, dok su na engleskom 294 (28%) naslova. Također su

istražena i mjesta objavljivanja naslova u zbirci i došlo se do podatka da je najveći broj naslova objavljen u Hrvatskoj, njih 615 (59%), potom u Velikoj Britaniji u kojoj je objavljeno 117 (11%) i Sjedinjenim Američkim Državama iz kojih dolazi 111 (11%) naslov. Iz ovih podataka može se zaključiti da u zbirci prevladava literatura napisana hrvatskim jezikom iako je velikim dijelom zastupljena literatura na engleskom jeziku koja je najvećim djelom potrebna studentima na diplomskom studiju.

Podatak da se u zbirci knjižnične i informacijske znanosti nalaze naslovi novijeg datuma objavljeni od 2000. godine do danas ne čudi s obzirom da se područje informacijskih znanosti razvija i donosi nove trendove, a studenti ukoliko žele znati najnovije informacije trebaju čitati naslove novijeg datuma.

Analizom se željelo utvrditi i koliko se naslovi koji se nalaze u zbirci posuđuju. Nakon što su analizirani prikupljeni podatci došlo se do podataka da od 987 naslova monografskih publikacija 423 (43%) naslova su posuđena barem jednom, dok 564 (57%) naslova nisu nikada posuđena. Ovaj podatak o broju neposuđenih naslova treba uvjetno prihvatiti jer ako knjiga nije posuđena, to ne znači da nikada nije bila korištena. Naime, praksa Knjižnice Filozofskog fakulteta u Osijeku je da građu korištenu u prostorima knjižnice i čitaonice nigdje ne bilježi. Zbog toga je jedini dokaz o korištenju građe podatak o posudbi preuzet s knjižne kartice uložene unutar knjige, ali on nije dovoljno pouzdan i ne govori nam o tome koliki je postotak zbirke doista u uporabi jer građa poput referente, doktorski i magistarski radovi i rijetka građa nikada ne smiju van iz knjižnice. Osim toga zbornici radova često se iznose iz knjižnice na kopiranje određenih članka i to se ne bilježi nigdje. Na osnovu tih podataka dalo bi se zaključiti da se zbornici radova ne koriste, međutim oni su često u uporabi. Iako se analizom došlo do podatka o 423 (43%) naslova koja su posuđena, ipak smatra se da to nije u potpunosti točan rezultat jer i drugi naslovi se koriste iako o tome ne postoje pisani tragovi.

Nakon analize monografskih publikacija, zasebno su analizirane serijske publikacije jer kod njih su primjenjivani drugi kriteriji analize koji se nisu mogli primijeniti na monografske publikacije.

Analizom serijskih publikacija utvrđeno je da se u zbirci knjižnične i informacijske znanosti nalazi 57 naslova, od kojih su 14 naslova darovi (Prilog 5.), dok je 43 (4%) naslova knjižnica nabavila kupovinom (Prilog 4).

Kod serijskih publikacija popisana su i cijela godišta kako bi se utvrdilo od koliko naslova časopisa knjižnica posjeduje cijela godišta. Nakon što su analizirani podatci utvrđeno je da od 43 naslova časopisa knjižnica posjeduje cijela godišta za 33 (77%) naslova časopisa (Prilog 8.).

Osim tiskanih časopisa knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku osigurava svojim korisnicima pristup do elektroničkih časopisa i to putem Centra za online baze podataka kao i vlastitom pretplatom na Emerald bazu podataka posebno dio koji se odnosi na knjižnične i informacijske znanosti - *Emerald Library and Information Studies* putem koje omogućava pristup do 17 naslova časopisa, kao i pretplatu na bazu podataka Project Muse gdje ima pristup do 2 časopisa iz područja knjižnične i informacijske znanosti. Može se zaključiti da knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku svojim korisnicima nudi pristup do 19 (2%) naslova elektroničkih časopisa (Prilog 6). S obzirom da su pretplate na baze podataka skupe iz ovoga je vidljivo da knjižnica svojim korisnicima želi omogućiti pristup do najnovijih informacija putem elektroničkih časopisa umjesto kupovinom tiskanih jedinica građe.

U drugom djelu diplomskog rada, nakon analize monografskih i serijskih publikacija željelo se utvrditi koliko jedinica literature koje se nalaze na popisu obvezne i dopunske literature zbirka knjižnične i informacijske znanosti posjeduje. Na preddiplomskom studiju profesori navode 562 jedinice literature za sve obvezne i izborne kolegije. Od tih 562 jedinice, knjižnica posjeduje 209 jedinica, ne posjeduje 172 jedinica, Internet izvori su 166 jedinica, dok se na Moodle-u nalazi 15 jedinica. Na diplomskom studiju profesori navode 332 jedinice literature, od kojih knjižnica posjeduje 94 jedinice, ne posjeduje 103 jedinice, 89 jedinica su Internet izvori, a 46 jedinica nalazi se na Moodle-u. Nakon što su zbrojene sve jedinice obvezne i dopunske literature koje se traže za kolegije na preddiplomskom i diplomskom studiju dolazi se do brojke od 894 jedinice. Od tih 894 jedinice literature knjižnica posjeduje 303 (34%) jedinicu, dok ne posjeduje 275 (31%) jedinica literature. 255 (29%) jedinica odnosi se na Internet izvore, dok pristup do 61 (7%) jedinice omogućen je studentima putem Moodla. Postotak od 275 (31%) jedinica odnosi se na tiskanu građu i na prvi pogled može se učiniti velikim, međutim knjižnica uz pomoć međuknjižnične posudbe nastoji svojim korisnicima nabaviti potrebne naslove iz knjižnica u Hrvatskoj ili inozemstvu uz odgovarajuću naknadu. Istraživanjem se došlo do podatka da knjižnica posjeduje samo 3 (5%) jedinica obvezne literature u zadovoljavajućem broju primjeraka, dok za preostale 64 (95%) jedinice ima manji broj primjerak. Analizom broja primjeraka pojedinih naslova utvrđeno je da knjižnica nema dovoljan broj primjeraka u odnosu na broj studenata, međutim

kako se sva građa osim stručno-znanstvenih knjiga smije koristiti samo u prostorima knjižnice, smatra se da svi studenti mogu doći do potrebne literature.

Analizom zbirke knjižnične i informacijske znanosti željelo se utvrditi i koliko je financijskih sredstava utrošeno za nabavu novih naslova namijenjenih ovoj zbirci u razdoblju od tri godine: 2009., 2010. i 2011. godine kao i usporediti koliko se financijskih sredstava troši za nabavu novih naslova za zbirku Odsjeka za informacijske znanosti u usporedbi sa zbirkama ostalih odsjeka na Filozofskom fakultetu u Osijeku. Za zbirku knjižnične i informacijske znanosti u protekle tri godine utrošeno je 19 403,34 kuna (17%), što je stavljeno na 4. mjesto u usporedbi s utrošenim financijskim sredstvima za nabavu novih primjeraka na ostalim odsjecima. Od naslova koji su kupljeni njih 35 (58%) je na hrvatskom jeziku, dok je 25 (42%) naslova na engleskom jeziku. Ovaj podatak svjedoči da se u protekle tri godine radilo na izgradnji zbirke i da su značajna financijska sredstva odlazila za nabavu naslova iz područja knjižnične i informacijske znanosti.

U zadnjem dijelu diplomskog rada zbirka knjižnične i informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku, uspoređena je sa zbirkom Filozofskog fakulteta u Zagrebu s ciljem utvrđivanja postotak jedinstvenih naslova, zajedničkih naslova i pokrivenosti literaturom obje zbirke. Analizom se došlo do podatka da zbirka knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu ima postotak pokrivenosti od 91,51%, dok zbirka Filozofskog fakulteta u Osijeku ima postotak pokrivenosti od 18,70%. Postotak jedinstvenih naslova koji se nalaze samo u zbirci knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu iznosi 81,30 %, dok knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku ima 8,49% jedinstvenih naslova u zbirci, međutim nakon što su proučeni ti naslovi utvrđeno je da su oni uglavnom zastarjeli.

Postotak zajedničkih naslova u odnosu na cjelokupnu domenu iznosi 10,22 % i može se zaključiti da je to jako mali postotak. Isto tako uspoređeno je koliko primjeraka imaju zajednički naslovi u obje zbirke i došlo se do podatka da od 573 zajednička naslova knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku ima 828 primjeraka, dok knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu ima 1 887 primjeraka. Iz ovih podataka može se zaključiti da knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu ima duplo više primjeraka u odnosu na knjižnicu Filozofskog fakulteta u Osijeku, ali taj podatak ne treba čuditi jer studij u Zagrebu ima i veći broj studenata za koje je potrebno osigurati veći broj primjeraka.

Nakon što su analizirani i prikazani svi podatci može se zaključiti da zbirka knjižnične i informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku ima različite vrste naslove koje nudi

svojim korisnicima i u tiskanom i u elektroničkom formatu, da u zbirci prevladavaju naslovi objavljeni od 2000. godine do danas, da je većina njih na hrvatskom jeziku, iako postoji značajan broj naslova i na engleskom jeziku. Također u zbirci se nalaze i serijske publikacije u tiskanom, kao i u elektroničkom obliku. Za nabavu novih naslova i izgradnju zbirke u protekle tri godine uložena su značajna financijska sredstva, međutim zbirka u usporedbi sa zbirkom knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu i dalje značajno zaostaje kako po broju naslova, tako i po broju primjeraka. Analizom je utvrđeno da knjižnica posjeduje 303 (34%) jedinicu tiskane preporučene literature s popis obvezne i dopunske literature na preddiplomskim i diplomskim kolegijima, dok 275 (31%) jedinica ne posjeduje.

Ovo su samo kvantitativni pokazatelji tako da nije moguće zaključiti koliko zbirka knjižnične i informacijske znanosti zadovoljava potrebe svojih korisnika s Odsjeka za informacijske znanosti bez razgovora sa studentima putem kojeg bi oni mogli iskazati svoju razinu zadovoljstva odnosno nezadovoljstva.

4. Zaključak

Cilj ovoga diplomskog rada bio je vrednovanje zbirke knjižnične i informacijske znanosti. Ovim radom željelo se utvrditi zadovoljava li zbirka potrebe svojih korisnika, a pri tome je analizirano koliko se naslova i primjeraka nalazi u zbirci, kakve se sve publikacije nalaze u zbirci i ima li zbirka pristup elektroničkim časopisa, ako da kojima? Osim utvrđivanja obima zbirke, željelo se istražiti koliko ona zadovoljava potrebe studenata s Odsjeka za informacijske znanosti kojima je i namijenjena, koliko je financijskih sredstva utrošeno za izgradnju zbirke i gdje se zbirka Filozofskog fakulteta u Osijeku nalazi u usporedbi sa zbirkom Filozofskog fakulteta u Zagrebu koja se smatra najizgrađenijom fakultetskom zbirkom u Republici Hrvatskoj.

Podatci o gore postavljenim pitanjima predstavljeni su gore u poglavlju Rezultati istraživanja, a u zaključku ćemo na temelju rezultata do kojih se došlo istraživanjem potvrditi ili opovrgnuti hipoteze koje su definirane na početku rada.

Hipoteza broj 1. U zbirci knjižnične i informacijske znanosti prevladava zastarjela literatura.

Ova hipoteza nije potvrđena jer analizom godina izdanja utvrđeno je da su u zbirci najzastupljeniji naslovi novijeg datuma objavljeni od 2000. godine do danas. (Prilog 3.). S obzirom da se područje informacijskih znanosti stalno razvija studentima je potrebno omogućiti pristup do najnovijih informacija, što se knjižnica trudi i učiniti.

Hipoteza broj 2. Zbirka knjižnične i informacijske znanosti ne zadovoljava potrebe studenata na Odsjeku za informacijske znanosti.

Nakon što su zbrojene sve jedinice obvezne i dopunske literature koje su preporučene za kolegije na preddiplomskom i diplomskom studiju dolazi se do brojke od 894 jedinica literature. Od te 894 jedinice literature knjižnica posjeduje 303 (34%) jedinice, dok ne

posjeduje 275 (31%) jedinica literature. 255 (29%) jedinica odnosi se na Internet izvore, dok pristup do 61 (7%) jedinice omogućen je studentima putem Moodla.

Na temelju ovih kvantitativnih pokazatelja moglo bi se zaključiti da knjižnica zadovoljava potrebe studenata na Odsjeku za informacijske znanosti jer je veći postotak jedinica literature koje posjeduje, nego onih koje ne posjeduje. S obzirom da nije provedena anketa među studentima ne može se zaključiti koliko zbirka zadovoljava potrebe svojih korisnika. Međutim istraženo je od koliko naslova obvezne literature knjižnica ima dovoljan broj primjeraka za sve studente tj. 8 primjeraka određenog naslova. Istraživanjem se došlo do poražavajuće činjenice da knjižnica posjeduje samo 3 (5%) jedinica obvezne literature u zadovoljavajućem broju primjeraka, dok za preostale 64 (95%) jedinice ima manji broj primjerak. Ova hipoteza je djelomično potvrđena jer iako knjižnica posjeduje velik broj naslova koji su potrebni studentima na obveznim i izbornim kolegijima, ne posjeduje dovoljan broj primjeraka što rezultira time da studenti ne mogu doći do literature koja im je potrebna.

Hipoteza broj 3. Knjižnica ulaže manje financijskih sredstava za nabavu novih naslova za zbirku knjižnične i informacijske znanosti u usporedbi sa zbirkama ostalih odsjeka na Filozofskom fakultetu u Osijeku.

Ova hipoteza nije potvrđena jer analizom se došlo do podatka da je za zbirku knjižnične i informacijske znanosti u protekle tri godine: 2009., 2010., 2011. godine utrošeno 19 403,34 kuna (17%), što je stavlja na 4. mjesto u usporedbi s utrošenim financijskim sredstvima za nabavu novih primjeraka na ostalim odsjecima. Ispred zbirke knjižnične i informacijske znanosti nalazi se zbirka Odsjeka za pedagogiju s 20 630,05 kuna (18%), zbirka Odsjeka za hrvatski jezik i književnost s 23 661,07 kuna (21%), te zbirka Studija psihologije gdje je za nabavu novih naslova potrošeno 27 585,66 kuna (24%). Daleko manje financijskih sredstva u odnosu na zbirku Odsjeka za informacijske znanosti utrošeno je za nabavu novih naslova za zbirke Odsjeka za povijest, Odsjeka za filozofiju, Odsjeka za engleski jezik i književnost, Odsjeka za njemački jezik i književnost, te Studij za mađarski jezik i književnost.

Hipoteza broj 4. Zbirka knjižnične i informacijske znanosti na Filozofskom fakultetu u Osijeku ima znatno manje građe u usporedbi sa zbirkom knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Ova hipoteza je potvrđena jer analizom se došlo do podatka da zbirka knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu ima postotak pokrivenosti od 91,51%, dok zbirka Filozofskog fakulteta u Osijeku ima postotak pokrivenosti od 18,70%. Postotak jedinstvenih naslova koji se nalaze samo u zbirci knjižnice Filozofskog fakulteta u Zagrebu iznosi 81,30%, dok knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku ima 8,49% jedinstvenih naslova u zbirci koji su nažalost neupotrebljivi zbog zastarjelosti. Postotak zajedničkih naslova u odnosu na cjelokupnu domenu iznosi 10,22 % i može se zaključiti da je to jako mali postotak. Isto tako uspoređeno je koliko primjeraka imaju zajednički naslovi u obje zbirke i došlo se do podatka da od 573 zajednička naslova knjižnica Filozofskog fakulteta u Osijeku ima 828 primjeraka, dok knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu ima 1 887 primjeraka.

U ovom diplomskom radu vrednovana je zbirka knjižnične i informacijske znanosti u knjižnici Filozofskog fakulteta u Osijeku. Cilj vrednovanja bio je utvrditi obim zbirke, financijske pokazatelje, usporediti je s drugom zbirkom i istražiti koliko naslova posjeduje koji se nalaze na popisima literature kolegija na preddiplomskom i diplomskom studiju. Analiza je rađena samo na temelju kvantitativnih pokazatelja s obzirom na njihov obim, međutim potrebno je naglasiti da se do zaključka o stvarnoj vrijednosti određene zbirke može doći kombinacijom kvantitativnih i kvalitativnih pokazatelje. Preporuka je da u budućnost netko napravi kvalitativno istraživanje koje bi se potom moglo spojiti s ovim kako bi se dobila cjelokupna slika o zbirci knjižnične i informacije znanosti. Međutim i podatci koji se nalaze u ovom radu svakako mogu knjižničarima dati smjernice o tome kolika je zbirka knjižnične i informacijske znanosti kao i koje su njezine jake i slabe strane.

5. Literatura

1. Agee, Jim. Collection evaluation: a foundation for collection development. // Collection Building 24, 3(2005.), str. 92-95. URL: <http://www.emeraldinsight.com> (2012-06-10)
2. Biblarz, D. et. al. Guidelines for a collection development policy using the conspectus model. URL: <http://archive.ifla.org/VII/s14/nd1/gcdp-e.pdf> (2012-01-10)
3. Borin, Jacqueline; Yi, Hua. Assessing an academic library collection through capacity and usage indicators: testing a multi-dimensional model. // Collection Building 30, 3(2011.), str. 120-125. URL: <http://www.emeraldinsight.com> (2012-06-10)
4. Borin, Jacqueline; Yi, Hua. Indicators for collection evaluation: a new dimensional framework. // Collection Building 27, 4(2008.), str. 136-143. URL: <http://www.emeraldinsight.com> (2012-06-10)
5. Carrigan, Dennis P. Collection development-evaluation. // [The Journal of Academic Librarianship](#) 22, 4(1996), str. 273-278. URL: <http://web.ebscohost.com> (2012-06-10)
6. Clayton, P.; Gorman, G.E. Collection evaluation and review. // Managing information resources in libraries: collection mangement in theory and practice. / Clayton, P.; Gorman, G.E. London: Library Association Publishing, 2001.
7. Dickenson, Don. How academic libraries help faculty tech and students learn: the 2005. colorado academic library impact study. Denver, Library Research Service, 2006. str. 1. URL: www.lrs.org/documents/academic/ALIS_final.pdf (2012-08-02)

8. Dragija Martina; Aparac-Jelušić T. Pristup i metodologija istraživanja o kvaliteti zbirki u knjižnicama visokih učilišta. // Glasnik Društva bibliotekara Split, 7(2000 [i.e.2001]), str. 162-188.
9. Dragija Ivanović, Martina. Darovi za zbirke : smjernice za knjižnice. Upute za izradbu smjernica za izgradnju knjižnične zbirke primjenom modela Conspectus : načela i smjernice za postupanje. Model nacionalnog pravilnika za međuknjižničnu posudbu. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 54, 3(2011.). str. 168.
10. Dugan, R. E.; Hernon, P. Outcomes assessment : not synonymous with inputs and outputs. // Journal of Academic Librarianship 28, 6(2002), str. 376-380.
11. Evans, G. E.; Saponaro, M. Z. Evaluation. // Developing Library and Information Center Collections. 5th ed. Westport ; London : Libraries Unlimited, 2005.
12. Gorman G.E. i Miller, Ruth H. Collection evaluation: new measures for a new environment. // Advances in Librarianship / Lynden, Frederick C. Emerald Group Publishing, 2001. URL: <http://www.emeraldinsight.com> (2012-06-10)
13. Hart, Genevien; Kleinveldt, Lynn. The role of an academic library in research: researchers' perspectives at a south african university of technology. // South African Journal of Library & Information Science 77, 1(2011.), str. 37-50. URL: <http://web.ebscohost.com> (2012-06-10)
14. Janušić, Martina. Vrednovanje knjižničnog fonda: citatna analiza: diplomski rad. Osijek, 2011.
15. Latimer, Karen. Collections to connections: changing spaces and new challenges in academic library buildings. // Library Trends 60, 1(2011), str. 112. URL: <http://muse.jhu.edu/> (2012-25-06)
16. Majstorović, Zagorka. Razvoj Zbirki u sveučilišnom knjižnom sustavu primjenom Conspectus modela : doktorska disertacija. Zagreb : Z. Majstorović, 2009.
17. Markulin, Helena; Petrak, Jelka; Šember, Marijan. Internet i studenti Medicinskog fakulteta. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 43 4(2000), str. 179-184.
18. Markulin, Helena; Šember, Marijan; Petrak, Jelka. Medicinske knjižnice na putu prema promjenama. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 45 3-4(2002), str. 51-57. Munro, Bruce;

- Philips, Peter. A collection of importance: the role of selection in academic libraries. // Australian Academic and Research Libraries 39, 3(2008.), str. 149-170. URL: <http://web.ebscohost.com> (2012-06-10)
19. Nisonger, Thomas E. Collection evaluation in academic libraries: a literature guide and annotated bibliography. // Englewood, Colorado: Libraries Unlimited, 1992.
20. Oakleaf, Megan. Value of academic libraries: a comprehensive research review and report. Chicago, Association of College and Research Libraries, 2010. str. 28. URL: http://www.ala.org/acrl/files/issues/value/val_report.pdf (2012-08-02)
21. Osburn. Charles B. Collection evaluation: a reconsideration. // Advances in Library Administration and Organization / Garten, Edward D.; Williams, Delmus E. ; Nyce, James M. Emerald Group Publishing, 2005. URL: <http://www.emeraldinsight.com> (2012-06-10)
22. Perry, Susan L.; Weber, David. C. Evaluating academic library quality today. // Advances in librarianship 25(2001), str. 97-131.. URL: <http://www.emeraldinsight.com> (2012-06-10)
23. Petr, Kornelija. Kvalitativni pokazatelji uspješnosti akademskih knjižnica. Zagreb, Kornelija Petr, 2004.
24. Petrak, Jelka. Izobrazba studenata za djelotvorne korisnike informacija - iskustva Središnje medicinske knjižnice Medicinskog fakulteta u Zagrebu. // Vjesnik bibliotekara hrvatske. 41, 1-4(1998), str. 15-20.
25. Plašćak, Bernardica; Petr Balog, Kornelija. Per aspera ad astra: trnovit put jedne fakultetske knjižnice prema kvaliteti. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 54, ½(2011), str. 67-92.
26. Pravilniku o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja. str.3. URL: http://www.hrstud.unizg.hr/dokumenti/public/akti/Pravilnik_sadrzaj_dopusnice_uvjeti_izdavanja%20dopusnice.pdf (2012-08-30)
27. Tadić, Katica. Rad u knjižnici. Opatija : Naklada Benja, 1994.

28. Salatić, Blanka. Fakultetska knjižnica – dobar primjer iz prakse. // Glasnik društva knjižničara Slavonije i Baranje. 11-12, 1-2(2007-2008.). str. 131-136.
29. Snow, Richard. Wasted words: the written collection development policy and the academic library. // The Journal of Academic Librarianship 22, 3(1996), str. 191-194.
URL: <http://web.ebscohost.com> (2012-06-10)
30. Standards for university libraries: evaluation of performance. / ACRL University Libraries Section's, University Library Standards Review Committee, 1989. Str. 5.
URL:
http://pruebas.cuaed.unam.mx/crp_ocu/puel/cursos/bibliotecas/materiales/standards_univ_lib.pdf (2012-08-02)
31. Standardi za visokoškolske knjižnice u Republici Hrvatskoj. Zagreb, 1990. str. 1. URL:
http://www.fer.unizg.hr/download/repository/Standardi_za_visoko%C5%A1kolske_knji%C5%BEnice_u_RH_iz_1990.pdf (2012-08-02)
32. Wallace, Danny P.; Van Fleet, Connie. Library evaluation: a casebook and can-do guide. Englewood, Colorado: Libraries Unlimited, 2001. str. 119.

6. Popis priloga

Prilog 1. Raspored zbirke knjižničnih i informacijskih znanosti prema UDK oznakama s brojem naslova unutar svake UDK oznake

Prilog 2 . Naslovi publikacija iz drugih UDK skupina

Prilog 3. Godine izdanja i broj naslova objavljenih unutar svake

Prilog 4. Popis časopisa u zbirci knjižnične i informacijske znanosti

Prilog 5. Popis naslova darovanih časopisa

Prilog 6. Popis naslova elektroničkih časopisa

Prilog 7. Godine početka i kraja pretplate na časopise u zbirci knjižničnih i informacijskih znanosti

Prilog 8. Cijela godišta časopisa u zbirci knjižničnih i informacijskih znanosti

Prilog 9. Obvezni kolegiji na preddiplomskom studiju informacijskih znanosti i literatura

Prilog 10. Izborni kolegiji na preddiplomskom studiju informacijskih znanosti i literatura

Prilog 11. Popis literature preuzet iz dokumenta „*Studijski program preddiplomskog studija informatologije*“ i „*Studijski program preddiplomskog studija informatologije*“

Prilog 12. Obvezni kolegiji na diplomskom studiju informacijskih znanosti i literatura

Prilog 13. Izborni kolegiji na diplomskom studiju informacijskih znanosti i literatura

Prilog 14. Popis jedinica obvezne literature i postotak istih

Prilog 15. Kupljene i darovane knjige na odsjecima Filozofskog fakulteta u Osijeku

Prilog 16. Popis naslova, primjeraka i cijena istih kupljenih za zbirku knjižnične i informacijske znanosti u 2009., 2010., i 2011. godini

Prilog 1. Raspored zbirke knjižničnih i informacijskih znanosti prema UDK oznakama s brojem naslova unutar svake UDK oznake

UDK oznaka	Naziv	Broj naslova knjiga
00	Temeljna znanja i kulture	1
001	Znanost i znanje općenito	22
001.3	Značenje znanosti	3
001.5	Znanstvene teorije	2
001.8	Metodologija. Opće studije metode. Analiza i sinteza	32
001.89	Organizacija znanosti i znanstvenog rada	5
001.9	Diseminacija znanja i pseudo-znanje	5
001.92	Diseminacija činjeničnog znanja	3
001.94	Pseudo znanje	2
002	Dokumentacija. Knjige. Pisma. Autorstvo	16
002.2	Cjelokupna literarna produkcija	4
002.6	Dokumentacijski centri	2
003	Sustavi pisanja i pisma	7
003.3	Pisma	1
003.34	Europska alfabetska pisma	6
003.6	Ostale vrste grafičkog prikazivanja misli	1
004.	Računalne znanosti i tehnologija	66
004.03	Vrste i karakteristike sustava	1
004.056	Zaštita od neodobrenog pristupa	1
004.08	Mediji za pohranu podataka	1
004.2	Arhitektura računala	4
004.3	Računalni hardware	5
004.38	Računala. Vrste računala	9
004.42	Računalno programiranje	21
004.43	Programski jezici	28
004.45	Sistemske software	6
004.5	Interakcija čovjek-računalo	4
004.65	Sustavi upravljanja datobazama	5
005	Proučavanje organizacije	1
006	Normizacija težina, mjera i mjerenja vremena	3
006.91	Metrički sustavi	1
006.92	Određivanje i normizacija vremena	1
007	Aktivnosti i organizacija. Informacija. Komunikacija i teorija upravljanja općenito	78
007.5	Automatski sustavi	4
008	Civilizacija. Kultura. Napredak	16
01	Bibliografije	2
011	Opće bibliografije	14
012	Bibliografije autora	1
013	Skupne bibliografije	2
015	Nacionalne bibliografije. Lokalne i regionalne bibliografije.	26
016	Stručne bibliografije	10
017	Katalozi općenito	1
019	Rječnički katalozi	1
02	Knjižničarstvo	102
021	Funkcija, vrijednosti, korisnost, stvaranje i razvoj knjižnica	13
022	Knjižnični prostor, zgrade, oprema	3
023	Knjižnična uprava. Osoblje.	7
024	Odnosi s javnošću. Pravila za korištenje knjižnice	5
025	Knjižnični odjeli	23
025.2	Odjel nabave	5
025.3	Katalogizacija. Katalogizacijske tehnike	45
025.4	Klasifikacija i indeksiranje	8
025.43	Popisi kontroliranih termina	2

025.44	Klasifikacija s uglavnom abecednim oznakama	3
025.45	Decimalne klasifikacije	6
025.5	Referentna djelatnost	20
025.8	Rukovanje knjigama, smještaj knjiga na police	17
026	Specijalne knjižnice	15
027	Opće knjižnice	20
027.3	Javne knjižnice s upisnikom	6
027.5	Knjižnice javne uprave	5
027.6	Knjižnice za specijalne skupine korisnika	4
027.7	Visokoškolske knjižnice	13
027.8	Školske knjižnice	19
028	Čitanje. Čitalačke navike. Umijeće čitanja	6
030	Opća referentna djela	6
050	Godišnjaci	4
06.05	Djelatnosti organizacije	1
061	Organizacija i druge vrste suradnje	2
061.1	Vladine organizacije i suradnja	3
061.2	Nevladine organizacije i suradnje	6
069	Muzeji. Stalne izložbe	29
069.1	Cilj, svrha, korisnost muzeja	1
069.5	Zbirke. Ekspoziti	2
070	Novinarstvo	11
070.1	Opseg, teorija, značenje tiska	5
08	Skupna djela	2
091	Rukopisi	23
098.1	Zabranjene knjige	4
1	Filozofija	1
159.953	Memorija pamćenje, učenje	1
167	Znanstveno ispitivanje	1
168	Znanstvena metoda	1
2	Religija. Teologija	1
299	Ostale religije	1
3	Društvene znanosti	1
303	Metode društvenih znanosti	4
316.6	Socijalna psihologija	1
316.7	Sociologija kulture	1
330	Ekonomija općenito	1
343	Krivično pravo. Krivična djela	1
347	Građansko pravo	2
351	Pojedine djelatnosti javne uprave	1
364	Socijalni problemi koji traže socijalnu pomoć	1
37	Odgoj, nastava, učenje	1
37.014	Obrazovna politika, obavezno obrazovanje	1
371.3	Nastavne metode i postupci	2
372.8	Pojedini predmeti	5
39	Etnologija, etnografija	1
5	Matematika	2
53	Fizika	1
614.84	Zaštita od požara	1
621	Strojarstvo, elektrotehnika	1
624	Civilno i građansko inženjerstvo općenito	1
65	Upravljanje i organizacije u industriji, trgovini i komunikaciji	4
655	Grafička industrija, tisak, izdavaštvo, trgovina knjigama	3
658	Poslovno upravljanje (menadžment)	2
659.3	Masovne komunikacije	1
681	Precizni mehanizmi instrumenti	24
778	Specijalna primjena fotografije i fotografske tehnike	1
78	Glazba	1
80	Opća pitanja lingvistike	3
811	Jezici	2
908	Studije područja. Studije lokaliteta	2
930.25	Arhivistika	14

Prilog 2 . Naslovi publikacija iz drugih UDK skupina

Red ni broj	Autor	Naslov	Ime i prezime urednika	UDK oznaka
1.	Poincare, Jules Henri	Znanost i hipoteza		1::001 * 167/168
2.	Kuhlthau, Carol C.; Maniotes, Leslie K.; Kaspari, Ann K.	Guided inquiry : learning in the 21st century		159.953.5=20 * 371.39=20 * 025=20 * 681.3=20
3.		Frontiers of scientific vizualization	Clifford A. Pickover and Stuart K. Tewksbury	167/168=20 * 501=20
4.	Zaječaranović, Gligorije	Osnovi metodologije nauke		168 * 001.8
5.	Srakić, Marin	Bibliografija knjiga, brošura i muzikalija svećenika đakovačke i srijemske biskupije : (1527-1981)		2:013(497.13 Đakovo)"1527/1981" * 013(497.13 Đakovo)"1527/1981":2
6.		Religioznost u pretpovijesti	F. Facchini...[et al.]	299.991
7.	Štefanić, Vjekoslav	Glagoljski rukopisi otoka Krka		3
8.	Halmi, Aleksandar	Strategije kvalitativnih istraživanja u primijenjenim društvenim znanostima		303 * 001.8
9.	Halmi, Aleksandar	Temelji kvantitativne analize u društvenim znanostima : kvantitativni pristup u socijalnome radu		303.023(075.8) * 303.71(075.8)
10.		Kvalitativni pristup u društvenim znanostima	Nivex Koller-Trbović i Antonija Žižak	303.022(082) * 001.8
11.	Lauc, Ante	Metodologija društvenih znanosti		303:316 * 001.8
12.	Connerton, Paul	Kako se društva sjećaju		316.6:159.953 * 316
13.	Plenković, Mario	Suvremena radiotelevizijska retorika : teorijska i empirijska analiza		316.77
14.	Pulić, Ante	Informacijsko društvo i ekonomija		330.341 * 316.16/.17
15.	Petz, Boris	Metodologija istraživanja sigurnosnih pojava : skripta		343 * 001.8
16.	Stipčević, Aleksandar	Kako izbjeći cenzora		351.751.5

17.	Mowat, Mary	Legal liability for information provision		347=20 * 025=20
18.	Radičević, Vesna	Pravo javne posudbe u knjižnicama u Hrvatskoj : doktorska disertacija		347.78:027.5(497.5)(043.3) * 027.5:347.78](497.5)(043.3)
19.	Halmi, Aleksandar	Metodologija istraživanja u socijalnom radu : prilozi za studij metodologije socijalnog rada		364.01(075.8) * 001.8
20.		Prema društvu koje uči : poučavanje i učenje : (Bijeli dokument o obrazovanju)		37.014
21.	Rapo, Vesna	Pariška soba : hrvatski školski muzej : uspjesi hrvatskoga školstva na izložbama druge polovice 19. stoljeća = The Paris Room : croatian school museum : achievements of Croatian Education at Exhibitions of the Second Half of 19 th Century		37:069
22.	Čičin-Sain, Marina	Kompjuterska početnica : priručnik za nastavnike u osnovnim i srednjim školama : (za internu upotrebu)		371.3:004
23.	Neill, Sean	Neverbalna komunikacija u razredu		371.3
24.	Budin, Leo	Informatika 2 : udžbenik za 2. razred prirodoslovno- matematičke gimnazije		372.800(075.3) * 004
25.	Grundler, Darko	Informatika 1 : udžbenik za 1. razred opće, jezične i klasične gimnazije		372.800.4 * 007
26.		Informatika i računarstvo : priručnik za nastavnike koji ostvaruju izborni program informatike i računarstva u osnovnoj školi		372.800.4(072.2) * 007
27.	Tuđman, Miroslav; Boras, Damir; Dovedan, Zdravko	Uvod u informacijsku znanost		372.800.7(075.3) * 007(035)
28.	Tuđman, Miroslav; Boras, Damir; Dovedan, Zdravko	Uvod u informacijsku znanost : udžbenik za 2. razred srednjih škola		372.800.7(075.3) * 007(035)
29.	Leach, Edmund	Kultura i komunikacija : logika povezivanja simbola : uvod u primenu strukturalističke analize u socijalnoj antropologiji		39 * 008:003
30.	Dadić, Žarko	Ruder Bošković		"5-05"
31.	Nožica, Žarko	Analiza primjenom računala : primjeri i zadaci		518.5+681.3.04](075.8)(076.1/2) * 681.3.04+518.5](075.8)(076.1/2)
32.	Dajmak, Mihajlo	Sve o kompjuterima : basic : za "commodore" i "spectrum" : (sa primerima i listinzima programa)		519.668
33.	Kalajdžić, Milisav	Metod konačnih elemenata u Basic-u		519.6:62]:681.3.06 * 681.3.06:62
34.	Parezanović, Nedeljko	Uvod u programiranje i Basic		519.682 Basic
35.	Parezanović, Nedeljko	Uvod u programiranje i Basic		519.682 Basic
36.	Reljić, Željko; Makanec,	Basic : kompjuterski jezik		519.682 Basic

	Branimir			
37.	Stefanini, Božidar	Fortran V : osnovni tečaj		519.682 Fortran V
38.	Gleick, James	Kaos : stvaranje nove znanosti		53.01 * 001.5
39.	Virč, Zlatko	Vinkovački vatrogasci : 1880.-2010.		614.84(497.5 Vinkovi)(091) * 061.237(497.5 Vinkovci):614.84](091)
40.	Steidle, Hans- Guenther	Transistorske priročne tabele = Tranzistorske priručne tabele		621.382.33(083.5)=863
41.	Junuzović, Enes	Statička analiza linijskih sistema pomoću računara		624.04:681.3(075.8)
42.	Pantry, Sheila; Griffiths, Peter	Becoming a successful intrapreneur : a practical guide to creating an innovative information service		65.01=111 * 007=111
43.	Perko- Šeparović, Inge	Teorije organizacije		65.01(075.8)
44.	Uzelac, Jovan	Kibernetizacija poslovnog sustava		65.01:007](075.8) * 007:65.01](075.8)
45.	Webb, Sylvia P.	Knowledge management - linchpin of change : some practical guidelines		65.01=20
46.		Boersenblatt : Wochenmagazin fuer den deutschen Buchhandel		655.4(430)(05) * 02(05)=30
47.	Žiljak, Vilko	Računarska tipografija		655.26:681.3 * 681.3:655.26
48.	Živković, Daniela	Nakladnici knjiga i nota u Hrvatskoj : adresar = Book and music publishers in Croatia : directory : 1997/98		655.535.28(497.5)(058)"1997/19 98"
49.	Avgerou, Chrisanthi; Cornford, Tony	Developing information systems : concepts, issues and practice		658=111 * 007=111
50.		Information technology and organizational transformation : innovation for the 21st century organization		658=20
51.	Tomažič, Tina	Prikriveno oglašavanje kao zakonski i etički nedopustiva prezentacija informacija : doktorski rad		659.3(043.3)
52.	Bagarić, Zlatko	QBasic : uvod u programiranje : priručnik za učenike		681.3.06 * 519.688
53.	Bishop, Judy	Turbo Pascal Precisely		681.3=20
54.		Communications of the ACM : a monthly publication of the Association for Computing Machinery	Jacques Cohen	681.3 * 007
55.	Demirdžić, Ismet; Kaluderčić,Pa vle; Stošić, Nikola	Računari u inženjerstvu : računari, Basic, Fortran, numeričke metode, primjeri iz prakse		681.3:62/69(075.8)

56.	D'Ignazio, Fred	Uvod u kompjutore		681.3(02.027.3)
57.	Entsminger, Gary	Turbo Pascal for Windows Bible		681.3=20
58.	Gookin, Dan; Rathbone, Andy	PC za neznalice		681.3pc(02.027.3)
59.	Haselier, Rainer	Word 5.0 : das Addison-Wesley werk		681.3=30
60.	Marković, Nenad; Davidovac, Dušan	ZX Spectrum : programiranje u BASIC-u		681.3(02.021)
61.	Muraja, Damir	CorelDraw 4.0		681.3
62.	Nemec, Krešimir; Šeremet, Goran	Quattro pro 3.0 : funkcije i makroi		681.3
63.		Oksfordski rečnik računarstva	Valerie Illingworth	681.3(031) * 007(031) * 519.68(031)
64.		Primjena osobnih kompjutora u radnim organizacijama		681.325:[331::061](035) * 331::061]:681.325](035)
65.	Pulić, Ante; Dragičević, Dražen	dBASE III : organizacija i korištenje informacijskih baza		681.3.06(035)
66.	Raič, Krešimir	Acces 2.0 : Baza podataka : velike stvari na jednostavan način		681.3
67.	Seršić, Snježana	Zbirka riješenih zadataka iz programiranja za QBasic i Pascal		681.3.06
68.	Stajić, Dejan	Interfejsi i modemi za mikroracunare		681.326.34
69.	Stojković, Vojislav; Tošić, Dušan	Zbirka zadataka iz programiranja : programski jezik BASIC		681.3.06 Basic
70.	Tasić, Vera	Rečnik računarskih termina : englesko-srpskohrvatski		681.3(038)=20=861
71.	Vistrička, Zvonimir	Usporedba BASIC-PASCAL, FORTRAN, FORTH na kućnim računalima		681.3.06(02.027.3)
72.	Vlašić, Zoran	Informatika : za drugi i treći razred prirodoslovno-matematičke gimnazije : Pascal		681.3(075.3)
73.	Vlašić, Zoran	PASCAL : priručnik s riješenim primjerima		681.3.01(078.3)
74.	Vlašić, Zoran	PASCAL : priručnik s riješenim primjerima		681.3.06:800.92 PASCAL](035) * 800.92 PASCAL:681.3.06](035)
75.	Wedge, Jon	Računarski rečnik : vodič za kompjuterski žargon		681.3(038)
76.	Cvekić, Mirjana e.; Basić, Dušan J.	Mikrografski sistemi		778.14.072:004](035)
77.	Breko, Hana	Misal MR 70 Zagrebačke Metropolitanske knjižnice: kontekst nastanka i primjene srednjovjekovnog		78.072 * 02

		glazbenog rukopisa		
78.	Cunliffe, John	Logo : [programski jezik, računarski izazov za decu i roditelje]		800.92 * 004.43
79.	Lovrić, Antica	PASCAL : osnove programiranja		800.92 Pascal(035)
80.	Lovrić, Antica	PASCAL : osnove programiranja		800.92 Pascal(035)
81.		Knjižničarstvo i srodna područja : izbor englesko-hrvatskih stručnih naziva		811.163.42'373.46:02 * 02(038)=111=163.42
82.	Mikelić Preradović, Nives	Pristupi izradi strojnog tezaurusa za hrvatski jezik : doktorska disertacija		811.163.42'322.2(043.3)
83.		Godišnjak Ogranka Matice hrvatske Beli Manastir	Kristina Peternai	908(497.5-3 Baranja)
84.	O'Driscoll, James	Britain		908(410)=20 * 908(410)(075.4)=20
85.	Čunčić, Marica	Oči od sunca, misal od oblaka : izvori hrvatske pisane riječi		930.85(497.5) * 811.163.42'01 * 003.349.12 * 821.163.42.09"11/14" * 0
86.	Justrell, Borje; Roper, Michael; White, Herbert J.	Upute za zaštitu mikrooblika		930.251 * 025.7
87.	Kušen, Dražen	Arhivi vjerskih zajednica u sjevernoj Hrvatskoj : razvoj, tipologija, sadržajni značaj : doktorski rad		930.25(497.5):2(043.3) * [061.234:2](497.5)(043.3)
88.		Pisana riječ u Hrvatskoj : Muzejski prostor, Zagreb, 28. listopada 1985 - 23. veljače 1986.	Josip Bratulić	930.85(=862)(064) * 09(=862)(064) * 003.349(091)
89.	Stulli, Bernard	Arhivistika i arhivska služba : studije i prilozi		930.25(497.5)(091) * 930.25
90.		14. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture, [Poreč, 17.-19. studenoga 2010.] : zbornik radova	Sanjica Faletar Tanacković i Damir Hasenay	930.25(497.5)(063) * 02(497.5)(063) * 069(497.5)(063)
91.		13. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske strukture, [Rovinj, 25.-27. studenoga 2009.] : zbornik radova	Mirna Willer i Sanjica Faletar Tanacković	930.25(497.5)(063) * 02(497.5)(063) * 069(497.5)(063)
92.		12. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture, [Poreč, 26. - 28. studenoga 2008.] : zbornik radova	Sanjica Faletar Tanacković	930.25(497.5)(063) * 02(497.5)(063) * 069(497.5)(063)
93.		11. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske strukture, [Poreč, 21.-23. studenoga 2007.] : zbornik radova	Mirna Willer	930.25(497.5)(063) * 02(497.5)(063) * 069(497.5)(063)
94.		9. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji, [Poreč, 23.-25. studenoga 2005.] : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture : zbornik radova	Mirna Willer i Ivana Zenić	930.25(497.5)(063) * 02(497.5)(063) * 069(497.5)(063)
95.		8. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji, [Poreč, 24.-26. studenoga 2004.] : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture : zbornik radova	Tinka Katić	930.25(497.5)(063) * 02(497.5)(063) * 069(497.5)(063)
96.		6. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji, [Rovinj, 20. do 22. studenoga 2002.] : mogućnosti suradnje u okruženju	Tinka Katić	930.25(497.5)(063) * 02(497.5)(063) *

		globalne informacijske infrastrukture : zbornik radova		069(497.5)(063)
97.		4. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture : zbornik radova	Mirna Willer i Tinka Katić	930.25(497.5)(063) * 02(497.5)(063) * 069(497.5)(063)
98.		2. i 3. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture : zbornik radova	Mirna Willer i Tinka Katić	930.25(497.5)(063) * 02(497.5)(063) * 069(497.5)(063)

Prilog 3. Godine izdanja i broj naslova objavljenih unutar svake

Redni broj	Godina	Broj naslova
1.	1940.	1
2.	1945.	1
3.	1949.	2
4.	1950.	2
5.	1952.	1
6.	1953.	1
7.	1954.	2
8.	1956.	2
9.	1957.	4
10.	1958.	1
11.	1959.	4
12.	1960.	3
13.	1961.	2
14.	1962.	2
15.	1963.	2
16.	1965.	2
17.	1966.	4
18.	1967.	3
19.	1968.	2
20.	1969.	1
21.	1970.	7
22.	1971.	9
23.	1972.	2
24.	1973.	5
25.	1974.	7
26.	1975.	9
27.	1976.	8
28.	1977.	14

29.	1978.	14
30.	1979.	6
31.	1980.	13
32.	1981.	21
33.	1982.	19
34.	1983.	9
35.	1984.	22
36.	1985.	34
37.	1986.	26
38.	1987.	22
39.	1988.	24
40.	1989.	20
41.	1990.	22
42.	1991.	23
43.	1992.	20
44.	1993.	22
45.	1994.	29
46.	1995.	21
47.	1996.	29
48.	1997.	37
49.	1998.	40
50.	1999.	43
51.	2000.	47
52.	2001.	36
53.	2002.	39
54.	2003.	43
55.	2004.	43
56.	2005.	40
57.	2006.	30
58.	2007.	38
59.	2008.	20
60.	2009.	23
61.	2010.	26
62.	2011.	18
63.	2012.	1

64.	Nije moguće utvrditi godinu izdavanja	23
-----	---------------------------------------	----

Prilog 4. Popis časopisa u zbirci knjižnične i informacijske znanosti

Redni broj	Naslov
1.	American documentation : published quarterly by the American Society for Information Science (formerly American Documentation Institute)
2.	American libraries : the magazine of the American Library Association
3.	Annual review of information science and technology : [ARIST]
4.	APLIS - Australasian Public Libraries and Information Services
5.	Bibliothek : Forschung und Praxis
6.	Bibliotheksdienst : Organ der Bundesvereinigung Deutscher Bibliotheksverbaende
7.	Boersenblatt : Wochenmagazin fuer den deutschen Buchhandel
8.	Bulletin o informatizaciji muzejske djelatnosti Hrvatske
9.	Bulletin of the American Society for Information Science
10.	Communications of the ACM : a monthly publication of the Association for Computing Machinery
11.	Edupoint : časopis o primjeni informacijskih tehnologija u obrazovanju = journal on application of information technologies in education
12.	Glasnik Društva bibliotekara Split
13.	Glasnik slavonskih muzeja : glasilo Muzejske udruge istočne Hrvatske
14.	Hrčak : glasilo Hrvatskoga čitateljskog društva
15.	Informatica museologica
16.	Informatologia
17.	Information processing & management : an international journal
18.	Information Retrieval
19.	Journal of Adolescent & Adult Literacy
20.	Journal of education for librarianship.
21.	Journal of education for library and information science
22.	Journal of Information, Communication and Library Science
23.	Journal of librarianship and information science
24.	Journal of the American Society for Information Science : JASIS
25.	Knjiga i čitaoci
26.	Knjižničarstvo : glasnik Društva knjižničara Slavonije i Baranje
27.	Library Administration & Management
28.	Library journal

29.	Library resources & technical services
30.	Library trends
31.	Library & information science research : an international journal
32.	Muzeologija
33.	Novosti / Hrvatsko knjižničarsko društvo
34.	Planning for management statistics in ARL libraries
35.	Public libraries : international experiences at the Queens Bourough Public Library
36.	Reading research quarterly : a journal of the International Reading Association
37.	Reference and User Services Association
38.	Scandinavian public library quarterly
39.	School library media quarterly : the official journal of the American Association of School Librarians
40.	SIGIR Forum
41.	Spectra
42.	Svezak : časopis Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog Prigorja
43.	The Canadian journal of information and library science = Revue canadienne des sciences de l'information et de bibliothéconomie
44.	The Library Quarterly
45.	Vjesnik bibliotekara Hrvatske
46.	Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske
47.	Zeitschrift für Bibliothekswesen und Bibliographie

Prilog 5. Popis naslova darovanih časopisa

Redni broj	Naslov
1.	Bibliografija prinova knjižnice MDC-a
2.	CLIR Issues
3.	College & Research Libraries News
4.	Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture Republike Hrvatske
5.	Godišnjak Gradske knjižnice i čitaonice "Metel Ožegović" Varaždin
6.	ICSL – Godišnjak Međunarodnog susreta bibliotekara slavista u Sarajevu 2005. = ICSL yearbook of International Convention of Slavist Librarians' in Sarajevo 2005.
7.	Information technology and libraries
8.	Journal of documentation
9.	Knjiga i knjižnica
10.	SPEC- System and Procedures Exchange Center

Prilog 6. Popis naslova elektroničkih časopisa

Redni broj	Naslov
1.	Aslib Proceedings
2.	Collection Building
3.	Interlending & Document Supply
4.	Journal of Documentation
5.	Library Hi Tech
6.	Library Hi Tech News
7.	Library Management
8.	Library Review
9.	New Library World
10.	OCLC Systems & Services
11.	Online Information Review
12.	Performance Measurement and Metrics
13.	Program
14.	Reference Reviews
15.	Reference Services Review
16.	The Bottom Line
17.	The Electronic Library
18.	Libraries & the Cultural Record
19.	The Library: The Transactions of the Bibliographical Society

Prilog 7. Godine početka i kraja pretplate na časopise u zbirci knjižničnih i informacijskih znanosti

Redni broj	Naslov	Početak pretplate	Kraj pretplate	Centar za Online baze podataka	Hrčak
1.	American documentation : published quarterly by the American Society for Information Science (formerly American Documentation Institute)	1965.	2005.	Da	
2.	Annual review of information science and technology : [ARIST]	1992.	2004.		
3.	APLIS - Australasian Public Libraries and Information Services	2002.	2006.	Da	
4.	Bibliothek : Forschung und Praxis	2002.	2007.		
5.	Bibliotheksdienst : Organ der Bundesvereinigung Deutscher Bibliotheksverbaende	2002.	2008.		
6.	Boersenblatt : Wochenmagazin fuer den deutschen Buchhandel	2003.			
7.	Bulletin o informatizaciji muzejske djelatnosti Hrvatske	1990.	1994.		
8.	Bulletin of the American Society for Information Science	1977.	2007.	Da	
9.	Communications of the ACM : a monthly publication of the Association for Computing Machinery	1987.	2002.	Da	
10.	Edupoint : časopis o primjeni informacijskih tehnologija u obrazovanju = journal on application of information technologies in education	2002.			
11.	Glasnik Društva bibliotekara Split	1991.	2000.		
12.	Hrčak : glasilo Hrvatskoga čitateljskog društva	2000.	2010.		
13.	Informatica museologica	1976.	2010.		
14.	Informatologia	1991.			Da
15.	Information processing & management : an international journal	1985.	2008.	Da	
16.	Information Retrieval	1999.	2003.		
17.	Journal of Adolescent & Adult Literacy	1999.	2008.	Da	
18.	Journal of documentation	2005.	2006.	Da	
19.	Journal of education for librarianship.	1978.	1980.		
20.	Journal of education for library and information science	1985.	2010.		
21.	Journal of Information, Communication and Library Science	1994.	2002.		
22.	Journal of librarianship and information science	2009.	2010.		

23.	Journal of the American Society for Information Science : JASIS	1987.	2008.	Da	
24.	Knjiga i čitaoci	1967.	1978.		
25.	Knjižničarstvo : glasnik Društva knjižničara Slavonije i Baranje	1997.	2006.		
26.	Library Administration & Management	1993.	2000.		
27.	Library journal	1993.	2006.	Da	
28.	Library resources & technical services	1995.	1998.	Da	
29.	Library trends	2002.	2007.	Da	
30.	Library & information science research : an international journal	1988.	2001.	Da	
31.	Muzeologija	1967.	2009.		Da
32.	Novosti / Hrvatsko knjižničarsko društvo	1994.	2007.		
33.	Public libraries : international experiences at the Queens Bourough Public Library	1993.	2002.		
34.	Reading research quarterly : a journal of the International Reading Association	1997.	2010.		
35.	Reference and User Services Association	1993.	2002.		
36.	Scandinavian public library quarterly	2002.	2012.		
37.	School library media quarterly : the official journal of the American Association of School Librarians	1993.	1997.		
38.	SIGIR Forum	1986.	2002.		
39.	Svezak : časopis Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog Prigorja	1999.	2011.		
40.	The Canadian journal of information and library science = Revue canadienne des sciences de l'information et de bibliothéconomie	2001.	2007.	Da	
41.	The Library Quarterly	1999.	2001.		
42.	Vjesnik bibliotekara Hrvatske	1950.	2011.		Da
43.	Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske	1989.	1991.		

Prilog 8. Cijela godišta časopisa u zbirci knjižničnih i informacijskih znanosti

Redni broj	Naslov	Godišta
1.	American documentation : published quarterly by the American Society for Information Science (formerly American Documentation Institute)	1965* ⁵³ , 1966.; 1967*; 1969*.
2.	APLIS - Australasian Public Libraries and Information Services	2002.; 2003.; 2004.; 2005.; 2006.; 2007.
3.	Bibliothek : Forschung und Praxis	2002.; 2004. - 2007.
4.	Bibliotheksdienst : Organ der Bundesvereinigung Deutscher Bibliotheksverbaende	2002., 2004; 2005.; 2007.;
5.	Bulletin o informatizaciji muzejske djelatnosti Hrvatske	1994.
6.	Bulletin of the American Society for Information Science	1978.; 1980.;1981.;1983.,1984;1986.; 1987.; 1988.;1989.; 1990.; 1991.; 1993.; 1996.; 1997.; 1998.; 1999.; 2002.;
7.	Communications of the ACM : a monthly publication of the Association for Computing Machinery	1988.; 1989.;1990.; 1991; 1992; 1993.;1994.;1995.;1996.;1997.; 1998.; 2000.;2001.
8.	Glasnik Društva bibliotekara Split	1991.; 1996.; 1999.; 2000.
9.	Hrčak : glasilo Hrvatskoga čitateljskog društva	2000.; 2001.;2002.; 2003.; 2004.;2005.;2006.;2007.;2008.;2009.;
10.	ICSL – Godišnjak Međunarodnog susreta bibliotekara slavista u Sarajevu 2005. = ICSL yearbook of International Convention of Slavistic Librarians' in Sarajevo 2005.	2005.
11.	Informatica museologica	1984.; 1986.; 1987., 1989.; 1991.; 1992.; 1994.; 1995.; 1997.; 1998.; 1999.; 2001.; 2002.; 2003.; 2005.-2010.
12.	Information processing & management : an international journal	1986.; 1987.; 1988.;1991.; 1992.; 1993.; 1994.; 1997.; 1999.; 2000*.;2002.; 2003*.
13.	Journal of Adolescent & Adult Literacy	2001.; 2007.
14.	Journal of education for librarianship.	1979.; 1980.
15.	Journal of education for library and information science	1991.; 1993.;1994.; 1995.;1996.; 1997.; 1998., 1999.; 2000.; 2001.; 2009., 2010.
16.	Journal of Information, Communication and Library Science	1995.; 1997., 2000.; 2001.
17.	Journal of librarianship and information science	2009.; 2010.
18.	Journal of the American Society for Information Science : JASIS	1988.; 1989.; 1990.; 1991.; 1992.; 1993.; 1998.; 1999.; 2000.; 2001.; 2002.; 2003.
19.	Knjiga i čitaoci	1967.; 1971.-1978.
20.	Knjižničarstvo : glasnik Društva knjižničara Slavonije i Baranje	1997.; 1999.; 2000.; 2003.; 2005-2006.
21.	Library Administration & Management	1993.; 1994.; 1996.; 1997.; 1998.; 1999.; 2000.

⁵³ U Tablici Cijela godišta časopisa u zbirci knjižnične i informacijske znanosti zvjezdica (*) pokraj godine predstavlja znak da unutar te godine nedostaje jedan sveščić

22.	Library journal	1999.
23.	Library resources & technical services	1995.; 1996., 1997.*
24.	Library trends	2003.; 2007.
25.	Library & information science research : an international journal	1989.; 1999.; 2000.; 2001.
26.	Muzeologija	1967.-1973.; 1987;; 1988.; 1990.; 1991.; 1993;; 1994.; 1996.; 1997.; 1998.; 2000.-2009.
27.	Novosti / Hrvatsko knjižničarsko društvo	1994.; 1995.; 1997.-2007.
28.	Public libraries : international experiences at the Queens Bourough Public Library	1993.-2000.
29.	Reading research quarterly : a journal of the International Reading Association	1999.; 2008*.; 2009.; 2010.
30.	Reference and User Services Association	1994- 1997.; 2000.-2002.
31.	Scandinavian public library quarterly	2004.-2011.
32.	School library media quarterly : the official journal of the American Association of School Librarians	1993.-1996.
33.	SIGIR Forum	1986.-1996.; 1998.-2002.

Prilog 9. Obvezni kolegiji na preddiplomskom studiju informacijskih znanosti i literatura

R. B.	Naziv kolegija	Obvezna literatura	Knjižnica ima	Knjižnica nema	Internet	Moodle	Dopunska literatura	Knjižnica ima	Knjižnica nema	Internet	Moodle
1.	Teorija i praksa informacijskih djelatnosti	8	2		4	2	29	16		12	1
2.	Povijest i kultura komunikacije	5	5				11	9	2		
3.	Uvod u znanstveno istraživački rad	4	4				2	2			
4.	Osnove informacijske tehnologije	6	3	3							
5.	Organizacija informacija I.	18	17	1							
6.	Organizacija i poslovanje informacijskih ustanova I.	5	2	3			9	5	3	1	
7.	Baze podataka I.	1				1					
8.	Sociologija knjige i čitanja	12	5	3	4		10	5	4	1	
9.	Oblikovanje mrežnih stranica	2		1	1		2			2	
10.	Informacijski izvori i službe I.	35	20	2	13						
11.	Upravljanje informacijskim ustanovama I.	5	2	3			11	1	10		
12.	Informacijski sustavi u obrazovanju	9	4	1	4		13	3		10	
13.	Metapodaci i identifikatori	30	2	4	24						
14.	Uvod u knjižničnu i informacijsku znanost	8	7	1							
15.	Osnove nakladništva i knjižarstva	4	4				5		1	4	
16.	Označiteljski jezici za opis i prikaz sadržaja	3	1		2		3		2	1	
17.	Organizacija informacija II.	27	21	1	5						
18.	Baze podataka II.	0					0				

19.	Zaštita građe i podataka	8	5	3			20	13	3	4	
20.	Poslovno komuniciranje	8	1	7			18		12	6	
21.	Oblikovanje sadržaja za digitalnu knjižnicu	6	2		3	1	9		1	8	
22.	Informacijski izvori i službe II.	13	1		6	6					
23.	Intelektualno vlasništvo i autorsko pravo	3	3				5	3	2		
Ukupno		220	111	33	66	10	147	57	40	49	1

Prilog 10. Izborni kolegiji na preddiplomskom studiju informacijskih znanosti i literatura

R. B.	Naziv kolegija	Obvezna literatura	Knjižnica ima	Knjižnica nema	Internet	Moodle	Dopunska literatura	Knjižnica ima	Knjižnica nema	Internet	Moodle
1.	Diskretne strukture i algoritmi	2		2			4			4	
2.	Hrvatske bibliografije	12	11	1							
3.	Implementacija programskih rješenja za oblikovanje sadržaja	0					0				
4.	Organizacija i upravljanje nakladničkom proizvodnjom I.	0					0				
5.	Statistička obrada podataka	4	1	3			5		5		
6.	Digitalni arhivi	8	1	2	5		11		1	10	
7.	Elektroničko nakladništvo i knjižarstvo	14	1		13						
8.	Financijski menadžment	3		3			5		5		
9.	Grafički dizajn	6	2	1	3		8	2	6		
10.	Mreže narodnih knjižnica	20	6	3	7	4					
11.	Organizacija i upravljanje nakladničkom proizvodnjom II.	0					0				
12.	Računovodstvo	0					0				
13.	Sociologija knjige i čitanja II	0					0				
14.	Sveučilišno knjižničarstvo	5	3	2							
15.	Vjerojatnost i statistika	3	1	2			6	1	5		
Ukupno		77	26	19	28	4	39	3	22	14	

Prilog 11. Popis literature preuzet iz dokumenta „*Studijski program preddiplomskog studija informatologije*“ i „*Studijski program preddiplomskog studija informatologije*“

R.B	Naziv kolegija	Obvezna literatura	Knjižnica ima	Knjižnica nema	Internet	Moodle	Dopunska literatura	Knjižnica ima	Knjižnica nema	Internet	Moodle
1.	Baze podataka II	1		1			1		1		
2.	Implementacija programskih rješenja za oblikovanje sadržaja	6	1	5			1	1			
3.	Organizacija i upravljanje nakladničkom proizvodnjom I	2	1	1			0				
4.	Organizacija i upravljanje nakladničkom proizvodnjom II	3		3			1		1		
5.	Računovodstvo	4		3	1		3		3		
6.	Sociologija knjige i čitanja II	6	2	4			2			2	
7.	Informacijsko ponašanje korisnika	10	2	4	4		26	5	19	2	
8.	Upravljanje znanjem	5		5			8		8		
Ukupno		37	6	26	5		42	6	32	4	

Prilog 12. Obvezni kolegiji na diplomskom studiju informacijskih znanosti i literatura

R. B.	Naziv kolegija	Obvezna literatura	Knjižnica ima	Knjižnica nema	Internet	Moodle	Dopunska literatura	Knjižnica ima	Knjižnica nema	Internet	Moodle
1.	Principi informacijskog pretraživanja	20	4	1		15					
2.	Izgradnja i upravljanje knjižničnim zbirnama	24	17		7						
3.	Istraživačke metode u informacijskim znanostima	11	7	2		2					
4.	Teorija i praksa organizacije informacija	19	8			11					
5.	Marketing knjižničnih proizvoda i usluga	5	1	4			3		3		
6.	Upravljanje u nakladništvu i knjižarstvu	6	2	4							
7.	Marketing u nakladništvu i knjižarstvu	4	1	3			2	1	1		
8.	Informacijsko društvo	7	2			5					
9.	Vrednovanje informacijskih usluga	18	7		11						
Ukupno		114	49	14	18	33	5	1	4		

Prilog 13. Izborni kolegiji na diplomskom studiju informacijskih znanosti i literatura

R. B.	Naziv kolegija	Obvezna literatura	Knjižnica ima	Knjižnica nema	Internet	Moodle	Dopunska literatura	Knjižnica ima	Knjižnica nema	Internet	Moodle
1.	Bibliometrija	6	4	2			10	4	4	2	
2.	Digitalna humanistika i označavanje teksta	26	2	5	19						
3.	Komercijalne baze podataka u prirodoslovlju, medicini i tehnicima	14	3	3	8						
4.	Komparativne studije iz nakladništva i knjižarstva	25	3	18	4						
5.	Metode zaštite papirne građe	9	5	2	2						
6.	Arhitektura knjižnica	11	3	4	2	2					
7.	Čuvanje i zaštita elektroničkih dokumenata	6	4	2			5	1	1	3	
8.	Informacijska politika i tehnološke promjene	34		24	10						
9.	Baze podataka u društvenim i humanističkim znanostima	14	3	3	8						
10.	Informacijsko ponašanje korisnika	0					0				
11.	Osnove indeksiranja i pisanja sažetaka	15	4			11					
12.	Upravljanje promjenama u knjižnicama i informacijskim centrima	19	1	5	13						
13.	Upravljanje zaštitom baštine u arhivima, knjižnicama i muzejima	4	4				15	3	12		
14.	Upravljanje znanjem	0					0				
Ukupno		183	36	68	66	13	30	8	17	5	

Prilog 14. Popis jedinica obvezne literature i postotak istih

Redni broj	Prezime, ime autora	Naslov	Ime i prezime urednika	Broj primjeraka
1.	Aparac-Jelušić, Tatjana	Teorijske osnove knjižnične znanosti		11
2.	Baeza-Yates, Ricardo	Modern information retrieval		1
3.	Bognar, Ladislav	Didaktika		5
4.	Buckland, Michael	Preoblikovanje knjižničnih službi i usluga : program		2
5.	Burke, Peter	Što je kulturalna povijest?		1
6.	Clark, Giles	Inside book publishing		2
7.	Clayton, Peter; G.E. Gorman	Managing information resources in libraries : collection management in theory and practice		2
8.		Conservation science : heritage materials		
9.		Darovi za zbirke : smjernice za knjižnice		3
10.		Disaster management for libraries and archives	Graham Matthews and John Feather	1
11.	Dollar, Charles M.	Arhivistika i informacijske tehnologije : utjecaj informacijske tehnologije na arhivsku teoriju i praksu		2
12.		Encyclopedia of Library and Information Science		1
13.		European Computer Driving Licence : europska računalna diploma : osnovni program - 7 modula : Syllabus 4.0	[Darko] Grundler... [et al.]	2
14.	Evans, G. Edward	Developing library and information center collections		1
15.	Forsyth, Patrick	Marketing in Publishing		1
16.	Fox, Renata	Poslovna komunikacija		2
17.	Halmi, Aleksandar	Strategije kvalitativnih istraživanja u primijenjenim društvenim znanostima		3
18.	Halmi, Aleksandar	Temelji kvantitativne analize u društvenim znanostima : kvantitativni pristup u socijalnome radu		1
19.	Henneberg, Ivan	Autorsko pravo		2
20.	Hernon, Peter	Assessing service quality : satisfying the expectations of library customers		1
21.	Hernon, Peter	Delivering satisfaction and service quality : a customer-based approach for libraries		1

22.	Horvat, Aleksandra	Knjižnični katalog i autorstvo		4
23.	Horvat, Aleksandra; Živković, Daniela	Knjižnice i autorsko pravo		3
24.		Hrvatska enciklopedija. Sv. 2.		1
25.		Hrvatska enciklopedija. Sv. 5 : Hu-Km.		1
26.		IFLA-ina načela za skrb i rukovanje knjižničnom građom	sastavio i uredio Edward P. Adcock	1
27.	Johnson, Peggy	Fundamentals of collection development and management		1
28.		Knjižnice za slijepe u informacijsko doba : smjernice za razvoj službi i usluga	uredile Rosemary Kavanagh i Beatrice Christensen Skold	2
29.	Kotler, Philip	Upravljanje marketingom		1
30.	Lehmann, Vibeke	Smjernice za knjižnične usluge za zatvorenik		2
31.		Leksikon Marina Držića	urednici Slobodan P. Novak ... [et al.]	1
32.		Managing preservation for libraries and archives : current practice and future developments	edited by John Feather	1
33.	Manning, Christopher D.	Introduction to information retrieval		1
34.	Mikačić, Mira	Teorijske osnove sustava za predmetno označivanje		3
35.	Nielsen, Gyda Skat	Smjernice za knjižnične službe i usluge za osobe s disleksijom		4
36.	Panian, Željko	Poslovna informatika : koncepti, metode i tehnologija		1
37.	Pelc, Milan	Pismo - knjiga - slika : uvod u povijest informacijske kulture		3
38.	Petr Balog, Kornelija	Prema kulturi vrednovanja u visokoškolskim knjižnicama		10
39.	Poll, Roswitha	Measuring quality : performance measurement in libraries		1
40.		Pregled arhivskih fondova i zbirki Republike Hrvatske. svezak 1	Kolanović, Josip (ur.),	1
41.		Prema društvu koje uči : poučavanje i učenje : (Bijeli dokument o obrazovanju)		5
42.	Rowley, Jennifer	Organizing knowledge : an introduction to managing access to information		1
43.	Sečić, Dora	Informacijska služba u knjižnici		2

44.		Seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture	uredile M. Willer i T. Katić	1
45.	Silobričić, Vlatko	Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo		2
46.		Smjernice za knjižnične službe i usluge za gluhe	uredio John Michael Day	4
47.		Smjernice za knjižnične usluge za bolničke pacijente, starije osobe i osobe s posebnim potrebama u ustanovama za trajnu skrb i smještaj	Nancy Mary Panella,	1
48.	Srića, Velimir	Menedžerska informatika		2
49.	Stipčević, Aleksandar	Povijest knjige		1
50.	Stipčević, Aleksandar	Socijalna povijest knjige u Hrvata. Knj. 1 : Srednji vijek		5
51.	Stipčević, Aleksandar	Socijalna povijest knjige u Hrvata. Knj. 2 : Od glagoljskog prvotiska (1483) do hrvatskoga narodnog preporoda (1835)		4
52.	Stipčević, Aleksandar	Socijalna povijest knjige u Hrvata. Knj. 3 : Od početka hrvatskoga narodnog preporoda (1835.) do danas		4
53.	Stipčević, Aleksandar	Sudbina knjige		2
54.	Svenonius, Elaine	Intelektualne osnove organizacije informacija		3
55.	Taylor, Arlene G.	The organization of information		1
56.	Težak-Gregl, Tihomila	Prapovijest		2
57.	Težak, Đurđica	Pretraživanje informacija na Internetu : priručnik s vježbama		5
58.	Tkalac, Ana	Priručnik za metodologiju istraživačkog rada : kako osmisliti, provesti i opisati znanstveno i stručno istraživanje		6
59.	Tomašević, Nives	Knjiga, tranzicija, iluzija		1
60.	Tronbacke, Bror Ingemar	Smjernice za građu laganu za čitanje		2
61.		Understanding FRBR : what it is and how it will affect our retrieval tools	edited by Arlene G. Taylor	1
62.		Uvjeti za funkcionalnost bibliografskih zapisa : završni izvještaj	IFLA-ina Studijska skupina za uvjete za funkcionalnost bibliografskih zapisa	4
63.		Uvod u znanstveni rad u medicini	Marušić, M. et al.	2
64.		Zbornik radova "Težakovi dani"	[urednici Slavko Tkalac, Jadranka Lasić-Lazić]	2
65.	Zelenika, Ratko	Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela		1

66.		4. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informatijske infrastrukture: zbornik radova	uredile Mirna Willer i Tinka Katić	1
67.		5. dani specijalnoga knjižničarstva Hrvatske, Opatija, 10. i 11. travnja 2003.		1

Prilog 15. Kupljene i darovane knjige na odsjecima Filozofskog fakulteta u Osijeku

		2009.				2010.				2011.			
		Kupljeno		Darovi		Kupljeno		Darovi		Kupljeno		Darovi	
R. b.	Odsjek	Primjerak a	Cijena	Primjerak a	Cijena	Primjerak a	Cijena	Primjerak a	Cijena	Primjerak a	Cijena	Primjerak a	Cijena
1.	Odsjek za povijest	5	1 694,40 kn	64	3 240 kn	36	5 292,60 kn	45	3 683,72 kn	1	45 kn	4	330 kn
2.	Odsjek za filozofiju	18	2 448 kn	44	2 600 kn	20	2 308 kn	31	1 615 kn	2	192 kn	15	1 000 kn
3.	Odsjek za psihologiju	98	16 208,89 kn	12	870 kn	68	11 376,77 kn	24	2 010 kn	0	0 kn	7	400 kn
4.	Odsjek za pedagogiju	55	9 016,33 kn	74	3 984,10 kn	55	7 613,72 kn	119	7 480 kn	20	4 000 kn	38	2 345 kn
5.	Odsjek za informacijske znanosti	23	8 095,84 kn	44	4 903,84 kn	26	8 762,70 kn	26	3 115 kn	11	2 544,80 kn	8	400 kn
6.	Odsjek za hrvatski jezik i književnost	183	15 921,10 kn	280	12 864 kn	58	7 496,07 kn	254	16 335,90 kn	3	243,90 kn	29	2 723 kn
7.	Odsjek za engleski jezik i književnost	12	1 366,07 kn	32	1 505 kn	6	1 403,73 kn	144	6 318 kn	0	0 kn	0	0 kn
8.	Odsjek za njemački jezik i književnost	1	390 kn	164	8 183 kn	14	6 150 kn	160	6 920 kn	3	393,10 kn	1	200 kn
9.	Odsjek za mađarski jezik	0	0 kn	159	7 955 kn	0	0 kn	0	0 kn	0	0 kn	43	2 850 kn
10.	Ostalo	8	2 472,20 kn	21	950 kn	4	493,20 kn	16	1 725 kn	0	0 kn	0	0 kn
Ukupno		405	57 584,39 kn	894	47 054,94 kn	276	44 897,99 kn	819	49 202,62 kn	39	7 044 kn	145	10 248 kn

Prilog 16. Popis naslova, primjeraka i cijena istih kupljenih za zbirku knjižnične i informacijske znanosti u 2009., 2010., i 2011. godini

Redni broj	Prezime, ime autora	Naslov	Cijena	Primjeraka	Utrošena financijska sredstva
1.	Aitchison, Jean; Gilchrist, Alan; Bawden, David	Thesaurus construction and use : a practical manual	550,00 kn	1	550,00 kn
2.	Alexander, Edward Porter; Alexander, Mary	Museums in motion : an introduction to the history and functions of museums	340,00 kn	1	340,00 kn
3.	Ambrose, Timothy	Museum basics	280,00 kn	1	280,00 kn
4.	Aparac-Jelušić, Tatjana	Teorijske osnove knjižnične znanosti	40,00 kn	11	440,00 kn
5.		A reader in preservation and conservation	550,00 kn	1	550,00 kn
6.	Badurina, Anđelko	Iluminirani rukopisi u Hrvatskoj	250,00 kn	1	250,00 kn
7.	Baeza-Yates, Ricardo	Modern information retrieval	124,00 kn	1	124,00 kn
8.	Case, Donald O.	Looking for information: a survey of research on information seeking, needs, and behavior	120,00 kn	1	120,00 kn
9.	Clayton, Peter; Gorman, G.E.	Managing information resources in libraries: collection management in theory and practice	590,00 kn	1	590,00 kn
10.	Cleveland, Donald B.	Introduction to indexing and abstracting	490,00 kn	1	490,00 kn
11.		Conservation science : heritage materials	570,00 kn	1	570,00 kn
12.		Darovi za zbirke: smjernice za knjižnice	75,00 kn	3	225,00 kn
13.		Digital library use: social practice in design and evaluation	330,00 kn	1	330,00 kn
14.	Gates, Jean Key	Introduction to librarianship	392,84 kn	1	392,84 kn
15.	Hernon, Peter; Whitman, John R.	Delivering satisfaction and service quality : a customer-based approach for libraries	430,00 kn	1	430,00 kn
16.	Horvat, Aleksandra; Živković, Daniela	Knjižnice i autorsko pravo	117,00 kn	3	351,00 kn
17.		HRN ISO 2788 : dokumentacija - Smjernice za izradu i razvoj jednojezičnih tezaurusa (ISO 2788:1986) = documentation - guidelines for the establishment and development of monolingual thesauri (ISO 2788:1986) = Documentation - principes directeurs pour l'établissement et le développement de thesaurus	428,00 kn	1	428,00 kn

		monolingues (ISO 2788:1986)			
18.		IFLA library building guidelines: developments & reflections	670,00 kn	1	670,00 kn
19.		IFLA-ine smjernice za narodne knjižnice	110,00 kn	1	110,00 kn
20.	Ingwersen, Peter; Jaervelin, Kalervo	The turn : integration of information seeking and retrieval in context	680,00 kn	1	680,00 kn
21.	Lau, Jesus	Smjernice za informacijsku pismenost u cjeloživotnom učenju : završna verzija, recenzirano 30. srpnja 2006.	65,00 kn	1	65,00 kn
22.	Lee, Stuart D.; Boyle Frances	Building an electronic resource collection : a practical guide	450,00 kn	1	450,00 kn
23.		Librarianship : an introduction	350,00 kn	1	350,00 kn
24.		Library data : empowering practice and persuasion	370,00 kn	1	370,00 kn
25.		Library statistics for the twenty-first century world : proceedings of the conference held in Montreal on 18-19 august 2008 reporting on the global library statistics project	930,00 kn	1	930,00 kn
26.	MacIlwaine, John	IFLA-in kratki priručnik za pripravnost i planiranje mjera zaštite u slučaju katastrofa : središnji program za zaštitu i konzervaciju	50,00 kn	3	150,00 kn
27.	Manning, Christopher D.; Raghavan, Prabhakar; Schuetze, Hinrich	Introduction to information retrieval	276,00 kn	1	276,00 kn
28.	Medić, Goran	Internet i rad na mreži	100,00 kn	1	100,00 kn
29.	Mejovšek, Milko	Uvod u metode znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima	190,00 kn	3	570,00 kn
30.		Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu : 1607.-2007. : u povodu 400. obljetnice	120,00 kn	1	120,00 kn
31.	Nisonger, Thomas E.	Collection evaluation in academic libraries : a literature guide and annotated bibliography	308,00 kn	1	308,00 kn
32.	Pelc, Milan	Pismo - knjiga - slika : uvod u povijest informacijske kulture	288,00 kn	3	864,00 kn
33.		Priručnik za UNIMARC format za pregledne zapise	215,00 kn	2	430,00 kn
34.	Rubin, Richard E.	Foundations of library and information science	740,00 kn	1	740,00 kn
35.	Silobrčić, Vlatko	Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo	112,50 kn	3	337,50 kn
36.		Slobodan pristup informacijama : 9. okrugli stol : zbornik radova	120,00 kn	1	120,00 kn
37.		Slobodan pristup informacijama : 10. okrugli stol : zbornik radova	150,00 kn	1	150,00 kn
38.		Smjernice za knjižnične usluge za bolničke pacijente, starije osobe i osobe s posebnim potrebama u ustanovama za trajnu skrb i smještaj : smjernice se djelomično temelje na IFLA-inom stručnom izvještaju br. 2 (iz 1984.) "Smjernicama za knjižnične usluge za bolničke pacijente i osobe s posebnim potrebama unutar zajednice"	65,00 kn	1	65,00 kn

39.		Smjernice za knjižnične usluge za multikulturalne zajednice : s IFLA-inim Manifestom za multikulturalnu knjižnicu	75,00 kn	1	75,00 kn
40.		Smjernice za pokretne knjižnice	89,00 kn	1	89,00 kn
41.		Specijalne knjižnice - izvori i korištenje znanja : zbornik radova / 4. dani specijalnoga knjižničarstva Hrvatske, Opatija, 25. i 26. travnja 2002	40,00 kn	2	80,00 kn
42.		Spomenica Društva knjižničara Slavonije i Baranje : 1975.-2005.	100,00 kn	1	100,00 kn
43.	Stipčević, Aleksandar	Socijalna povijest knjige u Hrvata: knjiga II. Od glagoljskog prvotiska (1483) do hrvatskog narodno preporoda (1835)	216,00 kn	4	864,00 kn
44.	Stipčević, Aleksandar	Socijalna povijest knjige u Hrvata: knjiga III. Od početka hrvatskog narodnog preporoda (1835.) do danas	224,00 kn	3	672,00 kn
45.		Summer school in the study of old books : proceedings	150,00 kn	1	150,00 kn
46.	Svenonius, Elaine	Intelektualne osnove organizacije informacija	80,00 kn	3	240,00 kn
47.	Taylor, Arlene G.; Joudrey, Daniel N.	The organization of information	290,00 kn	1	290,00 kn
48.	Tkalac Verčić, Ana; Sinčić Čorić, Dubravka; Pološki Vokić, Nina	Priručnik za metodologiju istraživačkog rada : kako osmisлити, provesti i opisati znanstveno i stručno istraživanje	161,10 kn	2	322,20 kn
49.	Tkalac Verčić, Ana; Sinčić Čorić, Dubravka; Pološki Vokić, Nina	Priručnik za metodologiju istraživačkog rada : kako osmisлити, provesti i opisati znanstveno i stručno istraživanje	170,10 kn	4	680,40 kn
50.		Understanding FRBR : what it is and how it will affect our retrieval tools	350,00 kn	1	350,00 kn
51.		Uspostava kvalitete u specijalnim i visokoškolskim knjižnicama - knjižnice u bolonjskom okruženju : zbornik radova / 10. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica, Opatija, 24.-26. travnja 2008.	160,00 kn	1	160,00 kn
52.		Uvjeti za funkcionalnost autoriziranih podataka : konceptualni model : IFLA-ina Radna skupina za Uvjete za funkcionalnost i obrojčivanje zapisa autoriziranih podataka (FRANAR) : završni izvještaj, prosinac 2008	70,00 kn	3	210,00 kn
53.		Uvjeti za funkcionalnost bibliografskih zapisa : završni izvještaj / IFLA-ina Studijska skupina za uvjete za funkcionalnost bibliografskih zapisa ; odobrio Stalni odbor IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju	70,00 kn	2	140,00 kn
54.	Vujević, Miroslav	Uvođenje u znanstveni rad : u području društvenih znanosti	103,20 kn	2	206,40 kn
55.	Zaid, Gabriel	Koliko knjiga!	49,00 kn	2	98,00 kn
56.		Zbirka knjiga o Domovinskom ratu Nacionalne i sveučilišne u Zagrebu : katalog	60,00 kn	1	60,00 kn
57.		Znanstveni skup Normizacija osobnih imena u knjižničarstvu i leksikografiji : Zagreb, 15. i 16. svibnja 1996. : zbornik radova	40,00 kn	6	240,00 kn

58.		14. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture, [Poreč, 17.-19. studenoga 2010.] : zbornik radova	190,00 kn	1	190,00 kn
59.		12. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji : mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture, [Poreč, 26. - 28. studenoga 2008.] : zbornik radova	160,00 kn	1	160,00 kn
60.		11. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske strukture, [Poreč, 21.-23. studenoga 2007.] : zbornik radova	50,00 kn	1	50,00 kn
Ukupno				105	19 403,34 kn